

Sydvestjyske Arkiver Beretninger 2023

Udgivet af Sydvestjyske Arkiver

Bestyrelsens beretning	3	Esbjerg Byhistoriske Arkiv	15	Spandet Sognearkiv	34
Konsulentens beretning	5	Farup Sogns Lokalhistoriske Arkiv	23	Vejrup Sognearkiv	34
Billund Kommune	7	Grimstrup Sognearkiv	24	Vester Nebel Sognearkiv	35
Filskov Lokalhistoriske Arkiv	7	Guldager Sognearkiv	24	Lokalhistorisk Arkiv for	
Lokalhistorisk Arkiv for Grene Sogn	7	Gørding Sognearkiv	25	Vester Vedsted Sogn	35
GrindstedArkivet	8	Historisk Samling fra Besættelsestiden	26	Vilslev-Jedsted Sognearkiv	36
Hejnsvig Lokalhistoriske Arkiv	9	Hjerting Lokalarkiv	29	Fanø Kommune	37
Sdr. Omme Lokalarkiv	10	Hjortlund Sognearkiv	29	Nordby Sognearkiv	37
Stenderup-Krogager Lokalarkiv	10	Hostrup Sognearkiv	30	Sønderho Sognearkiv	37
Vorbasse Lokalhistoriske Arkiv	11	Hunderup Sognearkiv	30	Ringkøbing-Skjern Kommune	39
Esbjerg Kommune	13	Hviding Sognearkiv	30	Aadum Sogns Arkiv	39
Bramming Byhistoriske Arkiv	13	Jernved Gredstedbro Lokalarkiv	31	Varde Kommune	40
Darum Sognearkiv	14	Kalvslund Sognearkiv	31	Agerbæk Lokalhistorisk Arkiv	40
Endrup/Vester Nykirke		Ribe Byhistoriske Arkiv	32	Alslev Sognearkiv	41
Lokalhistoriske Arkiv	15	Roager Lokalarkiv	33	Ansager Lokalhistoriske Arkiv	43
		Skads Sognearkiv	33	Billum Lokalhistoriske Arkiv	43
				Blaabjerg Lokalhistoriske Arkiv	44
				Blåvandshuk Lokalhistoriske Arkiv	44
				Fåborg Lokalarkiv	45
				Horne Sognearkiv	46
				Janderup Lokalhistoriske Arkiv	47
				Næsbjerg Sognearkiv	48
				Skovlund Sognearkiv	48
				Thorstrup Sognearkiv	49
				Tistrup-Hodde Lokalhistoriske Arkiv	50
				Varde Lokalhistoriske Arkiv	51
				Vester Starup Sogns Lokalhistoriske Arkiv	53
				Ølgod-Strellev Lokalhistoriske Arkiv	54
				Øse Sognearkiv	54
				Lokalhistorisk Arkiv for Årre Sogn	55
				Vejen Kommune	56
				Historisk Arkiv for Brørup og Omegn	56
				Bække-Veerst Lokalarkiv	57
				Gesten Sognearkiv	58
				Lokalhistorisk Arkiv Holsted	58
				Hovborg Lokalarkiv	60
				Lindknud Lokalhistoriske Arkiv	60
				Vejen Lokalarkiv	61
				Aastrup Sognearkiv	62

Fra lokalarkivernes arbejdsmark 2023

Sydvestjyske Arkiver (SVA)

Bestyrelsens beretning

ved Jørgen Dieckmann Rasmussen

Velkommen til SVAs årsmøde, som her i 2023 er henlagt til Varde Kommune.

Traditionen tro flytter generalforsamlingen rundt inden for foreningens dækningsområde, som er det tidligere Ribe Amt plus en sjat. Sydvestjyske Arkiver har 60 medlemsarkiver – et tal som har været konstant gennem de sidste mange år. Der har dog været frafald undervejs – to arkiver er lukkede og deres samlinger lagt ind under andre arkiver i henhold til vedtægternes beskrivelse af, hvad der skal ske ved ophør, nemlig at det indsamlede materiale gives videre til et andet arkiv i kommunen, så det forbliver i offentligt eje og dermed sikres som kulturarv og bliver tilgængeligt i den ånd, det er afleveret til og modtaget af lokalarkivet.

Det var vist på årsmødet sidste år, en deltager lidt fortvivlet spurgte mig, hvordan han skulle drive arkivet videre, for det kneb med interesserede frivillige, og han så tilsyneladende også sig selv på vej ud af arkivarbejdet.

Jeg kan godt forstå situationen, for som arkivleder eller -medarbejder kan man jo ikke forpligtes i al evighed, hvis ingen andre ifølge hans vurdering vil være med eller tage over. På et tidspunkt må man være stolt over den indsats, man har ydet typisk gennem mange år og se på alt det, man har været med til at sikre eftertiden af viden om lokalområdets historie.

Lokale udfordringer kan man måske gøre noget ved, men andre udfordringer kan været noget vanskeligere at forstå og acceptere. Jeg fik en sådan henvendelse fra ét af vores medlemmer her i januar. Et af vores medlemsarkiver havde afsluttet regnskabet for 2023 og skulle i gang med at organisere sig til det nye år. Mailen kom fra et ellers

meget veldrevet arkiv med en engageret arkivleder. Han skrev således:

”Jeg skriver angående arkivernes bankkonti. Vi har i mange år haft Den Jydske Sparekasse, som efter fusion blev en del af Vestjysk Bank. For nogle år siden blev der krævet billedlegitimation osv. på bankkontoens fuldmagtshaver og herefter liste over bestyrelsesmedlemmer sammen med vedtægter. Hidtil har vi aldrig indsendt cpr-nummer og billedlegitimation på bestyrelsesmedlemmer, da det kan være ret grænseoverskridende. Nu har banken via foreningsportalen Unioo krævet upload af diverse personlige dokumenter, og hvert enkelt bestyrelsesmedlem skal også uploade billedlegitimation og oprettes via MitID. Det er meget grænseoverskridende for især ældre folk og bestemt også besværligt. Jeg står faktisk med en bestyrelse, hvor flertallet står til ikke længere at ville være i bestyrelsen pga. dette – og det er ikke ligefrem let at finde nye bestyrelsesmedlemmer i et lille sogn! Jeg har talt med banken, men blot fået at vide, at det står os frit for at finde en anden bankforbindelse.

Kan det virkelig være rigtigt, at det skal være så besværligt for små arkiver med meget lille omsætning at have en bankkonto? Jeg ved godt, at bankerne har nogle forpligtelser pga. hvidvaskeregler osv., men alligevel? Kan I evt. anbefale en anden bank?

Jeg er bange for, oplevelsen ikke er enestående.”

Sådan lød mailen, og mon ikke I som jeg fornemmer desperationen over al den energi og al det engagement, arkivlederen så forsvinde pist væk.

Frustrerende var det at måtte svare, at vi desværre ikke kunne hjælpe – bankernes krav er meget ens, og det hele bygger på en lovgivning mod hvidvask af penge. Vi har gjort de politiske bestemmende lag opmærksomme på, at

man i hvidvasklovgivningen har skabt et lovgivningssæt til skade for frivilligt arbejde. "Eksempler på benspænd" kaldte Kulturministeriet det selv i en indsamling af eksempler for to år siden. Der var vi, Sydvestjyske Arkiver, også med, men ingen er vist videre end at have fået "medfølelse" – og det løser ikke mange problemer.

Den 1. februar hørte jeg fra arkivet igen – denne gang om udfaldet:

"I arkivet besluttede vi os for at beholde bankforbindelsen, og vi fik hjulpet hinanden igennem diverse. Da alle så endelig havde uploadet og godkendt diverse punkter, kom der besked fra Unioo, at et referat af generalforsamlingen (vi har ingen generalforsamling, da vi jo ikke er en forening men en selvejende institution), så jeg havde uploadet vores årsberetning) ikke var godt nok, og at indberetningen skulle starte forfra (selvom denne fil var uploadet for 1½ måned siden)! Så blev jeg virkelig vred og skrev en meget vred e-mail til Unioo og til banken. Dagen efter stod det hele så godkendt alligevel, og jeg kunne nøjes med at sende en kopi fra vores forhandlingsprotokol af vores konstituerende møde direkte til banken, uden alle i bestyrelsen skulle til forfra at godkende osv."

Ærgerligt at skulle bruge så mange kræfter på at få vendt banksagen og fastholdt de bestyrelsesmedlemmer, som ellers var på vej ud, fordi de ikke så nogen grund til

at skulle oplyse deres cpr-nummer for på frivillig basis at hjælpe med at registrere gamle fotografier og arkivalier. Undskyld mig – lovlydige borgere oplever denne kvælende lovgivning som en farce, for der foregår ingen hvidvask i arkiverne.

Året har heldigvis også bragt mange glæder. Dejligt at se de mange forskellige aktiviteter, arkivkonsulent Mette Guldberg har fået sat i gang og oplevet støtten fra VELUX FONDEN. Det har lettet arkiverne for udgifter og øget udbuddet af kursustilbud, tæt på hvor vi bor.

Overordnet set er det min fornemmelse, at arkiverne bliver brugt mere og mere. Digitaliseringen gør Danmark, ja verden mindre og mindre, så henvendelserne udefra kommer ikke blot fra lokalarkivets hjemkommune. Man har også kunnet frygte, at corona-oprydninger ville gå ud over antallet af fysiske afleveringer, men sådan fornemmer jeg det ikke. Lysten til at høre om/se billeder fra den lokale historie er heller ikke aftaget. Snarere tværtimod. At lokalhistorien ikke blot skal indsamles, men også kan bruges og bliver det, giver lokalarkivernes arbejde mening og perspektiv.

En vigtig del i SVAs arbejde er at kunne inspirere andre arkivfolk til aktiviteter.

Karin Berg fra GrindstedArkivet er næstformand og redaktør af vores medlemsblad, som udkommer to gange om året. Mon ikke, vi med baggrund i Ole Nørskovs oplæg senere på aftenen kan få nyttig viden og gode tips til det at skrive lokalhistorie? Måske det ligefrem kan blive til en artikel i næste nummer af SVA-Nyt!

Her til slut vil jeg gerne sige tak til SVAs bestyrelse for godt samarbejde i det forgange år, hvor Ragna Weidinger har haft styr på finanserne, og Anni Skov Christensen og Nanna Iversen i uddannelsesudvalget har gjort en stor indsats for at sammensætte SVAs varierede kursusprogram. Ikke mindst vil jeg på bestyrelsens vegne takke Mette Guldberg for som konsulent at have gjort en stor indsats til gavn for medlemmerne.

Der øses gule ærter op ved SVAs årsmøde på Hotel Skibelund Krat, februar 2023. Foto: Jørgen Dieckmann Rasmussen. Q28427-076-1635

Konsulentens beretning

ved Mette Guldborg

2023 var et år, hvor der er blevet knoklet. På kursussiden blev der knoklet med Arkibas. Nok er registreringssystemet Arkibas et fleksibelt system, men alligevel er der brug for en vis ensartethed i brugen af Arkibas, ikke mindst af hensyn til publiceringen på arkiv.dk. Forståelsen af, hvordan Arkibas er skruet sammen og fungerer, er med til at fremme gennemsueligheden og glæden ved at arbejde med det. Forhåbentlig er noget af dette opnået på de seks Arkibas-kurser, det blev til i årets løb: to i Arkibas for begyndere, to i Arkibas for let øvede og to i Arkibas administrator.

Der blev også knoklet på med modulkurser. SLAs arkivuddannelse består af fem moduler á hver to dage, og to sådanne moduler blev i 2023 afholdt af SVA: I foråret stod SVAs formand Jørgen Dieckmann Rasmussen for et modul 5-kursus om ledelse på lokalarkiver i Helle Hallen med 20 deltagere, og i efteråret blev der afholdt et modul 2-kursus om arkivalier, hvor knap 30 deltagere over to dage sugede viden til sig fra de to lærere, Alexander Moesgaard fra Aabyhøj, nyansat konsulent i SLA, og Birgitte Thomsen fra arkivet i Tønder, som også er næstformand i SLA. Kurset var blevet til i et samarbejde med Arkivsamvirket i Tønder Kommune og blev afholdt i Farup Fælled nær Ribe for at ligge tættere på arkiverne sydfra.

Når det gælder arkivernes hjemmesider, fortsatte arbejdsgruppen omkring hjemmesider med WordPress med at mødes. Desuden blev der gennemført et kursus i hjemmesider med WordPress, som Louise Toft Pedersen stod for, ligesom hun i efteråret stod for en omlægning af SVAs egen hjemmeside.

SVA opnåede i efteråret endnu engang at få tilskud til en del af kursusvirksomheden fra VELUX FONDEN. De bevilgede knap 30.000 kr. gjorde det bl.a. muligt at hente eksterne lærere ind til Modul 4-kurset og hjemmesidekurset og alligevel holde prisen på et overkommeligt niveau. Tak til VELUX FONDEN for denne håndsrækning.

Ud over kurserne har der i årets løb også været plads til foredrag og studieture, hvor tilhørerne kunne få fyldt

på af ny viden og aktuelle strømninger inden for arkivverdenen. Ved årsmødet i februar fortalte formand for Skibelundforeningen, Helge Petersen, om Skibelund Krat, en temaaften i foråret handlede om den aktuelle status for GDPR og lokalarkiverne, studieturen i august gik til Kolding med besøg på Kolding Stadsarkiv, Staldgården og Koldinghus, og ved efterårets temamøde fortalte Svend-Erik Christiansen om Slægtsforskningen nye veje. Alle disse aktiviteter kan man læse om i nyhedsbrevet Nyt fra Sydvestjyske Arkiver, som udkommer to gange om året på sydvestjyskearkiver.dk.

Her kan man også læse om SVAs nye aktivitet i 2023: Arkivcaféen, som blev til på initiativ af en kreds af arkiver. Ideen med arkivcaféerne er, at arkivernes medarbejdere mødes under hyggelige former for at lære mere om de kildegrupper, som arkiverne benytter sig af, og i fællesskab at blive klogere på brugen af dem. Hvert møde indledes med en introduktion til en kildegruppe ved en medarbejder fra et af arkiverne, og derefter er der mulighed for at stille spørgsmål og bidrage med egne erfaringer. Et yderligere formål er at komme rundt på forskellige arkiver, og derfor bliver caféerne holdt på nyt arkiv hver gang. I 2023 blev der afholdt to arkivcaféer, en i Varde og en i Agerbæk. Begge gange var Elly Jessing fra Alslev indleder – første gang om kirkebøger og anden gang om folketællinger – og begge gange var der 24 deltagere.

I alt bød 2023 på 19 arrangementer med tilsammen 390 deltagere, hvilket er godt 80 deltagere flere end sidste år, hvor der var 20 arrangementer.

Med 15 konsulentbesøg på arkiverne og op mod 40 henvendelser pr. mail og telefon var også brugen af SVAs konsulentordning stigende i forhold til sidste år. Et af de tilbagevendende emner er udfordringer omkring lederskifte, hvor de voksende administrative krav til arkivledere får mange til at vige tilbage fra opgaven. Her forsøger konsulenten efter bedste evne at hjælpe arkiverne til at fordele opgaverne, så ikke alt hænger på lederen, og at

skelne mellem strengt nødvendige opgaver og opgaver, man kan kaste sig over, når man har lidt mere overskud. Andre tilbagevendende spørgsmål til konsulenten i årets løb har drejet sig om vedtægter, om nye lokaler, om menighedsrådsarkiver, om GDPR og om digitalisering af lyd og billeder.

Som noget nyt har SVA indledt et lidt mere formelt samarbejde med vores naboarkiver i syd, Arkivsamvirket i Tønder Kommune. Det kom første gang til udtryk i forbindelse med afholdelsen af Modul 2-kurset i Farup Fælled. I forvejen samarbejdede vi med arkiverne i Tønder Kommune om at udpege en fælles repræsentant til rådet for Nationalpark Vadehavet. Her er arkiverne sammen med en lang række interessenter med til at rådgive bestyrelsen i Nationalpark Vadehavet. Fra Nationalparkens begyndelse i 2010 har det været Birgitte Thomsen fra Lokalhistorisk arkiv for Gl. Tønder Kommune, der repræsenterede arkiverne, og i 2023 blev denne opgave overtaget af Jytte Knudsen fra Hviding Sognearkiv.

Igen i år kom der årsberetninger ind fra samtlige 60 arkiver i SVA. Årsberetningerne bliver redigeret til en samlet publikation, som udkommer via SVAs hjemmeside. Det er konsulentens privilegium at stå for redigeringen, og det er en fornøjelse på den måde at komme helt tæt på samt-

lige arkiver og følge med i deres aktiviteter, glæder og udfordringer. Så meget desto mere ærgerligt var det, at udgivelsen af årsberetningerne blev stærkt forsinket i op-sætningen og først kunne udkomme i november. Vi håber, det ikke vil gentage sig.

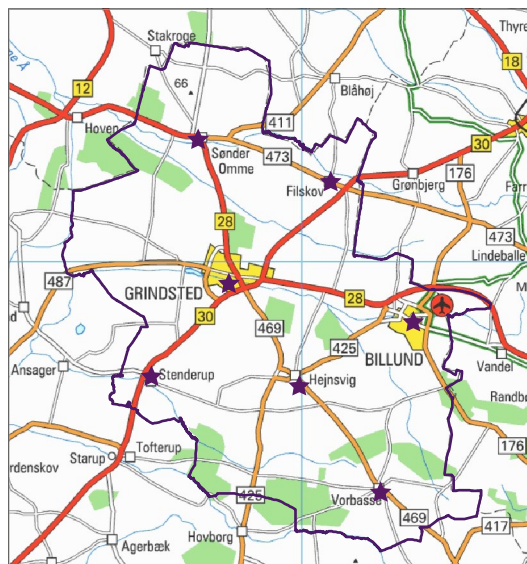
Tak til medlemmerne af bestyrelsen for SVA for det gode samarbejde i årets løb. Til Jørgen Dieckmann Rasmussen for det løbende samarbejde om stort og småt i SVAs dagligdag, til Karin Berg for hendes store arbejde med at udgive nyhedsbrevet Nyt fra SVA, til Anni Skov Christensen og Nanna Nørgaard Iversen, som er nære samarbejdspartnere i uddannelsesudvalget, hvor SVAs aktiviteter tilrettelægges, og til Ragna Weidinger for at holde en fast hånd på rattet, når det gælder økonomien.

Sidst men ikke mindst vil jeg udtrykke min store beundring for det kæmpe arbejde, der bliver udført på lokalarkiverne i Sydvestjylland. Selv om betingelserne ikke altid er det bedste, bliver der udvist stor vedholdenhed og fast vilje til at drive arkiverne. For små midler bevarer arkiverne en vigtig del af vores kulturarv og opretholder tillige lokale kulturelle kraftcentre, ofte i lokalsamfund, hvor de fleste andre offentlige institutioner er nedlagt. Det kan ikke påskønnes nok. Tusind tak til alle jer på arkiverne for den store indsats, I yder år efter år.

SVAs årlige studietur gik i 2023 til Kolding. Her byder museumsdirektør Rune Ottogreen Lundberg SVA-gruppen velkommen til Museet på Staldgården. Foto: Jørgen Dieckmann Rasmussen. Q28982-076-1654

Billund Kommune

Filskov Lokalhistoriske Arkiv

Blåhøjvej 10, Filskov, 7200 Grindsted

Åbningstid: Mandag kl. 9.30-11.30 samt efter aftale. Juli og december lukket

Leder: Jakob Kristiansen (formand)

Telefon: 51248475

E-mail: filskovlokalhistorie@yahoo.dk

Hjemmeside:

<https://filskov.infoland.dk/fritid1/lokalhistorisk-arkiv/>

4. maj blev markeret med blomsternedlægning ved "Flyverstenene", og ud over en repræsentant for Hjemmeværnet havde vi også besøg af militære veterankøretøjer. Ved byfesten havde vi åbent hus om søndagen, og der var ca. 50 gæster. Emnet i år var Filskov Kro gennem tiden. Johannes Alsted ønskede at stoppe i arkivet efter mange års tro tjeneste. Karin Østergaard hjælper os i stedet. Kontingentet blev ændret fra 50 kr. pr. husstand til 50 kr. pr. person.

Vi havde også et par personer på kursus i løbet af året. Alle arkivmedarbejdere var med på studietur til Kolding, i øvrigt en rigtig god dag. Planen om at skrive en bog om Filskov er sat i gang. Lokalarkivet leverer en del historisk materiale til bogens tilblivelse. Førhen var det almindeligt, at når fem mennesker mødtes om samme interesse, så skulle der dannes en forening, men den tid er forbi. Der er efterhånden ikke mange, der har lyst til at sidde i bestyrelser længere. Derfor får arkivet en del arkivalier fra foreninger, der er nedlagt. Der har været forskellige planer om ombygning af Viadukthallen, men på grund af stigende priser er projektet indtil videre tilpasset, så lokalarkivet ikke skal skifte lokalitet.

Lokalhistorisk Arkiv for Grene Sogn

Hans Jensens Vej 6, 7190 Billund

Åbningstid: Tirsdag kl. 10-12 og 16-18. Lukket i juli og helligdagsperioder

Leder: Linda Nielsen, Møllevej 15, 7190 Billund, tlf. 20952751

Telefon: 21354472

E-mail: grenearkiv@godmail.dk

Hjemmeside: www.grenelokalarkiv.dk

Det har været et specielt år. Vi har været påvirket af ombygningen af Billund Centret og de begrænsninger, det har givet i arbejdet. Desuden var der en overgang megen usikkerhed om, hvorvidt vi skulle flytte et andet sted hen. Så kom et nyt sted på tale, og til sidst skulle vi slet ikke flytte, men blive hvor vi var. Det bevirkede, at vi lavede om i arkivet, så pladsen blev udnyttet bedre. Fjernarkivet skulle flytte, og den nye placering var vi ikke tilfredse med, at der var meget fugtigt på det sted, det skulle placeres. Der blev dog taget så mange forholdsregler, at det ser ud til at fungere, selv om der står blank vand på gangarealet uden for arkivet. Luftfugtigheden ligger i normalområdet, og temperaturen er stabil. Vi håber det bedste. Det nye

fjernarkiv er taget i brug, og arkivalier er flyttet dertil. Vi har fået 46 hyldemeter mere, så det vil sikkert række de næste 10 til 15 år frem. I år har vi haft en tilvækst på ca. 2 meter, og antallet billeder på vores server er nu på ca. 24.200. Hele vores digitale samling er på 250 GB. Vi har haft 73 besøgende på arkivet, og til andre arrangementer har vi haft omkring 100 besøgende. Det har bl.a. været guidede ture for andre foreninger. Vores hjemmeside har haft 2.632 besøgende. Det kan vi takke Tove for, da hun er flittig til at gøre opmærksom på, når der bliver tilføjet noget nyt, såsom opdatering af tidslinjen, der er både på dansk og engelsk, og nye tekster og udstillinger i vores udhængsskab.

Vi får mange henvendelser på arkiv.dk fra besøgende, som ønsker billeder eller andre oplysninger. Derfor har vi sat en pris på visse ydelser. Georg har påtaget sig at følge op på slægtsforskningsprogrammet BK, så de oplysninger, vi finder i aviser om jubilæer, fødselsdage og dødsfald m.m., tilføjes personbiografien.

Vi har leveret materiale til Billund Centrets jubilæum og havde også en udstilling om Centrets historie. Der var ingen fællesudstilling i 2023, da der var usikkerhed omkring, hvornår Billund Centret skulle lukke ned for renovering. Desuden bliver Fællesudstillingen fremover flyttet til november og ind i december.

Af tiltag udadtil havde vi en udstilling om Ebbe Olesens tid i Billund i forbindelse med herretøjbutikken Mr. Ebbes jubilæum. Vi var også med på torvedagen, hvor vi forsøgte at få navne på billeder af Jagtforeningens medlemmer. Vi havde lige modtaget fire flyttekasser med materiale fra Jagtforeningens oprettelse i 1936 til 2018. Det blev faktisk til en hel hyldemeter i arkivet plus billeder og pokaler.

Selvom vi under ombygningen er blevet lidt svære at finde, bruger vi dog stadig udhængsskabet til forskellige udstillinger, og der kommer folk og ser på billederne, når de er til arrangementer i Musikskolen eller på anden vis på besøg i dette område.

Af andre tiltag i årets løb har arkivet haft deltagere på en del kurser, og da vi også har fået en ny medhjælp på arkivet, nemlig Ole Krog, har han også været med. Det har både været Arkibas-kurser, arkivkurser og andre interessekurser.

Vi har også leveret artikler til Ugeavisen, hvor vi har fået tildelt måneder sammen med de andre arkiver, hvor vi på skift skal levere en artikel. Dermed får læserne af Ugeavisen også et indblik i, hvad arkivet arbejder med, og vi håber, at det giver afleveringer. Vores motto er: "Lad os hjælpe med at rydde op og smide ud".

I sommerferien, hvor arkivet var lukket, skrev arkivets leder Elkjærs historie som en opfølgning af de tidligere bøger om ejerlavene. Den blev skrevet som et manuskript til en bog på lige fod med de øvrige tre, der er udgivet, men den er – i stedet for at blive udgivet – blevet lagt på hjemmesiden, hvor den kan læses. Nu mangler så Ankelbo og Billund.

Vi udsender nyhedsbreve nogle gange om året, hvor der bliver fortalt nyt fra foreningen, skolen og arkivet. Det kommer ud til dem, der har givet os deres mailadresse. Vi vil gerne undgå at annoncere alt for meget, da det er meget dyrt, og vi gerne vil bruge pengene på andet. Hvis nogen af jer ikke får nyhedsbreve fra os, må I gerne give os jeres mailadresse, hvis I ønsker at modtage brevene.

Til slut vil jeg gerne takke styrelsen og mine kolleger for samarbejdet i året, der er gået. En særlig tak til dem, der trådte til med hjælp, da vi skulle flytte arkivet i kælderens. Det blev en mere besværlig opgave, end vi havde forestillet os. Tak for 2023.

GrindstedArkivet

Tinghusgade 16, 7200 Grindsted

Åbningstid: Onsdag i ulige uger kl. 16-18 samt efter aftale. Lukket i skoleferier

Leder: Karin Berg, Sverrigsvej 20, 7200 Grindsted, tlf. 20124208

Telefon: 20124208

E-mail: info@grindstedarkivet.dk

Hjemmeside: www.grindstedlokalkiv.dk

Med hensyn til det daglige arbejde, så gør alle i GrindstedArkivet sig umage med at få bund i de bunker af arkivalier, som endnu ikke er registret, men ligger i venteposition i kælderens. Heldigvis går det den rigtige vej, dvs. vi får mere registreret, end vi får ind af nyt materiale. Nogle af os koncentrerer sig om at registrere dokumenter af alle

slags, andre registrerer fotos, og to medarbejdere tager sig af at gemme Billund-siderne i JyskeVestkysten og få stoffet registreret.

Men der er også andre opgaver, f.eks. at tage sig af hjemmesiden og vores Facebook-side. Efter at vores tidligere webmaster, Per Strandbygaard Knudsen, afgik ved døden i efteråret 2022, besluttede vi, at den overordnede opgave med at sætte hjemmesiden op skulle overgå til en professionel, så den del betaler vi os fra. Derudover tager Christian Danielsen og Finn Hauge Hansen sig af de løbende ændringer af hjemmesiden.

I årets løb har vi haft 60 besøgende i åbningstiden og besvaret 40 henvendelser med spørgsmål om stort og småt. Arkivet råder over ca. 450 hyldemeter dokumenter og mere end 100.000 fotografier.

I januar måned blev vi kontaktet af en nyuddannet cand.mag. i historie, Janne Sallingboe. Hun ville gerne i praktik hos os. Vi bød Janne velkommen og satte hende i forbindelse med Mette Wagner Rasmussen og Cecilie Lehmann Egeblad fra Kulturfædelingen i kommunen. Det resulterede i, at Janne har samarbejdet med Mette og Cecilie om at skrive og udforme en fortælling om Grindsteds historie til udstilling i GrindSTEDET.

Vi er for øjeblikket 13 frivillige.

Christian Danielsen og Finn Hauge Hansen har deltaget i et WordPress-kursus og følger op ved at deltage i en erfaringsgruppe, nedsat af konsulenten for SVA.

Janne Sallingboe har deltaget i et to-dages modulkursus i arkivarbejde.

Nogle af arkiverne her i kommunen har et samarbejde med Ugeavisen Billund-Grindsted om at skrive artikler. GrindstedArkivet har i 2023 bidraget med fire artikler. Desuden har Finn Hauge Hansen skrevet en artikel til Ribe Amts Årbog om Christen Lundsgaards rolle i dansk medicinalindustri.

To eftermiddage har vi undervist på efterskolen Play: dels har Janne Sallingboe og arkivlederen fortalt om, hvad man kan bruge et lokalarkiv til, og dels har Ole Søbye fortalt om Grindsteds historie med udgangspunkt i sin bog, *Opkomsten af en by*.

Arkivlederen har været på besøg på arkiverne i Sdr. Omme

og Filskov for at hjælpe med det praktiske arkivarbejde.

Ole Søbye har bidraget med et foredrag ved bibliotekernes historiefestival den 25. november på biblioteket i Magion med titlen "Når verden vendes på hovedet - om historiske brud i Grindsted 1840-1920".

I april afholdt vi fortælleaften, hvor Henrik Dam Kristensen fortalte om, hvordan han i sin tid var kommet ind i politik, og hvad det politiske liv har betydet for ham. Aftenen var velbesøgt både af medlemmer af GrindstedArkivet og af andre.

Vi har også i år haft en stand på Grindsted Handelsjulemesse. Her kom vi i kontakt med mange af gæsterne. Vi benytter lejligheden til bl.a. at bede folk hjælpe med billedgenkendelse.

Hvert år til jul uddeler vi et årsskrift til vores trofaste medlemmer. Aksel Fredensborg står for redaktionen, og arkivets medarbejdere, men også personer uden for arkivets kreds, bidrager med artikler.

Billund Kommunes Museer tog initiativ til et møde, hvortil alle kommunens arkiver var indbudt, for at drøfte på hvilke punkter, museum og arkiver kan samarbejde. Det er tanken, at mødet skal følges op i indeværende år med henblik på at konkretisere tankerne.

I Billund kommune har vi et godt samarbejde mellem de syv arkiver. Vi har i fællesskab søgt om tilskud til udstillingskærme, og fået bevilget halvdelen af udgiften, hvilket vi er meget taknemmelige for.

Hejnsvig Lokalhistoriske Arkiv

Hejnsvig Skole, Bakkevej 9, 7250 Hejnsvig

Åbningstid: 1. onsdag i måneden kl. 14-16 og 3. onsdag i måneden kl. 18-20 samt efter aftale

Leder: Ditte Kragh, Klodhøjvej 14, 7250 Hejnsvig

Telefon: 75335458

Postadresse: Klodhøjvej 14, 7250 Hejnsvig

E-mail: hejnsviglokalarkiv@gmail.com eller ditte.frimann@gmail.com

Hjemmeside: www.hejnsvigbynet.dk/foreninger/senioraktiviteter/hejnsvig-sognearkiv/

Facebook: Hejnsvig lokalhistorisk arkiv

Det første halvår af 2023 blev en god arbejdsperiode. Meget registreringsmateriale blev ordnet, og bunkerne blev betydelig mindre. Plejecentret blev som sædvanlig igen besøgt i foråret, en eftermiddag, hvor der vises billeder og synges. Dejligt at se beboernes glade øjne, når der kommer billeder enten med dem selv på eller andet, som de genkender. Det er lønnen i sig selv.

Først i juni hørte vi, at skolen skulle bruge vores lokale i det nye skoleår. Vi fik travlt med at pakke arkivet sammen i flyttekasser og nedtage reoler m.m. Ovre i de nye lokaler i den gamle tandklinik malede vi to af rummene, gjorde rent og opsatte reoler, så vi kunne flytte materialerne.

I løbet af to dage flyttede vi ved hjælp af bestyrelsesmedlemmer, familie og arkivmedlemmer.

Brandskabet på ca. 600 kg var det værste! Det krævede teknisk snilde, muskler og løftemateriel.

Så vi var glade og trætte to dage før ferien.

Fra sidst i august kom der igen gang i registreringerne på arkivet, da EDB'en kom på plads.

Igennem sommeren var der indkommet en hel del, og samtidig var der alt det gamle.

Der blev også tid til en udstilling om "Hejnsvig Forsamlingshus" i oktober. Forsamlingshuset blev bygget i 1923, så dets 100-års jubilæum kunne markeres, og udstillingen var godt besøgt.

Julemarkedet, den første søndag i advent oppe i hallen, hvor vi både viser billeder og har en stand, som sælger vores årskalender, blev igen en succes. Årskalenderen skaffer os mange medlemmer, gode kontakter og god snak.

Vi ser frem til 2024. Håber på et godt arbejdsår. Vi bliver ikke arbejdsløse foreløbigt! Kunne godt bruge et par ekstra hænder til at registrere.

Besøgene på arkivet både i og uden for åbningstiderne sætter vi pris på. I år er der indkommet mange ting. Kontakten pr. telefon og mail er stadig intakt, og den bliver flittigt brugt.

Her ved årets slutning er konklusionen: Vi er rigtig glade for vores lokaler, selv om der er lidt trangt. Egen indgang har givet os en større frihed! Vi kan arbejde på alle tider af døgnet.

Alle fem medarbejdere i arkivet møder troligt op hver onsdag med godt humør og god arbejdsglæde.

Tak for godt samarbejde – I er altid positive.

Sdr. Omme Lokalarkiv

Sdr. Omme Idrætscenter, Stadion Alle 16, 7260 Sdr. Omme

Åbningstid: onsdag kl. 16-17

Leder: Karen-Marie Jakobsen

Telefon: 51332184

E-mail: info@ommelokalarkiv.dk

Hjemmeside: ommelokalarkiv.dk

På arkivet arbejdes der stadig med sortering af den store mængde billeder, der er blevet indleveret igennem mange år. To personer har været på Arkibas billedkursus, og yderligere to har deltaget i et internt kursus.

Der er i årets løb blevet indleveret yderligere arkivalier, som vil blive sorteret og arkiveret.

Arkivet har i årets løb fået henvendelser om hjælp til oplysninger om slægt, bygninger og andet, og arkivet har hjulpet efter bedste evne. Der bliver stadig lagt mere og mere ind på Arkibas.

Arkivet har investeret i et sæt nye flytbare vægge beregnet til brug ved udstillinger. Det forventes at en ny udstilling tager form i 2024.

Der skal lyde en tak til bestyrelsen og andre, som støtter op om arkivet og får det hele til at fungere.

Stenderup-Krogager Lokalarkiv

c/o Huset Mølgaard, Storegade 39A, Stenderup-Krogager, 7200 Grindsted

Åbningstid: Normalt en formiddagsåbning og en eftermiddagsåbning om måneden

Leder: Egon Jensen, Refshøjvej 16, 7200 Grindsted, tlf. 21752280

Telefon: 97709401

E-mail: stendkrogloka@mvmmail.dk

Hjemmeside: <http://lokalarkiv.egonnyt.dk>

I år har vi haft åbent på arkivet 1. mandag formiddag og 3. tirsdag eftermiddag i hver måned undtagen i sommerferi-

en. Det har dog ikke givet flere besøgende på arkivet, hvor der stadig kommer meget få. Vi får dog en del henvendelser fra folk angående billeder og andet, de har set på arkiv.dk. Måske kommer der flere på besøg i arkivet, når vi er flyttet til hallen. Tak til jer, der har hjulpet på arkivet med indsamling/sortering af arkivalier, og tak for hjælpen med åbningsvagterne. Vi håber, flere får lyst til og mod på at hjælpe med registreringen, og hvad der ellers er af arbejde på arkivet. Tak til bestyrelsen og medhjælpere på arkivet for samarbejdet i året, der er gået.

Vorbasse Lokalhistoriske Arkiv

Stadionvej 1, 6623 Vorbasse

Åbningstid: 1. og 3. tirsdag i måneden kl. 19-21 samt efter aftale

Leder: Susanne Holm Therkildsen

Telefon: 22851659 eller 23925588

Postadresse: Ib Lykke Hansen, Østervænget 28, 6623 Vorbasse

E-mail: lokalarkivetvorbasse@gmail.com

Hjemmeside:

vorbasse.dk/besoeg-vorbasse/lokalhistorisk-arkiv.html

Facebook: <https://www.facebook.com/VorbasseArkiv>

2023 blev det år, hvor Jørgen Møller valgte at stoppe som leder af Lokalhistorisk Arkiv i Vorbasse. Jørgen har været med i arkivet siden dets start i 1977, og fra regnet nogle år i 1990'erne har han været en del af arbejdsgruppen i næsten 40 år. Han har været leder af arkivet i de 24 af årene.

Ud over at være en dygtig leder er Jørgen en fantastisk formidler, som har gjort arkivet og dets arbejde meget synligt. Vi fik sammen med bestyrelsen sagt et fint farvel til Jørgen som arkivleder. Heldigvis er vi så heldige, at han stadig er en del af arbejdsgruppen.

På bestyrelsesmødet i marts 2023 blev det vedtaget, at Ib Lykke Hansen og Susanne Holm Therkildsen skulle overtage lederskabet sammen. Susanne står formelt som arkivleder, men i realiteten leder Ib og Susanne arkivet i et tæt samarbejde.

Når et arkiv får ny ledelse, er der rigtig mange instanser, der skal orienteres, og der er rigtig mange ting, som den

I 2023 valgte Jørgen Møller at holde op som leder af Lokalhistorisk Arkiv i Vorbasse. Han har været med siden arkivets start i 1977 og har været leder af arkivet i 24 år. Han fortsætter som medlem af arbejdsgruppen

nye ledelse skal sætte sig ind i. Der blev i løbet af året 2023 ved med at dukke nye ting op. Vi opsummerede i slutningen af året og udarbejdede en liste over alle de tænkelige og utænkelige opgaver, man som leder skal sætte sig ind i og have styr på. Vi havde god gavn af Jørgens fortsatte tilknytning, men vi måtte naturligvis først og fremmest selv have det i hænderne og lære det. Hvis nogen skulle få brug for sådan en liste så sig til.

Året begyndte med en formidlingsopgave den 17. januar 2023, hvor Vorbasse Seniorer og Høreforeningen havde bedt arkivet om en fortælling om "Kirken og helligkilden". Til dette arrangement i Sognehuset var der knap hundrede deltagere.

Året 2023 bød ikke på nogen udstilling på grund af Bilund Centrets ombygning. Arkivet har dog langt fra ligget stille af den grund. Der er stadig mange afleveringer, der mangler at blive færdigregistrerede, og der kommer løbende flere til. To personer arbejder med at få alle vores billeder scannet og vedhæftet registreringerne. Yderligere to arbejder med at registrere og tage billeder. Der arbejdes på at digitalisere kassettebånd, videoer og CD'er, og

avisartikler arkiveres. Alt registreres i databasen Arkibas, så det igen kan findes frem.

I løbet af 2023 har vi lavet fire videosamtaler med ældre Vorbasseborgere, og vi har i 2024 planer om flere. Det er en tidskrævende proces, men vi synes, det er en rigtig god måde, hvorpå man får bevaret nogle af de mange spændende fortællinger, der findes derude. I en videooptagelse kan man, ud over at høre selve fortællingen, se og fornemme mennesket bag.

En henvendelse fra Billund Ugeavis til alle arkiver i kommunen resulterede i to artikler fra vores pen. Den ene omhandlede Vorbasse Spejderhytte, og den anden fortalte historien bag Korvetbærerlauget og den årlige søsætning af "Labri". Vi har forpligtet os til yderligere to artikler i 2024.

Årets arkivudflugt gik til Tarp Bunkermuseum. Vi var på en guidet tur rundt til forskellige bunkere i Esbjerg-området. Det blev en meget spændende tur, hvor vi fik indblik i nok en bid af den tyske besættelse af Danmark.

Siden Langdyssen Tinghøj ved Nebelvej i 2019 blev fritlagt, har arkivet hvert forår trimmet højen, så den fremstår synligt for offentligheden. Ved at holde græs og buske nede håber vi, at lyngen igen vil brede sig på højen.

Igen i år har arkivets arbejdsgruppe været samlet. Dette er nu en fast tradition, og vi hygger os sammen med dette helt anderledes arbejdsfællesskab.

Sammen med de øvrige arkiver i Billund Kommune søgte vi VELUX FONDEN om midler til nye opslagstavler til vores udstillinger. Dette var uden resultat. Derpå lagde vi en ansøgning om økonomisk hjælp til køb af tavlerne hos Billund Kommune, og allerførst i januar 2024 fik vi at vide, at vi havde fået halvdelen af, hvad vi havde søgt om. Det var dejligt, at kommunen på den måde viste deres påskønnelse. Ønsket om lokalhistoriske udstillinger vokser i disse år, og det er vigtigt, at vi har gode og håndterbare opslagstavler.

Vores bog *Fittinglejren*, som vi fik udgivet i 2019, blev udsolgt i 2022. Der kommer jævnligt nye henvendelser om køb, og vi besluttede at få den genoptrykt, hvis vi kunne få lidt økonomisk hjælp til det. Vi søgte Vorbasse Fonden

og Sparekassen Kronjylland i Vorbasse og var så heldige, at begge besluttede sig for at støtte os. Tak for det. I august kunne vi hente 150 nye bøger. Bogen kan nu købes i Vorbasse Lokalhistoriske Arkiv og i museumsbutikkerne hos museerne "Flugt" i Oksbøl og "Mark" i Grindsted.

I august havde vi besøg af Rasmus Kaufmann og Anette Jensen fra Kultur og Fritid i Billund Kommune. Skoletandplejen, som vi indtil nu havde delt adresse med, var flyttet ud, og der verserede forskellige rygter om, hvad der så skulle ske med arkivet. Vi inviterede derfor Rasmus Kaufmann og Anette Jensen til en snak og et besøg på vores arkiv i Vorbasse. Vi fik vist vores arkiv frem og fik en rigtig god snak. Vi fik vished for, at der på nuværende tidspunkt ikke på nogen måde var tale om, at arkivet skulle flytte. Det blev vi naturligvis rigtig glade for at høre, da rammerne er meget velegnede.

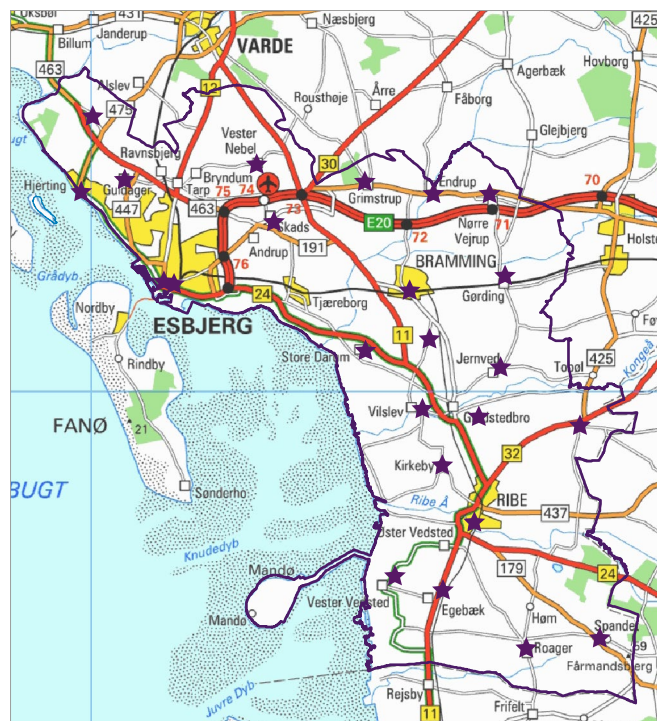
Ved flere lejligheder har vi været heldige at kunne stille et lille bord op og også på den måde blive synlige i lokalsamfundet. Arkivet har mange lokalhistoriske bøger til salg. Det er vigtigt, at vi konstant arbejder med kontakten til de lokale borgere, som har værdifulde historier, der nødt til skal gå tabt.

Af samme årsag har vi været til stede for at filme og tage billeder, når der er forgået noget i byen. Vores nutid bliver jo som tiden går til vores fortid. Sidst ved indvielsen af byens nye skulptur i begyndelsen af december.

I november måned udgav vi kalenderen for 2024. Det var i år en række historier og billeder om butikker, der tidligere har været i byen, og om nogle få, som endnu er i byen. Arbejdet med at lave kalenderen giver altid anledning til mange små og store samtaler med folk, og dermed dukker der ind imellem nogle nye og spændende historier frem.

Besøg i arkivet 10
Elektroniske henvendelser 50
Antal afleveringer 20
Telefoniske henvendelser 15
Følgere på facebook 247
Arkiv.dk 85142

Esbjerg Kommune

Bramming Byhistoriske Arkiv

Skolegade 10, 1., 6740 Bramming

Åbningstid: Tirsdag kl. 13-15 samt efter aftale. Lukket i juli og december

Leder: Stig Hegn, Andelsgade 18, 6771 Gredstedbro, tlf. 51966473

Telefon: 88936969

E-mail: byhistoriskbramming@outlook.dk

Hjemmeside: www.brammingby.dk

Igen har arkivet haft et godt år med fortsatte inddateringer i Arkibas (20 indleveringer, hvoraf et par stykker var

temmelig omfattende), Huse og Folk, erindringer og Baks Krønike fra 1960-1983 samt digitalisering af vores omfattende billedmateriale. En af vores medarbejdere arbejder med at udarbejde en digital byvandring og leverer materiale til Esbjerg Kommune i forbindelse med byens kommende 150-års jubilæum.

Af vores lokale fotografer har vi skannet 757 billeder af Maren og C. K. Olesen, mens en nylig indlevering af fotograf Laumann er under registrering – her er registreret 1.800 billeder og skannet 471 billeder til Arkibas, fortrinsvis personfotos fra 1960'erne.

Et nyt medlem har deltaget i kursus i Arkibas' grundlæggende funktioner.

Der har været 14 forespørgsler om mange emner, om bl.a. Kosmorama, Toxværd's smedeforretning, amerikanske soldater i 1. Verdenskrig, en tysk soldat i Bramming, hvor hans datter kom på besøg på arkivet, samt mordene på Lærkevej.

I forbindelse med byfornyelsen sendte vi et navneforslag til den nye plads i Jernbanegade over for Kikkenborg – "Ledvogterpladsen" – men det blev så Guttorm Sørensens Plads.

I august afholdt vi en kirkegårdsvandring, hvor Elise Balslev indledte inde i kirken, og John (fra arkivet) fortalte om Mindelunden. Arrangementet var velbesøgt og sluttede med spørgsmål og svar.

Traditionen tro var alle medarbejdere på studietur i september, i år til De Kellerske Anstalter i Brejning. Af en tidligere mangeårig ansat fik vi en særdeles grundig indføring i anstaltens historie og så efterfølgende museet.

I efteråret afholdt vi foredrag, hvor Kirsten Tygesen, forhenværende forstander på Bramming Gymnastik og Idrætsefterskole, fortalte om efterskolens historie, ledsaget af fyldigt billedmateriale. Desværre var der samme aften flere arrangementer i byen, så deltagerantallet kunne have været større. Men de, der var, havde en spændende aften.

Darum Sognearkiv

Nørrebyvej 16A, 6740 Bramming

Åbningstid: 1. onsdag i måneden (undtaget skoleferier)

kl. 19-21

Leder: Elisabeth M. Rasmussen, Sønderbyvej 11,

St. Darum, 6740 Bramming

Telefon: 21236505

E-mail: sognearkivet@darum.dk

Hjemmeside: darumsognearkiv.dk

Livets gang i Darum Sognearkiv i 2023 har været et regelmæssigt og rigtigt fornuftigt arkivår. Arbejdet med at gøre arkivets billedsamling tilgængelig i arkiv.dk er stadig i en god gænge, og det er en evig glæde at se resultatet materialisere sig i arkiv.dk og vide, at mange kan få glæde og gavn af arkivets materialer.

Vi lægger med faste intervaller og i en fikseret skabelon billeder fra arkivets samling ud på Darum Landsbys Facebook-side med henvisning til arkiv.dk. Det afføder hver gang kommentarer og reaktioner, som vi selvfølgelig opfordrer til og tager imod med kyshånd. Alle GDPR-regler er overholdt.

Vi valgte i år *ikke* at afholde åbent hus i november måned. Bestemt ikke af modvilje imod begivenheden, men fordi vi havde haft så fint og velbesøgt et arrangement i 2022, at vi syntes, at det kunne vi godt leve lidt på endnu.

Lokalarkivets leder har bidraget med en artikel til Lokalårbogen for Bramming-egnen: Artiklen handler om det tamme rådyr "Bambi", der som et moderløst kid i 1951 kom til en familie i Darum, hvor det voksede op og levede et fritgående liv i landsbyen. Godt nok åd det af folks buske og haveblomster, men det blev det åbenbart tilgivet. Så meget, at jagtloven for Darum blev ændret, så det blev forbudt at skyde rådyr hele året. Artiklen hedder "Historien om det tamme rådyr i Darum – der åd småkager". Den elskede nemlig småkager og andet bagværk.

I øvrigt var der i samme årbog, som led i en serie om lokalområdet (den gamle Bramming Kommunes) sognearkiver, mindre artikler om henholdsvis Darum Sognearkiv og Vejrup Sognearkiv.

På SVAs studietur til Kolding besøgte deltagerne Koldinghus, som bl.a. viste udstillingen om kongeskibet "Dannebrog". Billedet bringes med tilladelse fra arkivmedarbejderne Birgit Thomsen og Karen Nielsen fra Darum Sognearkiv, der slapper lidt af i de royale dækstole. Foto: E. M. Rasmussen, 2023

Vanen tro har arkivet bidraget til Darum Sogneblad, hvor der – de fire gange bladet udkommer pr. år – er et fast indslag med nyt fra sognearkivet. I det seneste nummer et lille indslag om bustrafikken i Darum i fordums tider som en indirekte kommentar til Sydtrafikens planer om at beskære den offentlige transport igennem Darum mellem Esbjerg og Ribe. Arkivets medarbejdere har deltaget i flere kurser, der har været udbudt via SVA. Vi var tre arkivmedarbejdere, der deltog i SVAs sommerudflugt til Kolding. Endnu en veltilrettelagt og vedkommende udflugt. Det gav stof til eftertanke på flere måder, både generelt men bestemt også i arkivsammenhæng, hvor især projektet "Arkivet i den Åbne skole" kunne inspirere til noget tilsvarende. I mindre målestok forstås! Udstillingen om kongeskibet Dannebrog på Koldinghus gav anledning til årsberetningens illustration. Lidt royal har man jo lov til at være, ikke?

Endrup/Vester Nykirke Lokalhistoriske Arkiv

Møllegårdsvej 1, Endrup, 6740 Bramming

Åbningstid: 1. onsdag i måneden kl. 16-17 samt efter aftale. Lukket i juli

Leder: Annegrethe Jeppesen, ag@q-networking.dk

Telefon: 20331142

E-mail: endrup.nykirke@gmail.com

Hjemmeside: endruplokalarkiv.dk

I 2023 startede vi op med at afholde en temaaften i januar. Emnet var Raunsø præste- og fattiggård. Aftenen startede med en kort fortælling om Raunsøgård som præstegård. Den ophørte som præstegård i 1859. Der blev bygget til, og gården blev indrettet til fattiggård. Fattiggården startede op i 1862. Herefter fulgte en fortælling om livet på fattiggården og om, hvordan socialhjælpen ændrede sig op igennem tiden. Foredraget blev suppleret med fremvisning af billeder fra fattiggården. Der var stor interesse for emnet, så der var 64 fremmødte. Efter foredraget blev der serveret kaffe og hjemmebag. Under kaffen var der en gevaldig snakken mellem alle deltagerne. Der var mange positive tilkendegivelser fra de fremmødte. Alt i alt en vellykket aften.

Antallet af afleveringer og henvendelser ligger på samme niveau som sidste år. Vi har stadigvæk travlt med registrering af arkivalier og billeder. Når vi får en kasse i hånden med en Arkibas 4 registrering, bliver den lavet om til Arkibas 5.

Antallet af medlemmer ligger på samme niveau som sidste år. Kontingentet er et godt supplement til den daglige drift.

Vi havde generalforsamling den 27. februar 2023. Vi fortsatte med den samme bestyrelse.

I 2023 var der en del kursusaktivitet. Der var en afsted på Arkibas for letøvede, en afsted på modul 2 og en afsted på modul 5, som hermed færdiggjorde arkivuddannelsen. Der var en afsted til temaaften om databeskyttelsesloven, to afsted til temaaften om slægtsforskningens nye veje og en på arkivcafé om kirkebøger. Der var to afsted på studietur til Kolding. Det var en spændende og veltilrettelagt dag.

Vi har modtaget legat fra Skads Herreds Brandkasse. Tusind tak for det.

Esbjerg Byhistoriske Arkiv

Torvegade 47, 6700 Esbjerg.

Åbningstid: Mandag-onsdag kl. 10-16, torsdag kl. 10-17 og fredag kl. 10-13.30

Leder: Jørgen Dieckmann Rasmussen

Telefon: 76163900

E-mail: byhistoriskarkiv@esbjerg.dk

Hjemmeside: eba.esbjerg.dk

Torsdag den 28. december 2023 sluttede virksomhedsåret i Esbjerg Byhistoriske Arkiv. Nytåret var ikke nået endnu – fredag den 29. december var også arbejdsdag, men fredage er i forvejen korte dage og denne tilmed op mod en af årets højtider. Ikke overraskende blev det den traditionelle "nytårskur", som i 2023 reelt lukkede for årets aktiviteter i arkivet.

2023 viste sig at blive et godt år, for endelig fik vi et helt, sammenhængende kalenderår uden afbrydelser med tid til og mulighed for at komme i gang med arkivets mange, forskellige aktiviteter.

Selvom covid-19 officielt var afblæst, trak pandemien dog stadig sine spor. Nogle borgere havde fortsat tvivlens orm gnavende i kroppen og holdt sig hjemme. Ligesom andre arrangører med lignende tilbud nåede vi kun op på 75% deltagelse til ellers meget populære og velbesøgte arrangementer. Mest ramt blev de indendørs aktiviteter, mens det gik bedre med udendørsarrangementer, hvis man dog ellers lige ser bort fra de kolde og regnfulde forårs- og sommermåneder.

I det lys fik det stor betydning, at arkivets hjemmeside lige før årsskiftet 2022/2023 var blevet åbnet igen, så de mange databaser atter var tilgængelige for borgerne. Og ikke nok med det: De var også blevet suppleret med frivilliges indtastninger fra den periode, databaserne var lukkede for eksterne brugere. Der var altså mange ekstra oplysninger for brugerne at gå på jagt efter i de forskellige databaser. Og det nye miljø – en SQL-database – gav

hidtil ukendte og tværgående søgemuligheder for brugerne, som fik mange nye hits at arbejde videre med.

2023 bød også på andet og absolut ikke forudset nyt. Den 17. maj oplevede vi den første besøgende på læsesalen slå en vejrmølle. Det havde vi absolut ikke lige set komme, og det er ikke noget, vi opfordrer arkivets sædvanlige publikum at praktisere i lokalerne. I har sikkert allerede tænkt, at det må være en folkeskoleelev, der stod for udførelsen. Og det var det. Selv om det kom ud af det blå, var det alligevel med til at pege på nye tendenser, nemlig folkeskoleelevernes indtog i arkiververdenen.

En meget central kerne i arkivets virksomhed er afleveringer af materiale fra private. Hvad vi skal modtage af offentlige arkivalier – det såkaldte §7-område – sikres på anden vis og vil blive beskrevet senere.

Under covid-19 brugte mange borgere tiden på at rydde op på lofter, i kældre, i skuffer og i skabe. Noget af dette materiale er uden tvivl endt i "små brændbart" på genbrugspladsen, men heldigvis ikke så meget, som vi frygtede. Indleveringerne kom jævnt spredt hen over året, og i 2023 lukkede modtagelsen af arkivalier først den 28. december med en digital aflevering fra guldsmed Lintrup og frue, som drev guldsmedeforretning i Esbjerg i 57 år og sluttede af med en plancheudstilling om de mange års guldsmedeforretning i byen.

Arkivalier, der afleveres til Esbjerg Byhistoriske Arkiv, er typisk private arkivalier. Af dem fik vi 149 indleveringer i 2023. Det blev til 99 arkivfonde, 6.876 billeder, 25 billedserier, 519 udklipssamlinger, 22 kort, syv tegninger, 37 plakater og 66 småtryk.

Derudover blev en række tidligere afleveringer/registreringer suppleret eller beriget.

Blandt de nyoprettede a-fonde kan nævnes Danmarks Naturfredningsforening Esbjerg, The Borden Company, Kystartilleriforeningen for Esbjerg og Omegn, Mekanikerklubben i Esbjerg, Murernes Lærlingeforening, Esbjerg, Dansk Gartnerforbund, Esbjerg afd., Grundtvigshusfonden i Esbjerg, Jerne Borgerforening, Sneum-Tjæreborg Kontrolforening, Haveforeningen Parken, Ålbæk Forsamlingshus, Jerne Lokalforening og I. C. Andersens Vognmandsforretning. Hertil kommer en lang række personarkiver.

Blandt de mange registrerede billeder var ejendomsfotos fra Esbjergs Stadsarkitekt, NATO-soldater i Esbjerg, børnehjælpsdage, Anker Frederiksens tid under jorden i Sverige, opførelsen af rampe i containerhavnen, fotos fra Hjerting, der skal benyttes til bogudgivelse, fritidsklubben Ringgården. Ukendte fotos fra besættelsestiden, skolefotos, guldsmed Erling Thorgaard, Lions Youth Camp i Esbjerg, Esbjerg Ungdomsrevy 2019, 2020 og 2021, byggeriet af Højlands Allé 21, spejderlejr i 1941 og Esbjerg Y-mens Club var blandt bidragene.

Indleveringerne til arkivet afspejler, hvad der tales om i andre sammenhænge: Foreningerne – og foreningslivet – er udfordret. Ved indgangen til 2023 havde vi ikke forestillet os, at et af de arkiver, der skulle hentes i årets løb, ville blive Esbjerg Folkedansforening. For ikke så mange år siden stod foreningen for et stort og velbesøgt landsstævne her i Esbjerg, hvor hele byen stod i folkedansens tegn. Men det var dengang – medlemmerne var blevet ældre, musikken dyrere og tilgangen af nye og yngre deltagere udeblevet. Sådan er foranderlighed blevet en tilstand, som tilpasser og omformer vores kulturliv i hastigere og hastigere tempo.

Der blev også påbegyndt en større gennemgang og registrering af Jørgen Juhls negativer, ligesom vi fortsatte registreringen af de mange Paul Bølling negativer. Her havde vi bl.a. fokus på hans 24x36 negativer, der var anvendt i dagbladet Vestjyden. Arkivets frivillige fortsatte registreringen af Bøllings 6x9 negativer. Det lykkedes også næsten at afslutte digitaliseringen af Knud Rasmussens negativsamling, ligesom vi fortsatte digitaliseringen af arkivets hvilende billedarkiv.

Hvad arkivet indsamler af viden gennem afleveringer og kommunale arkiver skal gerne formidles videre til borgere og andre interesserede.

Det sker på mange forskellige måder, dels gennem arkivets egne kurser og foredrag, dels gennem henvendelser udefra om foredrag, byvandring eller andre former for guidede ture.

Arkivets formidlingstilbud kom i gang og blev vel modtaget. "På opdagelse i din kommune Esbjerg" samt "Mit Esbjerg" var i gang både i foråret og i efteråret med An-

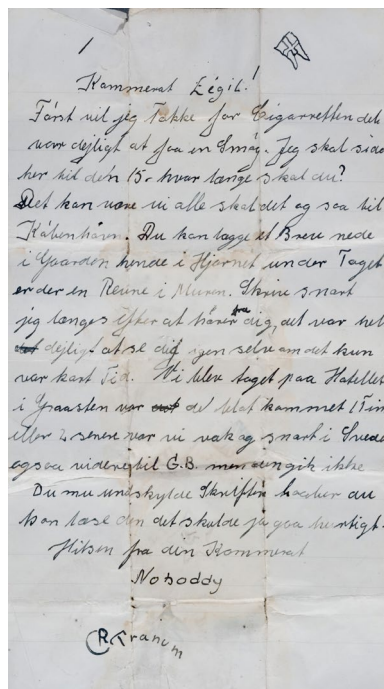
nelene Vestergaard i spidsen – seks kursugange pr. kursusforløb. Der arrangeres kurser og foredrag i samarbejde med Sydvestjysk Egns- og Slægtshistoriske forening (SESF). Arkivet afholder offentlige byvandring, og særlig opmærksomhed samlede sig om de kombinerede foredrags- og busture på havnen, som kunne vise nyt fra tur til tur.

Krigen i Ukraine præger aktiviteterne på Esbjerg Havn – bl.a. de større udvidelser, som havneområdet gennemgår. Modsat hvad man måske ville tro, er det stadig muligt at komme rundt på hele området, selv om der er opstillet alt tænkeligt krigstudstyr. Her har deltagerne i én af havneturene dog fået en pause i ét af de fredelige områder på havnen. Foto: Jørgen Dieckmann Rasmussen. EBA 110880-076

En aktivitet, som er slået specielt igennem i 2023, er "Arkivet i den åbne Skole". I samarbejde med Kolding og København stadsarkiver har Esbjerg Byhistoriske Arkiv deltaget i et projekt om "Arkivet i Den Åbne Skole", som A. P. Møller-Fonden har støttet gennem tre år. Projekt skulle skydes i gang samtidig med, coronaen bredte sig, hvilket ikke var det nemmeste vilkår at arbejde med projektet på. Vores kontakter med skoleverdenen var måske heller ikke optimale ved projektstart, men i gang kom vi og erkendte hurtigt behovet for pædagogisk hjælp og lærererfaring udefra. Det førte til ansættelse af Josefine Vinge Ruth, der er lærer med hovedfag i historie og har en universitetsgrad i pædagogik. Hun havde de pædagogiske forudsætninger for at føre historien ud i folkeskolen og fange såvel lærere som elevers interesse i de lokale kilder i arkivets samlinger. Besættelsestiden er et af de obligatoriske folkeskoleforløb

i historie og også et emne, de fleste folkeskoleelever er interessererede i. Nogle af de stærkt personlige kilder fangede elevernes opmærksomhed.

Brev fra modstandsmanden C. R. Tranum til vennen Egil, skrevet i Esbjerg Arrest i 1943, gemt foldet sammen og puttet ind i en fuge for først at blive fundet i 2012. EBA78045-109

Projektforløbet som sådan var afsluttet omkring 1. november, så der blevet lavet et ekstra tilbud til indskoling. Samlings salen blev derfor omdannet til Nissehule. Det var MEGET velbesøgt, og der er set både julemænd og nisser derinde. Eleverne blev også orienteret om gamle traditioner som f.eks. julekort, hvilket skete samtidig med, at Post-Nord tog livet af det klassiske frimærke.

På grund af en ansøgning om et års orlov fra Esbjerg Byhistoriske Arkiv er bemanningen besluttet omlagt det næste årstid, så "Arkivet i Den Åbne Skole" fortsætter og finder forhåbentlig i den tid nyt, fremtidigt fundament. Har I været på besøg i Esbjerg Byhistoriske Arkiv, når børnene er her, hører man mange glade børnestemmer. Arkivet er tilført en ny dimension.

Formidling i tal	
Besøgende på læsesal	1.255
Forespørgsler (mail og telefon)	1.825
Deltagere i arkivets arrangementer (minus skole)	2.092
Undervisningsrelaterede arrangementer	990
EBA's deltagelse i andres arrangementer (antal delt.)	2.081
I alt	8.243

De fleste af arkivets brugere ser vi dog ikke fysisk. Fotos og arkivalier er velegnede til digitalisering, så der investeres megen tid og mange kræfter i dette arbejde.

Arkivets ca. 35 frivillige møder flittigt op, enkelte af dem op til fire gange om ugen, andre kommer én gang om ugen og taster f.eks. oplysninger fra protokoller ind i databaser, identificerer fotos eller arkiverer udklip. F.eks. er store dele af fotograf Peter Nissens negativarkiv blevet gjort søgbart og dermed tilgængeligt takket være frivillig arbejdskraft, men de ca. 1.000.000 negativer digitaliseres kun på efterspørgsel.

Indtastningerne kan føre mange henvendelser med sig fra både ind- og udland, men de klares som regel med digital distance-betjening.

Danskere har meget forskellige interesse – en nordjyde, som kontaktede os i 2023 var meget interesseret i turistbusser. Han havde fundet ud af, at Esbjerg-firmaet Østergaard-Vejvad byggede mange turistbusser til danske busselskaber, og dem var han interesseret i at se og få billeder af. En af dem var denne Volvo, som Helsingør Turisttrafik fik leveret i juni 1966. Foto: Peter Nissen. EBA 115203-042

Sideløbende med de frivilliges mange indtastninger arbejdes der med digitalisering af fotos og video. Ved årets udgang var der blevet registreret 13.497 fotos i Fotoweb og godkendt 11.135 fotos. Nogle af arkivets brugere følger aktivt med i nypubliceringer af billeder og byder gerne ind med en rettelse eller supplerer med et navn, hvis de ser ufuldstændige eller manglende oplysninger.

For at kvittere årets givere for at tænke på os sluttede privatarkivsektionen af med en aktuell udstilling med titlen: "Fra alle jer til os – 2023". Udstillingen, som var udarbejdet af Lars Brockhoff Hyldahl og Stig Kongerslev Pedersen, viste et udsnit af arkivalier og fotos, som var indleveret i løbet af 2023. Den åbnede i forbindelse med "Nytårskuren".

ArkivNyt er arkivets digitale nyhedsblad, der tilstræbes udgivet fire gange om året. På grund af arbejdspress blev det kun til to numre i 2023, men til gengæld var på flere sider end sædvanlig.

Esbjerg-kalenderen er en sikker, årlig udgivelse fra Esbjerg Byhistoriske Arkiv, som arkivar Lars Hyldahl Brockhoff står for. Udgaven for 2024 kom i oktober måned 2023 og rummede "nyheder" fra 1924, 1949, 1974 og 1999. Den sælger i 700 eksemplarer og bruges i mange familier som

Onsdag den 16. august 2023 kl. 16.00 åbnede Asger Varming sin boghandel for signering af Ole Troelsens bog Mennesket ved Havet. Ole Troelsen fik to travle timer med kuglepennen. Foto: Jørgen Dieckmann Rasmussen. EBA Q28727-076

mandelgave. Et par nye bøger kunne arkivet desuden bidrage med. Ole Troelsen afsluttede sit arbejde med bogen om skulpturgruppen Mennesket ved Havet – han skrev bogen fra en hel unik position, idet han er den eneste fra den oprindelige projektgruppe, som stadig er i live. Bogen blev meget vel modtaget og gav et førstehånds indblik i, hvordan Esbjerg fik sit moderne og meget visuelt vellykkede vartegn.

Tilgangen til arkivets samlinger er fortrinsvis digitale henvendelser.

Til registrering anvender Esbjerg Byhistoriske Arkiv bl.a. Arkibas/arkiv.dk, hvor arkiv.dk er den digitale indgang.

Esbjerg Byhistoriske Arkiv havde 1.559.818 visninger på arkiv.dk i 2023. Det svarer til lidt over 4.374 søgninger om dagen. Det hyppigst søgte billede var Holger Bundgaards foto af Vera og Oluf Nyrup Rasmussen, der stolt holder et portræt af sønnen Poul Nyrup Rasmussen op for fotografen. Det havde 3.093 danskere søgt på.

Det foto i Esbjerg Byhistoriske Arkivs samlinger havde flest søgninger i 2023: 3.093. Foto: Holger Bundgaard. EBA 92925-410

Af arkivalier var A2036 de mest efterspurgte med 1.325 visninger. A2036 er arkivfondsnummeret Selskabet Børnenes Vel, Esbjerg fra perioden 1902-1981. Arkivet fylder over 30 arkivhyldemeter og skal derfor ses på arkivets læsesal.

Alle digitale filer (herunder video og digitaliserede film) opbevares i Fotoweb, der trods navnet også indehol-

der digitaliserede lydbånd. Af samme grund kaldes denne blok på hjemmesiden EBA Mediearkiv, og derfra er digitaliseringerne tilgængelige via arkivets hjemmeside, når de er blevet registrerede og godkendt.

Via ydersiden blev der foretaget 42.856 søgninger via Esbjerg Byhistoriske Arkivs hjemmeside, og det mest populære søgeord var DGI. Den store udstilling i 2022 og opkoblingen af historiske data via DGIs hjemmeside har kastet frugt af sig.

Arkivets §7-sektion – afdelingen for offentlige arkivalier – arbejder med både analoge og digitale arkivalier. De analoge arkivalier er fortrinsvis papirbaserede og fortrinsvis fra tiden før 2007, hvor Esbjerg blev digital kommune, og digitale arkivalier fortrinsvis arkivalier efter 2007 med e-arkiveringsversioner af systemer fra tiden før.

Begge områder havde travlt i 2023. Den kommunale forvaltning er stadig afhængig af papirdokumenter, og mange henvendelser fra borgere skal også besvares på grundlag af oplysninger fra papirarkivalier. I begge tilfælde er det typisk de såkaldte egen acces-henvendelser – en forholdsvis ny bestemmelse i arkivloven (§39b). Den giver borgere adgang til at se sager om sig selv eller få oplysninger meddelt fra arkivet, typisk f.eks. fra en børnesag. I 2023 modtog vi 89 egen acces-henvendelser, hvilket er en stigning på 40 stk. i forhold til 2022. Arkivarbejdet består i at finde sagerne frem, gennemlæse og screene dem inden udlevering til ansøgeren. Ofte er der længere telefonsamtaler med borgerne, enten for at få uklarheder ud af verden eller for at forklare, hvor borgeren måske skal søge videre. Esbjerg Byhistoriske Arkiv har nemlig ikke altid alt. I 2023 er der i alt anvendt 338 timer på besvarelse af denne type egen acces-sager.

Andre væsentlige borgervendte opgaver er ekspedition af afgangsbøger fra Esbjerg Kommunes folkeskoler. 63 borgere anmodede om det. Enkelte andre borgere anmodede om dokumentation til brug ved ansøgning om tidlig pension/seniorpension, hvilke der blev brugt i alt seks timer på at besvare.

Endelig har Rigsarkivet og advokater fået ekspederet oplysninger fra folkeregisterkort, fortrinsvis i forbindelse med arvingeundersøgelser. I 2023 blev der ekspederet 29

anmodninger herom, hvilket der blev brugt 53 timer på at besvare.

Til den kommunale forvaltning blev der ekspederet sager og dokumenter fra ældre arkivalier, fortrinsvis personalesager, social- og arbejdsmarkedssager, hjælpemiddelsager, miljø-sager, køb & salg-sager samt øvrige Teknik & Miljø-sager. Fra den kommunale forvaltning blev der modtaget i alt 246 bestillinger. Hertil kommer en række større forespørgsler/arkivundersøgelser fra borgere og den kommunale forvaltning, som vi modtog i alt 29 af i 2023. Størstedelen af disse forespørgsler var fra forskellige afdelinger under Teknik & Miljø. I alt blev der brugt 127 timer på disse forespørgsler.

Kommunale arkivalier er mange og svære at anvende, hvis ikke de er ordnet og registreret. Derfor må vi afsætte betydelig tid til ordning og registrering. I foråret blev ordning og etikettering af den ca. 200 hyldemeter store byggesagsaflevering, der var fortsat fra foregående år, endelig afsluttet. Herudover blev der gjort et større arbejde med sognekommunearkiverne. Arkiverne fra Bryndum Sognekommune og Jerne-Skads Sognekommune blev færdigordnet og registreret. Herefter blev ordning af arkiverne fra Sneum Sognekommune, Jerne Sognekommune og Guldager Sognekommune igangsat – et arbejde der fortsætter i 2024. Derudover blev der færdigordnet og registreret arkivalier fra Kommunikationscentret, Skjoldbo og Kommuneplan. I fjernmagasinet i Ribe blev der afsluttet en bevarings- og kassationsvurdering af personalesager fra gamle Ribe Kommune samt påbegyndt en sortering samt bevarings- og kassationsvurdering af sager fra borgmesterkontoret i gamle Ribe Kommune. Endelig blev der gennemgået og registreret billeder fra Valdemarskolen, Hjerting Skole, Rørkjær Skole samt Pusterummet i Bramming.

Sideløbende med ordning af arkiverne blev der igen i 2023 løbende udført forskelligt magasinarbejde. I arkivet under rådhuset i Esbjerg og i fjernmagasinet i Ribe blev der foretaget større kassationsarbejder og klargjort arkivalier til permanent opbevaring. I sensommeren 2022 blev et ca. 1.800 hyldemeter stort nyt arkivmagasin under hovedbiblioteket taget i brug. Herved blev der mulighed

for at foretage en stor omrokering og mere hensigtsmæssig placering af bevaringspligtige kommunale arkivalier i magasinerne.

Omrokeringsarbejdet foregik året igennem, hvor der blev flyttet store serier af arkivalier fra Skat samt forskellige amtslige institutioner. Største omrokering var dog tre serier kommunale byggesager, som efter at have været placeret i flere forskellige magasiner endelig kan samles i ét magasin. Det vil lette fremsøgningen af byggesager, som stadig forekommer ofte – trods digitaliseringen. Omrokeringsarbejdet vil fortsætte i det kommende år.

Selv om Esbjerg Kommune blev digital kommune den 1. januar 2007, dukker der stadig papirarkivalier op rundt omkring i kommunale afdelinger og institutioner. 26 flyttekasser arkivalier kom f.eks. fra Rørkjær Skole og 16 flyttekasser fra Præstegårdsskolen. Der var tale om supplerende afleveringer til tidligere afleverede arkivalier fra de to skoler. Sidst på året modtog arkivet 12 flyttekasser arkivalier fra spillestedet Tobakken. Herudover blev der modtaget arkivafleveringer af varierende størrelse fra Myrthue/Midtgård, Byggeri, Sekretariatet Teknik & Miljø, Park & Mobilitet, Industrimiljø, Tjæreborg Skole, Kultur & Fritid, Kvaglundskolen, Vitaskolen og Lønsservice.

I §7-sektionens e-arkiv blev der i løbet af 2023 modtaget 22 arkiveringsversioner fra Esbjerg Kommune og de samarbejdskommuner, som arkivet løser e-arkivopgaver for. Det mest iøjnefaldende arkiverede system var EG Sensum Bosted, som fylder 11,2 TB og indeholder 3 mio. dokumenter. Denne arkiveringsversion er den næststørste arkiveringsversion, som endnu er modtaget af Esbjerg Byhistoriske Arkiv – den største fylder 13,2TB. Ud over modtagelse af arkiveringsversioner var en anden hovedopgave test og godkendelse af nye samt allerede modtagne arkiveringsversioner. I løbet af året blev i alt 32 arkiveringsversioner godkendt, mens syv arkiveringsversioner var i forskellige faser af test ved årets udgang.

I årets løb var der flere forskellige projekter og opgaver for e-arkivet, hvoraf nogle strækker sig ind i 2024. Det største projekt – datagenskaber – som genskaber data fra arkiveringsversioner, blev fortsat udviklet og justeret løbende efter den endelige release i december 2022. Den

største modultilføjelse gjorde det muligt for datagenskaberne at håndtere arkiveringsversioner efter bekendtgørelse 342, dvs. arkiveringsversioner til og med 2010 og tidligere. Når det nye modul er færdigtestet og optimeret, sikrer det, at de to originale værktøjer, SIGA og RecallIT, endeligt kan udfases. Herefter vil datagenskaberne fungere som en samlet søgeindgang for alle arkivets godkendte arkiveringsversioner, hvilket skaber et optimeret flow for fremsøgning af data og dokumenter.

Arkivets strategi for opbevaring af digitale arkivalier, som består af Optical Disc Archive (SONY), LTO-3 magnetbånd, og Microsoft Azure (opbevaring i skyen), blev fortsat rullet ud i løbet af året. Når strategien er færdigudrullet, vil den omfatte og håndtere alle godkendte arkiveringsversioner for både Esbjerg Kommune og samarbejdskommunerne. Det skal også nævnes, at der året igennem blev arbejdet videre med programmering af forskellige scripts og programmer, som kan understøtte og optimere e-arkivets funktioner og testpraksis. Endvidere blev der i løbet af året arbejdet videre på projektet med tilgængeliggørelse af trykte, indskannede byrådsprotokoller. En publicering forventes påbegyndt i løbet af det nye år.

2023 viste en stigning i antallet af forespørgsler til e-arkivet, hvor oplysningerne skulle søges frem via arkiveringsversionernes data og dokumenter. I løbet af året blev der således foretaget i alt 99 søgninger i arkiveringsversioner fra Esbjerg Kommune. Størstedelen af disse søgninger blev foretaget i arkiveringsversionerne af systemerne Netsag-Borger/Bedste Praksis, eDoc og KMD Care. Juni måned var måneden med fleste søgninger. I alt blev der søgt i 16 forskellige arkiveringsversioner fra Esbjerg Kommune. For samarbejdskommunerne blev der foretaget i alt 46 søgninger. De fleste af disse søgninger var i systemerne KMD Care, TabulexTea og PP Data System, og november var måneden med de fleste søgninger. I alt blev der søgt i 14 forskellige arkiveringsversioner for samarbejdskommunerne.

Afslutningsvis skal det nævnes, at §7-sektionen i løbet af året fik en personalemæssig opnormering på grund af tilgang af opgaver. Beløbet gjorde det muligt at tilføre det analoge område en fuldtidsstilling, bl.a. til varetagelse af egenaces-sager, samt 13,5 timer til e-arkivassistentstillingen,

som hidtil har været en halvtidsstilling. Pr. 1. december 2023 tiltrådte Susan Vestergaard Vedstesen den nyoprettede stilling som arkivassistent.

Esbjerg Byhistoriske Arkiv har siden 1976 haft ansvaret for den kommunale fotografafdeling. Oprindeligt var museerne med i ordningen, men deres træk på ordningen er over årene aftaget meget. Brugere af fotografernes tid er i stedet Esbjerg Kommunes kommunikationsafdeling og de kommunale direktørområder, som i stigende grad bruger video-produktioner til medarbejderinfo og borgerkommunikation. Det er fotograf Torben Meyer, som står for det tekniske ved disse produktioner.

Som eksempel på sådanne opgaver kan nævnes film vedr. tidlig opsporing af sygdomstegn, film om onboarding for Personale og Udvikling, før-foto/film fra Byparken, rekrutteringsfilm for Park & Mobilitet, foto/film vedr. fritidsjobmesse, rekrutteringsfilm for sygeplejersker, film til idrætsfesten 2023, film til IT e-læring og film vedr. Brammings byfornyelse.

I løbet af 2023 har Teknik & Miljø fået lavet fotos og film af alle de steder, hvor kommunen har udstykket nye byggegrunde.

En anden væsentlig opgave har været at dokumentere arrangementer og events. Som et lille udpluk kan nævnes Festugen, Billedkunstens Dag, Idrætsfesten 2023, underskrivning af klimapartnerskab med forskellige firmaer i Esbjerg Kommune.

Besøgende på Korskro Hestemarked den 7. maj 2023.

Foto: Torben Meyer. EBA Q28451-041

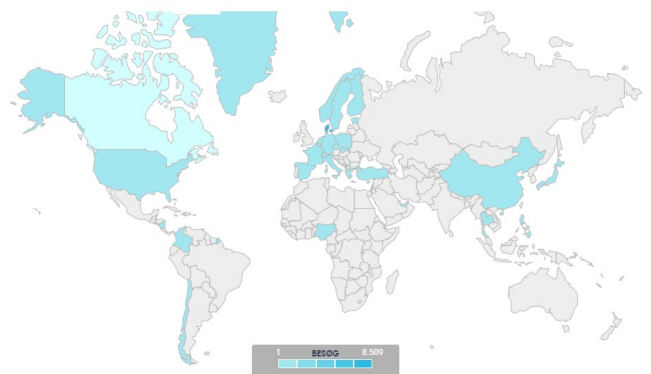
Der har løbende været bestilling af fotos til diverse pressemeddelelser som foto til OplevEsbjerg.dk, motorcykeltræf, besøg af undervisningsministeren, Korskro Hestemarked, Nationalpark-/Marbækdag, byudviklings projektet Det Internationale Kvarter, Bio By Night, Kultursamtale, Esbjerg Kommunes Feriefond, Open Water Esbjerg, Vestkystløbet og Bazardag i Portalparken. Film og fotos fra sådanne aktiviteter kan ses i arkivets billedsamling på arkivets hjemmeside <https://eba.esbjerg.dk/>

For Esbjerg Kunstmuseum og Ribe Kunstmuseum er der f.eks. affotograferet værker til publikationer og pressemeddelelser eller værker, som museerne har skullet låne ud.

Fotografafdelingen står desuden for digitalisering af arkivets ældre negativsamlings. Fotograf Brian Kristensen arbejder især på dette område og har også ansvar for de ældre negativsamlings ve og vel. I 2023 er 10.346 negativer blevet digitaliseret, og 291 nyoptagelser føjet til. Også fotograf Torben Meyer løser opgaver for Esbjerg Byhistoriske Arkiv som f.eks. fotodokumentation af nedrivning af bygninger og opførelse af bygninger og andre, fysisk synlige forandringer i kommunen. Desuden registrerer han egne optagelser i arkivets fotoarkiv, laver teknisk tjek af indleverede digitale fotos til arkivet med henblik på arkivering. Også arkivering af video, der er blevet digitaliseret, hører under hans arbejdsområde.

Fotografafdelingen har desuden udført diverse fotoopgaver for Ribe Byhistoriske Arkiv, som er en afdeling under Esbjerg Byhistoriske Arkiv. Dets arbejde med fotografi fremgår af arkivets egen beretning.

Der har været 8.767 besøg på arkivets hjemmeside <https://eba.esbjerg.dk/> i 2023 – heraf 3.900 unikke besøgende, og 167 er tilbagevendende besøgende (dvs. besøgende, som har anvendt cookies og vender tilbage derfra. Hvis cookies er slettet eller pågældende benytter en anden browser eller enhed, tæller det som en ny bruger). Der har været 24.443 sidevisninger.

I statistikmodulet vises 8.509 besøgende i 2023. Det største antal besøgende – 97,1% – kommer fra Danmark, 0,7% fra USA, 0,3% fra Norge, 0,3% fra Tyskland, 0,2% fra Norge, Holland, England, Færøerne og Spanien og resten fra bl.a. Canada, Frankrig, Thailand og Grønland.

3.677 besøgende har valgt siden direkte, 3.929 via søgemaskiner, 70 via sociale medier (Facebook) plus 465 via eksterne henvisere (bl.a. esbjergbibliotek.dk, esbjerg.dk, rba.esbjergkommune.dk, aula.dk, bondebisseborger.dk). Gennemsnitlig besøgsdybde (dvs. hvor mange sider har den enkelte besøgende set): 2,97 sider (42,3% har set en enkelt side, 26,4% har set 2 sider og 3,7% har set 10 sider og derover). Gennemsnitlig besøglængde 4,18 min. (lavest i maj med 3,36 min. og højst i november med 5,26 min.).

De ti mest populære sider

Forside: eba.esbjerg.dk

Søg i samlingerne: eba.esbjerg.dk/soeg-i-samlingerne

Søgeresultat: eba.esbjerg.dk/soegeresultat

Det sker: eba.esbjerg.dk/det-sker

Personer: eba.esbjerg.dk/soeg-i-samlingerne/personer

Foto, film og lyd: eba.esbjerg.dk/soeg-i-samlingerne/foto-film-og-lyd

Begravelsesprotokoller: eba.esbjerg.dk/soeg-i-samlingerne/personer/begravelsesprotokoller

Bygninger og gader: eba.esbjerg.dk/soeg-i-samlingerne/bygninger-og-gader

Webshop: eba.esbjerg.dk/webshop

Borgerdatabaser: eba.esbjerg.dk/soeg-i-samlingerne/personer/borgerdatabaser

Søgedatabaserne har haft 49.506 besøg. Flest i marts 2023: 9.861 besøg. Der er foretaget i alt 36.254 søgninger.

De ti mest populære søgesider er

Begravelsesprotokoller 1884-1999: 2.815 søgninger

Borgerdatabase 1899: 2.709 søgninger

Borgerdatabase 1924: 2.682 søgninger

Borgerdatabase 1914: 2.611 søgninger

Borgerdatabase 1919: 2.607 søgninger

Borgerdatabase 1917: 2.599 søgninger

Borgerdatabase 1909: 2.593 søgninger

Borgerdatabase 1912: 2.588 søgninger

Borgerdatabase 1904: 2.578 søgninger

Borgerdatabase 1906: 2.572 søgninger

Herefter kommer bl.a. skattebøger, mandtalslister; Kro-manns og Peter Nissens negativprotokoller.

I begyndelsen af året var størstedelen af søgningerne almindelige søgninger (dvs. der søges på tværs i alle databaser). Dette har hen over året ændret sig til, at de fleste søgninger begrænser sig til specifikke kilder.

Som nævnt tidligere blev 2023 sluttet af med den såkaldte "nytårskur", som samler op på arbejdsåret, vi forlader, og lægger op til det nye år, dvs. 2024.

Arkivar Lars Hyldahl Brockhoff viser rundt i årsudstilling 2023 ved Nytårskuren den 28. december. Omkring 150 personer deltog i arrangementet. Foto: Brian Kristensen. EBA Q29268-037

Apropos 2024: Det bliver året uden "nytårskur" – "kuren" i 2023 blev den sidste i den form, som vi har kendt den i snart 20 år. Ved budgetlægningen i 2023 blev det nemlig besluttet, at kulturinstitutionerne i Esbjerg Kommune fra 2024 holder lukket mellem jul og nytår. Det bliver ikke den eneste lukkedag/-periode i 2024, for fredagen efter Kristi Himmelfartsferie bliver også lukkedag, og dertil kommer Store Bededag, som regeringen har taget sig af. Næste "Nytårskur" bliver altså på et tidspunkt i januar 2025 – datoen er ikke lagt fast endnu, for der er længe til, men bare rolig: Den skal nok komme.

Farup Sogns Lokalhistoriske Arkiv

Farup Fællid, Farup Kirkevej 2, 6760 Ribe

Åbningstid: Torsdag i ulige uger fra kl. 15-17

Leder: Ragna Weidinger, Præstegårdstoftens 14, 6760 Ribe.

Telefon: 51548257

E-mail: farupsognslokalarkiv@gmail.com

I 2023 fortsatte vort registreringsarbejde, og vi kom igen endnu en del af de kasser, der stod i arkivet.

Den 27. april afholdt vi arkivets årsmøde for 2022. Der kom ni gæster foruden bestyrelsen. Arkivlederen afholdt beretning for arkivets arbejde gennem 2022, og Ivan Jørgensen forelagde det reviderede regnskab, begge beretninger blev godkendt af de tilstedeværende.

Arkivets ledelse fortsatte med Ragna Weidinger som leder, Ivan Jørgensen som kasserer og Lene Nielsen og Jens-Peter Knudsen som medlemmer. Endvidere accepterede Andreas Anthonius at deltage i arkivets arbejde. Desværre mistede vi både ham og Villy Lønne i årets løb. Mødet fortsatte med almindelig snak hen over bordet, og der blev kigget billeder og snakket om de tilstedeværende på de omhandlede billeder.

Arkivet deltog igen i år i Farup Landsbyfest den 18.-20. august ved at sælge kaffe og kage fredag aften og morgenkaffe og rundstykker lørdag morgen. Vort overskud blev igen i år doneret til Marsk og Muld.

Vi deltog alle i SVA's årlige generalforsamling i Skibeland Krat den 22. februar.

Arkivets medlemmer har deltaget i et par kursuser under SVA i årets løb.

Vi har haft enkelte forespørgsler både på telefon og mail samt opklarende besøg på arkivet i årets løb. Det er altid hyggeligt, når nogen kigger ind for at få opklaret tvivlsspørgsmål.

Arkivets medarbejdere arbejder fortsat med at registrere og placere vore arkivalier bedst muligt.

Grimstrup Sognearkiv

Skovbrynet 2, Grimstrup, 6818 Årre

Åbningstid: 1. onsdag i måneden kl. 15-17. De øvrige onsdage er man også velkommen kl. 14-17.

Leder: Rita Christensen

Telefon: 21478067

E-mail: grimstrupsognearkiv@yahoo.dk

Hjemmeside: grimstrupsognearkiv.dk

Vores arkiv dækker områderne Grimstrup, Roust, Rousthøje og Hjortkær. Vi er et arkiv med medlemmer, og vi har ca. 130 medlemmer. Hvert år laver vi et medlemsblad på 12 sider, som indeholder artikler og billeder fra vores område. Det bliver delt ud til vores medlemmer.

Vi har holdt årsmøde den 26. februar, hvor vi havde Søren Werther Kjær Rasmussen til at holde et foredrag om flygtninge på Esbjerg Flyveplads. Det var et spændende foredrag, og vi var så heldige at der næsten kom 40 til foredraget.

Vi har modtaget få arkivalier, enkelte billeder. Vi gemmer avisudklip, der har med området at gøre. Historisk Atlas bliver der også arbejdet med. Pokalerne fra vores tidligere idrætsforening er fotograferet, og billeder er nu på arkiv.dk. Ligeledes får vi billeder lagt ind på arkiv.dk af noget af det nye, der sker i området.

Vi har sammen med menighedsrådet deltaget i fortælleeftermiddage i konfirmandstuen, det drejer sig om to eftermiddage på et år. Her fortæller vores lokale beboere. Disse eftermiddage starter med kaffe til medbragt brød og slutter med suppe fra vores lokale kro. Når vi har fortællinger til en ny bog, vil vi udgive denne.

Russerstenen og tilhørende sten til at finde den, bliver jævnlige malet. Ligeledes har vi en lille bænk, hvor man kan sidde og tænke på, hvad der skete under krigen.

Guldager Sognearkiv

Guldager Skolevej 4 kld., Guldager, 6710 Esbjerg V

Åbningstid: 1. onsdag i måneden 9.30-11.30 samt efter aftale, dog ikke i skoleferier

Leder: Lis Møller, Nørrevænget 8, Guldager, 6710 Esbjerg V, tlf. 23623146

Telefon: 60566710

Postadresse: Marie Bertelsen, Skelbækvej 19, Guldager, 6710 Esbjerg V

E-mail: moghjb@esenet.dk

Tid til status. Hvordan er 2023 forløbet? I Guldager Sognearkiv ser vi tilbage på 2023 med tilfredshed. Året har både været præget af ro til det daglige arbejde og nogle vellykkede arrangementer, hvor arkivet har deltaget.

I første halvdel af året blev der arbejdet videre med det store materiale fra Guldager Borgerforening, og i den sidste halvdel har vi arbejdet med at få billedsamlingen ført ajour. Dette arbejde fortsætter i 2024. Der har været et par mindre afleveringer i årets løb.

Den 28. februar deltog vi i Guldager Borgerforenings generalforsamling og medbragte som tidligere år en lille billedudstilling med billeder fra Guldager Mølledam. Den gav anledning til snak og gjorde samtidig opmærksom på vores eksistens. Den 22. marts 2023 deltog vi i årsmødet for lokalarkiver i Esbjerg Kommune. I maj måned var vi til orienteringsmøde om Persondataloven i Helle-hallen og den 9. oktober deltog vi i Arkiv-café om folketællinger på Agerbæk Skole.

Kort før sommerferien kontaktede et bestyrelsesmedlem fra Guldager Borgerforening os. Hun havde hørt om det arrangement, vi havde haft med menighedsrådets herreklub og ville gerne have det gentaget. Det ville vi naturligvis gerne, og personale og ledelse på Esbjerg International School (EIS) stillede sig igen velvilligt til rådighed. Det blev en drønende succes. I alt mødte 60 personer op.

Der blev arrangeret tre rundvisninger på skolen, hvorefter gæsterne besøgte arkivet. Borgerforeningen sørgede for kaffe og kage. Ved den efterfølgende evaluering blev det besluttet at gentage succesen, dog lidt senere på året, hvor skolen rigtig er i gang. Allersidst på året fik vi igen besøg af to hold små skolebørn fra EIS. Det er en dejlig oplevelse at se den iver og interesse, de viser, især over for vore billeder af Guldager i gamle dage.

Til vores lokale blad Nordvest-Nyt bidrog vi med "Årsberetning 2022" samt en artikel om et røveri i Guldager i 1943, altså for 80 år siden, "Guldager Kommunekasse blev i går frarøvet 8000 kr.!"

På grund af vores arrangementer har vi i år haft et imponerende besøgstal, hvilket glæder os meget. Derudover har der været nogle henvendelser pr. mail. Dem besvarer vi, så godt vi nu kan, og vi kan se, at der har været ret mange søgninger på arkiv.dk

Til slut vil vi rette en tak til EIS's personale og ledelse, uden hvis hjælp intet af dette kunne lade sig gøre.

Gørding Sognearkiv

Plejehjemmet Østergården, Nørremarken 23 kld.,
6690 Gørding

Åbningstid: 1. og 3. mandag i måneden kl. 19-21,
2. tirsdag i måneden kl. 14-16 samt efter aftale med lederen. Lukket i juli.

Leder: Nora Olesen, Birkevænget 9, 6690 Gørding

Telefon: 40180255

E-mail: goerdingarkiv@mail.dk eller bjerg@olesen.mail.dk

Facebookside: www.facebook.com/goerdinghistorie

Hjemmeside: www.gordingarkiv.dk/

Gørding Sognearkiv har i 2023 modtaget otte afleveringer, nogle ret omfattende i mængde.

I 2023 har vi i sognearkivet haft mange besøgende, bl.a. en grundejerforening med 21 medlemmer. Vi fortalte om arkivet og dets samlinger. Der var stor spørgelyst og interesse for at se billeder, og bøgerne med avisudklip blev læst med stor interesse. Foreningens bestyrelse havde medbragt kaffe og kage, så det blev en god aften.

Vi har et samarbejde med Gørding Skole og har haft besøg af to 4. klasser i alt 27 elever og tre lærere. Eleverne medbragte spørgsmål til lokalhistorien, og mange elever fandt billeder og tekst om huse og gårde, hvor de boede. En travl, men god dag.

Esbjerg Kommunes udvalg for Sundhed og Omsorg havde lagt et udvalgmøde på Østergården. Inden mødet var politikere rundt i ejendommen og også i sognearkivet, hvor arkivlederen viste rundt. I mødet deltog også ledelsen af kommunens ejendomsselskab.

Gørding Lokalråd har også været på besøg en aften. Otte medlemmer blev vist rundt, og vi fortalte om sognearkivet.

Vi har haft besøg af to unge mennesker fra Sacramento i Californien. De søgte oplysninger om en ejendom, hvor et familiemedlem havde boet. Vi fandt ejendommen, og de unge kørte ud for at se stedet.

Derudover har vi haft ti besøgende på vores åbningsaftener. Vi får også henvendelser pr. mail og telefon. Mange ser på vores registreringer og søger yderligere oplysninger om billeder m.m.

I 2023 har sognearkivet skrevet en artikel til Årbogen for Lokalhistorisk Forening for Bramming-egnen om Gørding Borgerforening, som blev stiftet i 1899. Sognearkivet har foreningens originale protokol. Foreningen fungerede, indtil Gørding Lokalråd blev oprettet og overtog Borgerforeningens samarbejde med kommunen. Artiklen blev skrevet af Nora Olesen og Hanne Ejby.

I 2023 oprettede vi en ny hjemmeside i samarbejde med John Schwartz. Kasper Krintel følger op på siden. Niels Jørn Johannessen registrerer billeder og arkivalier sammen med Nora Olesen, Aase Nielsen arbejder med avisudklipsbøgerne, og Arne Clausen er vores kasserer.

Tak til jer som afleverer arkivalier. Husk: Vi kan ikke give oplysninger om foreninger m.m. hvis ikke vi får dem indleveret i form af protokoller, regnskabsbøger eller andre oplysninger fra nedlagte foreninger eller firmaer.

Tak til leder og personale på Plejecenter Østergården for godt samarbejde.

I 2024 er der 150-års jubilæum for indvielse af jernbanen, som fik så stor betydning, også for vores sogn.

Historisk Samling fra Besættelsestiden

Esbjerg Museum, Nørregade 25, 6700 Esbjerg

Åbningstid: Efter aftale

Leder: Henrik Lundtofte

Telefon: 76163995

E-mail: henlu@sydvestjyskemuseer.dk

Hjemmeside: www.hsb.dk

Det har været et begivenhedsrigt år for Historisk Samling fra Besættelsestiden (HSB) med intenst arbejde med det af VELUX FONDEN støttede store forsknings- og formidlingsprojekt samt med en stribe aktiviteter, der især var relateret til Holocaustundervisningscentret med mange elevforløb, ambassadørbesøg m.m. Sidst men ikke mindst fusionerede Sydvestjyske Museer (SJM) med Fiskeri- og Søfartsmuseet til en ny stor fælles institution, Museum Vest, under ledelse af direktør Merete Jankowski. Fusionen gjorde det i øvrigt hensigtsmæssigt at udskyde det årlige HSB-Boardmøde til 2024.

Året 2023 var det første hele kalenderår, hvor HSB/Sydvestjyske Museer og projektpartnerne Viborg Museum, Vardemuseerne, Esbjerg Kommunes Skoletjeneste MYRTHUE og SDUs center for velfærdsforskning arbejdede på det af VELUX FONDENs museumsprogram støttede forsknings- og formidlingsprojekt "De udstødte, de uvelkomne og de beundrede – resocialisering, velfærd og demokratisering 1945-1950". Projektet løber 2022-2025 og omfatter bl.a. to ph.d.-stipendiater, hvoraf cand.mag. Søren W. K. Rasmussen er tilknyttet HSB og SDU. Fra HSB deltager også arkivleder Henrik Lundtofte, der samtidig er projektleder, med forskning i resocialisering af landsforrædere, mens cand.mag. Ida Kjær Larsen er beskæftiget med bl.a. formidling.

De enkelte projektd dele er kommet godt i vej. Den 8. juni samledes de medvirkende formidlere og forskere på Esbjerg Museum til en første status med oplæg fra bl.a. Søren W. K. Rasmussen om dennes afhandling om socialhjælp til modstandsfolk og fra Ida Kjær Larsen om projektets bidrag til www.danmarkshistorien.dk, som er et fortrinligt stykke historieformidling i Aarhus Universitets regi. Endelig deltog hele holdet i en workshop som led i udvikling af

dilemmabaserede undervisningsforløb til udskolingsklasser, der er en central del af VELUX-projektets formidling.

Søren W. K. Rasmussen har præsenteret sit ph.d.-arbejde i en stribe internationale og danske fagsammenhænge. Han havde desuden et udbytterigt "miljøskifte-ophold" hos kolleger på Aarhus Universitet, hvor han var tilknyttet forskningsprojektet *Denmark in Exile*. I juni leverede han på et Besættelsesnetværksmøde en grundig afhandlingspræsentation, mens Henrik Lundtofte introducerede det samlede VELUX-projekt. I august deltog de desuden begge i Historikermødet, hvor mange universitets- og museumsansatte mødes. Konferencen fandt sted på Aarhus Universitet, hvor Søren W. K. Rasmussen og Henrik Lundtofte præsenterede VELUX-projektet som medlemmer af et panel om krig og fred, hvor også professor Klaus Petersen, SDU – der ligeledes deltager i VELUX-projektet – samt lektor Niels Wium Olesen, AU og professor Rasmus Mariager, KU havde sæde. Der var gode spørgsmål, debat og udbytte.

Som del af VELUX-projektet blev cand.mag. Morten B. Thomsen fra oktober tilknyttet HSB med den opgave at udforske den brogede og på mange måder ukendte historie om de godt 30.000 ikke-tyske flygtninge, der var strandet i Danmark, bl.a. i Esbjerg, i 1945. Morten B. Thomsen, hvis ansættelse ophører med udgangen af februar 2024, udførte et rigtig godt stykke arbejde, der bl.a. mundede ud i en færdig artikel, en kronik og grundlag for videre studier. Desuden blev han en del af omviserholdet i besættelsesudstillingerne på Esbjerg Museum.

På formidlingsiden havde Ida Kjær Larsen ved årets slutning næsten færdiggjort den første portion bidrag til www.danmarkshistorien.dk. Desuden er arbejdet med udvikling af undervisningsforløb sammen med bl.a. MYRTHUE – Natur, Kultur & Læring i god gænge og holder tidsplanen. Endelig er VELUX-projektets forskere for alvor begyndt at holde formidlingsforedrag, bl.a. arrangerede HSB sammen med Esbjerg og Omegns Museumsforening den 21. februar en trio-foredragsaften i Ovenlyssalen, hvor Søren W. K. Rasmussen berettede om lokale modstandsfolks tilbagevenden til fredstidssamfundet, John V. Jensen fra Vardemuseerne belyste forsøgene på at demokratisere tyske

flygtninge, og Henrik Lundtofte fortalte om projektet som helhed og om resocialisering af landsforræderdømte.

Den 12.-13. december mødtes samtlige projektdeltagere til et par spændende seminardage på Esbjerg Museum med gæsteforelæsning af professor Pauli Kettunen, Helsinki, om Finlands overgang fra krig til fred, og bidrag af professor Ning de Coninck-Smith, DPU. Formidlerne havde desuden en selvstændig workshop med skuespiller Susanne Storm.

Derudover publicerede Søren W. K. Rasmussen med afsæt i udforskningen af og aktiviteter i Gravlunden en forskningsartikel i *Kirkegårdskultur* med titlen "Danske krigsgrave by proxy: Allierede krigsgrave fra 2. Verdenskrig og deres brug i dansk erindringskultur".

I april deltog Henrik Lundtofte i en konference på Bundesarchiv i Berlin om ideologier og nazisme. Konferencebidragene publiceres i bind 2 af *Ideologies in National Socialism*. Han har allerede skrevet fire biografier til bind 1, der ved årsskiftet udkom digitalt på De Gruyter-forlaget. Desuden udgav han sammen med historiker Martin Göllnitz fra universitetet i Marburg en mindre artikel i *Archiv für Polizeigeschichte* ("Ein Polizeigeneral auf der Anklagebank - Günther Pancke im Grossen Kopenhagener Kriegsverbrecherprozess") og har sammen med John T. Lauridsen og flere fagfæller, bl.a. Mona Jensen fra HSB, arbejdet videre på værket *Hitlers Mænd i Danmark*, der langt om længe ser ud til at udkomme på Aarhus Universitetsforlag i 2024. Endelig har han siden 2018 været medlem af forskerkommissionen til undersøgelse af Sankt Petri tyske skole i København 1933-45. Dette projekt afsluttedes i november med udgivelsen af Jacob Halvas Bjerres bog *Den tyske skole og besættelsen* og et flot arrangement hos den tyske ambassadør.

HolocaustUndervisningsCentret (HUC) på Esbjerg Museum, som HSB og Esbjerg Kommunes Skoletjeneste, MYRTHUE, driver i fællesskab, har haft et travlt år, der både har vist centres styrke og relevans. Med en bevilling fra en pulje under Børne- og Undervisningsministeriet til elevengagerende aktiviteter, der fremmer undervisning og erindring om Holocaust og andre folkedrab, kunne vi tilbyde gratis HUC-forløb for STX, HHX, EUX, HTX, HF, VUC, social- og

sundhedsskoler foruden 9.-10. klasser. I den af ministeriet støttede periode (august 2022 til juni 2024) havde ved udgangen af 2023 i alt ca. 700 elever fordelt på ca. 35 klasser/hold deltaget i de tre-fire timer lange undervisningsforløb i HUC; der var elever fra lokalområdet og fra f.eks. Fredericia og Sønderborg. Hertil kommer udskolingsklasser fra Esbjerg Kommune, hvor MYRTHUE står for forløbene (i 2023, ni klasser og to hold studerende). Fra HSB har Ida Kjær Larsen været drivkraft i HUC-forløbene og dertil bl.a. på Dansk Jødisk Museum undervist historielærere om ny Holocaust-benægtelse og om HUC. I november meddelte Børne- og Undervisningsministeriet, at vi på ny er bevilget midler fra puljen til elevengagerende aktiviteter om Holocaust og andre folkedrab. Bevillingen muliggør forbedringer og ikke mindst, at de gratis forløb kan fortsætte til udgangen af 2025.

I slutningen af januar var HUC og BESAT-udstillingen målet for et besøg af det israelske ambassadørpar, der fik omvisning og introduktion til arbejdet med eleverne af Charlotte Bruun fra MYRTHUE og Henrik Lundtofte. De var meget interesserede, og ambassadør David Akov konstaterede, at HUC er det eneste center af sin art i Danmark. Netop derfor har HUC har også skabt gode samarbejdsrelationer til Dansk Jødisk Museum og Jødisk Informationscenter i København.

Auschwitzdagen 27. januar blev traditionen tro markeret af HSB/SJM og MYRTHUE ved et arrangement, hvor ca. 50 tilhørere mødte frem for at høre lektor Sofie Lene Bak, Københavns Universitet, tale under overskriften "Gerningsmænd og ofre: Hvad kan vi lære af Holocaust?" Efter foredraget var der åbent i HUC, som rigtig mange af tilhørerne benyttede lejligheden til at se.

I dagene den 12. til den 17. marts var Ida Kjær Larsen, Søren W. K. Rasmussen og Henrik Lundtofte sammen med MYRTHUE-kollegerne på en længe ønsket studietur til Dresden, Krakow, Auschwitz-Birkenau og kz-lejrene Sachsenhausen og Ravensbrück. Det var en studietur med dybe indtryk og stort udbytte. Vores gode samarbejdspartner, forfatter Peter Langwithz Smith, var en fremragende guide på hele studieturen.

Den 24. april var Henrik Lundtofte blandt de inviterede talere i Nationalmuseets festsal i anledning af premieren på animationsfilmen "Stemmer i stilheden", der fortæller om tidligere overrabbiner Bent Melchior's flugt til Sverige som teenager i oktober 1943.

Den 1.-2. oktober var det netop 80-året for aktionen imod de danske jøder. Derfor havde MYRTHUE og HSB arrangeret en aften i Ovenlyssalen, hvor historikeren Silvia Goldbaum Tarabini fortalte om sin bog om de knap 500 danske jøder, der blev deporteret til Theresienstadt. Derpå vistest "Stemmer i stilheden", og til slut var der introduktion til HUC. Der var et godt fremmøde, og arrangementer som dette har nydt godt af museets nye og målrettede markedsføringsindsats.

En flot af anerkendelse af HUC fandt sted i oktober, da formidler Charlotte Bruun, MYRTHUE, var inviteret til at tale om HUC og erfaringerne fra Esbjerg på en international konference i Gilleleje og i København i anledning af 80-året for flugten til Sverige, hvor også bl.a. udenrigsministeren talte, mens Dronning Margrethe overværede mindehøjtideligheden i Gilleleje Kirke.

Derudover har HSB fået et antal forespørgsler (ca. 150), der svarer til de foregående år, og har bl.a. bidraget til en udstilling i New York. The Museum of Jewish Heritage havde fået øje på HSB's www.illegalpresse.dk og fik fra HSB materiale fra den danske undergrundspreses omtale af ghetto-opstanden i Warszawa i 1943 til brug for udstillingen. Netop www.illegalpresse.dk havde 37.000 besøg. Medieomtale af besættelsestiden smitter af på besøgs-konjunkturerne, og her er et højdepunkt altid befrielsesmåneden; således tegnede maj sig for flest besøg.

Den 4. maj arrangerede HSB og MYRTHUE traditionen tro en befrielsesmarkering, der fandt sted i baggården i udstillingen BESAT – Esbjerg 1943 og omfattede fælles-sang, et lille foredrag om "Tyskerpiger, modstandskvinder og hverdagsheltinder" og smagsprøver fra rationerings-køkkenet. Vi kunne dog tænke os flere gæster end de i alt ca. tyve børn og voksne, der kom i år.

Der har været i alt ni omvisninger i Gravlunden; flere var udsolgt i sommer. Den ene omviser, Søren W. K. Rasmussen, skrev en artikel til *MID Magasin* om formidling af

krigsgravene. Den anden omviser, Ida Kjær Larsen, var del-tidsansat en del af året, hvor hun lavede formidlingsrelate-ret arbejde, bl.a. til en app til brug for BESAT-udstillingen.

I august satte HSB sammen med Publikum & marketing, arkæologienheden, foreningerne Fanø i Atlantvolden og Esbjerg i Atlantvolden samt Tarp Bunkermuseum og Ung-domsskolen fokus på de mange bunkeranlæg fra besættel- sestiden i Esbjerg-område med foredrag osv. Trækplastret var dog suverænt bunkerforeningen og arkæologienhe- dens udgravning af en hospitalsbunker i Vognsbølparken med ca. 3.000 besøgende gæster på en weekend.

Umiddelbart efter efterårsferien havde besættelses- udstillingerne på Esbjerg Museum besøg af alle syv nye 1. g-klasser fra Rybners, der var på "historie-ud-af-huset"- dag og fik en omvisning i MODSTAND og en introduktion til BESAT, hvorpå eleverne blev sluppet løs i udstillingens dilemmaer. Derudover har der været omvisninger m.m. for 13 grupper.

Frivillig Mona Jensen har ydet en stor indsats med fort- sat registrering af arkivalier og er gået i gang med en ar- tikel om efterkrigsårenes Esbjerg. Desuden har hun læst korrektur på flere publikationer, der er under udgivelse, og endelig har museet igen i år nydt godt af hendes tysk- kundskaber.

Benneth Østergaard Petersen, pastor emeritus og frivil- lig på HSB fra 2007, døde i januar, 91 år gammel. For HSB ydede han en stor indsats i forbindelse med indekserin- gen af det illegale *Information*, korrekturlæsning på en stribe publikationer og transskribering af 1940'er-tekster. Næsten til det sidste var han således optaget af arbejdet med en samling breve mellem en fængslet esbjergenser og dennes hustru. Benneth Østergaard Petersen var et dybt engageret menneske, og ved siden af hans lune og venlige udstråling glimtede skarpe holdninger til besættelsestiden og eftertidens forståelse af krigsårene.

HSB modtog i 2023 11 afleveringer. To af afleveringerne er på flere måder usædvanlige. I foråret fik Historie- og Formidlingsenheden en henvendelse fra en giver, som ville forære museet et skrivebord fra pastor Bentzen, der hav- de sit virke ved Zions Kirke i Esbjerg, indtil nazistiske ter- rorister fra Petergruppen myrdede ham i marts 1945 som

hævn for en stikkerlikvidering. Det viste sig, at der udover skrivebordet bl.a. var mange fotos og en stor brevsamling. Dette fine materiale er nu overgået til HSB, hvor Mona Jensen har ordnet og registreret bl.a. 58 breve fra Bentzens datter Elise, der 1942-1945 læste på Handelshøjskolen i København.

Dernæst har HSB modtaget et unikt materiale fra døtrene til tidl. Kz-fange Knud Peder Damsgaard Jensen, Odense. Han endte i 1943 i Sachsenhausen, fordi Gestapo forvekslede ham med en nabo. Der er adskillige breve mellem Damsgaard Jensen og hans kone fra tiden i kz-lejren, og der er fra efterkrigstiden breve fra bl.a. enken til den tyske modstandsmand Hans von Dohnanyi, som også var fange i Sachsenhausen, ligesom Damsgaard Jensens kamp for at få erstatning kan følges helt ind i det 21. århundrede. Der er tilmed et omfattende videomateriale med interviews med Damsgaard Jensen, hvis to døtre i øvrigt nu er blevet interviewet af Søren W. K. Rasmussen. Hele materialet er overgået til HSB og kan udnyttes bl.a. i forbindelse med VELUX-projektet.

Hjerting Lokalarkiv

Jon & Dittes Hus, Gl. Guldagervej 12, 6710 Esbjerg V

Åbningstid: Mandag kl. 9-12

Leder: Else Marie Nielsen, Styrmandsvænget 30, 6710 Esbjerg V

Telefon: 23662325

E-mail: hjertinglokalarkiv@outlook.dk

Hjemmeside: www.hjertinglokalarkiv.dk

Året i arkivet vil blive husket som et år, hvor vi har haft utroligt meget bøv! med at få vores IT til at fungere og for at få det sammenkørt (One Drive). Vi har ad flere omgange fået hjælp uden for kredsen af arkivets medhjælpere, men der er stadig problemer med alle opdateringerne af Microsoft og ændringen af mailadresser. Det ville være rart, hvis arkiverne havde en supportmedarbejder, der kunne gå ind på vores pc og hjælpe til – frivillige på lokalarkiverne er ofte ældre mennesker, der ikke har IT som hovedfag. Desuden har vi søgt ny medhjælper via annonce i lokalavisen. På arkivet har vi arbejdet med: "Grundejerforeningen af

1935", hvor medlemmer især var sommerhusejere i Hjerting. Nedlæggelse af Hjerting Dagpengekasse i 1988 – pengene brugt til kirkeskib i Hjerting Kirke. Ligeledes bygning og ejerforhold af fiskerbåden E32 "Bonide" fra 1884 på 11,19 tons brutto. Bilbrevet tilhørte Lambert Sørensen. Et bilbrev er en byggeattest udstedt af skibsbygmesteren – en på tro og love af skibets bygmester afgivet attest om, hvor, af hvem og for hvis regning, skibet er bygget, samt skibets art, dimension, drægtighed o.l.

Desuden en forespørgsel omkring Hjerting Strandvej nr. 5 vedr. bakkehuse til fiskekroge og ishus til fisk.

Arkivet holdt "Åbent Hus" til "Jul i Hjerting", hvor vi havde lavet udstilling – det regnede hele dagen, men vi havde som vanligt pænt besøg.

Af store indleveringer kan nævnes materiale fra "Hjerting Folkedansere", der er nedlagt forening under HIF.

Hjortlund Sognearkiv

Fårevej 16, 6771 Gredstedbro

Åbningstid: 1. onsdag i måneden kl. 19-21 og sidste fredag i måneden kl. 14-17. Lukket i skolernes ferier

Leder: Lauritz Lauritzen, Hjortlundvej 19, 6771 Gredstedbro

Telefon: 75431040 21689176

E-mail: info@hjortlundsognearkiv.dk

2023 har været et ret stille år hvad angår besøgende, så det har mest været registrering af arkivalier, tiden er brugt til. Ud over at der er blevet arkiveret, har vi også fundet tid til at få sænket loftet i det sidste rum. Materialerne til loftet har beboerforeningen foræret arkivet. Vi har også lavet lidt om på elinstallationen.

Der er en ganske stor interesse for arkiv.dk. Næsten 11.000 eller rettere 10.920 har været inde på siden arkiv.dk, så det er nok dér, fremtiden ligger for besøg i arkiver i denne travle hverdag. Derfor bliver vi i arkivet ved med at registrere og lægge nye registreringer til på siden.

Husk at hver måned kan I se et luftfoto fra en svunden tid på vores hjemmeside Hjortlund Sognearkiv. Der er i øvrigt brugt små 600 timer i arkivet i 2023.

Det var alt fra Hjortlund sognearkiv.

Hostrup Sognearkiv

Kokspang Fritidscenter, Kokspangvej 54, 6710 Esbjerg

Åbningstid: 1. torsdag i måneden kl. 19-21 samt efter aftale

Leder: Elna Vogt

Telefon: 75269165

E-mail: hostrupsognearkiv@bbsyd.dk

Postadresse: Elna Vogt, Kokspang Hedevej 5, 6710 Esbjerg V

Hjemmeside: www.hostrupsognearkiv.dk

Den 20. april var der opstartmøde vedrørende et bogprojekt om Hostrup Sogn gennem tiderne. Deltagerne var Karen Margrete Løth, Marie Dammark, Harald Dammark, Claus Løth, René Pedersen, Flemming Nielsen, Claus Sørensen samt Hostrup Sognearkivs bestyrelse.

Der blev holdt opfølgingsmøde om bogprojektet den 21. september med deltagelse af Bente og Peter Sørensen, Kurt Balleby, Jens Jørgen Hansen, Hanne Nissen samt Hostrup Sognearkivs bestyrelse.

Den 14. maj var der Marbækdag på Myrthuegård med mange besøg og meget snak. Deltagere fra arkivet var Erik, Elna, Helga, Robert, Richard, Annelise og Monica. Medbragt var "Røde Mapper" som indeholder beskrivelser af ejendomme i Hostrup Sogn og diverse plancher og billeder.

Hanne Nissen er indtrådt i arkivet.

Den 26. oktober blev der afholdt vejdag med besøg fra Sønderhedevej, Kokspang Hedevej og Vestkystvej med deltagelse af Claus Løth, Hardy B. Pedersen, Jenny Pedersen, Kjeld Hansen, Hanne Nissen, Elna Vogt og Monica Gram.

Arkivet har modtaget en del fotomateriale samt gammelt materiale fra Hostrup Forsamlingshus. For 2024 planlægges caféaften med slægtsforskning, færdiggørelse af bog om Hostrup Sogn og caféaften med gamle dilettant-video.

Hunderup Sognearkiv

Kjærgårdsvej 9a, Hunderup, 6740 Bramming

Åbningstid: 1. mandag i måneden kl. 19.30-21.30

Leder: Johannes Clausen

Telefon: 23245489

E-mail: hunderupsognearkiv@gmail.com

Vi har i årets løb fået flere afleveringer og en del spørgsmål vedrørende egnens personer, ejendomme og deres historier. En del af henvendelserne kommer nu med udgangspunkt i arkiv.dk. Blandt dem en henvendelse og besøg af en slægtning til Lange'rne, de tidligere ejere af herregården Riber Kjærgård (nu Kjærgård Landbrugsskole). Lange-slægten var blandt rigets betydeligste adelsmænd og herremænd på Riber Kjærgård i mere end 200 år, fra ca. 1440 og til 1662. Endvidere har vi som tidligere deltaget i HSFs Efterårsmesse med mange besøgene ved vores stand. Jens Bilotft og Inger Marie Smidt Andersen er kommet med i vort sognearkiv og har deltaget i flere Arkibas-kurser og to kurser om arkivledelse. Sammen har vi fortsat arbejdet med at registrere vore arkivalier.

Journalist Kirsten Enevoldsen har af hensyn til sit helbred måttet opgive at fortsætte opgaven med at stå for interviews og det skriftlige arbejde med Bogen om Hunderup-Sejstrup. Ole Witte Madsen, vores sognepræst, har nu overtaget denne opgave, og han er allerede godt i gang med projektet.

Hviding Sognearkiv

Egecentret, Ribevej 2 B, Egebæk, 6760 Ribe

Åbningstid: 1. mandag måneden kl. 19-21 samt efter aftale

Leder: Anne Lorenzen, Hviding Kirkevej 22, 6760 Ribe

Telefon: 75445127

E-mail: anne@hvidingsognearkiv.dk

Hjemmeside: www.hvidingsognearkiv.dk

Vi havde i april et velbesøgt årsmøde, hvor Kirsten og Helge Quist Frandsen, tidligere præstepar i Hviding-Rejsby pastorat, fortalte om henholdsvis opvækst i Høgsbro og om lærerne på Hviding Skole i 1960'erne, lærer Madsen og frk. Laursen. Spændende og finurlige historier fra en nu helt anderledes og allerede svunden tid.

Det er blevet lidt af en tradition, at guldkonfirmanderne aflægger et besøg i arkivet, det er en fornøjelse for begge parter. I år var der besøg af to hold, ikke bare 50-års jubilarene, men også et corona-udsat hold. De besøgende fortæller nostalgiske historier, og vi får som regel nogle afleveringer ud af besøget.

Der er i årets løb kommet 12 afleveringer, og endnu et Agnes Smidt-maleri er tilføjet til samlingen, så vi nu har tre fine portrætmalerier. Vi får løbende henvendelser fra folk, der søger oplysninger om slægtninge, der har oprindelse i sognet, og ofte kan vi hjælpe folk med både oplysninger og billeder. Efter et år i vores nye arkivlokaler er der stadigvæk stor glæde ved arbejdet i Hviding Sognearkiv. At nå i bund med registreringen af specielt alle billeder er lidt af et sisyfosarbejde, men der arbejdes støt og roligt på det.

Jernved Gredstedbro Lokalarliv

Kirkebakken 33, Jernved, 6771 Gredstedbro

Åbningstid: Hver den 1. og 3. tirsdag i måneden kl. 15-17.

Lukket i skolernes ferier

Leder: Anne Marie Bartelsen (formand)

Telefon: 30680062

E-mail: jernark@bbsyd.dk

Vi har i det forløbne år ikke haft gang i mange aktiviteter. Vi har udgivet en årskalender med gamle billeder fra Jernved og Gredstedbro, men må konstatere, at selvom arkivet var velbesøgt på det årlige loppemarked i Jernved Kulturhus i oktober, og der også kunne købes kalendere ved et mindre marked i Sognehuset i Gredstedbro, var der ikke megen interesse for udgivelsen, så kalenderen var desværre ikke den store succes. Skal der fremover udgives kalendere, skal vi være mere opmærksomme på at få reklameret.

Arkivet har fået en stor aflevering fra Jernvedlund Vandværk, som vi er gået i gang med at ordne og arkivere.

Vi har modtaget en større digital aflevering af fotos i forbindelse med opsætning af nyt orgel i Jernved Kirke. Disse afventer registrering.

Arkivet har stadig mange billeder liggende, der skal registreres og scannes. Det er et kæmpe arbejde, som tager megen tid. Herudover har vi nogle fotoalbums til låns med henblik på scanning og digitalisering.

Vi er heldige og rigtig glade for at have fået Anette Poulsen med i arkivet, hun ved meget om håndteringen af arkivalier på computeren, idet hun har fuldtidsarbejde på Esbjerg Byhistoriske Arkiv.

Efter 21 års trofast arbejde i arkivet er Ole Steinmeier stoppet og flyttet til Hedensted. Vi håber, at vi kan føre arkivet videre ved fælles hjælp, for det er stadig en stor fornøjelse at arbejde med vores fælles historie i lokalsamfundet.

Kalvslund Sognearkiv

Østervej 4, Kalvslund, 6760 Ribe

Åbningstid: 1. tirsdag i måneden kl. 14-17 samt efter aftale

Leder: Hans N. Brunsgaard, Varmingvej 17, 6760 Ribe

Telefon: 61419365

E-mail: haise1950@gmail.com

Det har været et år uden de store begivenheder.

Vi har haft åbent første tirsdag eftermiddag i hver måned og haft en del besøg og afleveringer af bl.a. fotos fra forsamlingshuset, en tegning af Villebøl Bro, papirer fra Kalvslundgård, materiale om Spanggård og fotos af Johan Nielsen og Magdalene Højgård (gårdens navn). Vi fik desuden en del fotos fra en familie, som ikke havde relevans for Kalvslund, og billederne blev derfor returneret.

Nogle søgte oplysninger om en grænsegendarm Våbensted, som skulle have været i Kalvslund fra 1919 til 1920. Det kunne vi ikke finde oplysninger om. Derudover har vi fået en forespørgsel fra en bedemand i Hamborg, som søgte en vielsesattest for en tysker, som skulle være blevet gift i Kalvslund i 1993. Vi henviste ham til kirkekontoret i Ribe, da vi ikke havde noget derom.

Til sidst vil jeg takke bestyrelsen for godt og hyggeligt samarbejde.

På Kalvslund Sognearkiv takkede Hans Kjær af efter næsten 30 år. Arkivet takker ham for hans store indsats lige siden arkivets begyndelse.

Ribe Byhistoriske Arkiv

seminarieHuset, Simon Hansens Vej 1, 6760 Ribe

Åbningstid: 1. tirsdag i måneden kl. 12-16

Leder: Richard Bøllund

Telefon: 27241477

E-mail: ribebyarkiv@esbjerg.dk

Hjemmeside: rba.esbjergkommune.dk

I 2023 havde arkivet åbent for publikum den første tirsdag i hver måned kl. 12-16. Arkivets fire medarbejdere har fast arbejdstid hver tirsdag fra 8-16. Endvidere har en ekstern frivillig påbegyndt afskrift af Ribes borgerskabsprotokoller, ligesom arkivet i november havde en medarbejder i virksomhedspraktik.

Arkivet har med tak modtaget 79 afleveringer i årets løb, heriblandt mange spændende samlinger fra privatpersoner. Blandt de større afleveringer kan nævnes materiale fra Ribe Jernstøberi, arkivalier fra Ribe Domsogns Menighedsråd, som har fået tilladelse til at deponere materialet på det lokale arkiv, Ribe Digelags arkiv tilbage fra oprettelsen i 1909 samt 34 indbundne årgange af Ugeavisen Ribe.

Det indkomne materiale er blevet løbende journaliseret og registreret i det omfang, der var ressourcer til det. Indsatsen vedr. tidligere indkommet materiale – arkivalier, billeder, film m.m. – indrettes efter publikums forespørgsler. I arbejdet med billeder modtager arkivet stor hjælp af kollegerne i Esbjerg Byhistoriske Arkiv, heriblandt ikke mindst fotograf Brian Kristensen og arkivassistent Mads Erdland Aanum. I 2023 er der desuden særligt blevet arbejdet med følgende: Tilsyn med en indlånt avissamling, implementering af Arkibas' nye forespørgselsmodul, gennemgang og indføring af arkivets analoge billedregistreringer i Arkibas, flytning af et større arkitektarkiv på 27 hyldemeter flyttet til Esbjerg Byhistoriske Arkivs nye magasiner under biblioteket i Esbjerg.

I januar gennemførte arkivlederen en byvandring om møller og vandkraft for førsteklaserne på Vadehavsskolen Egebæk-Hviding. Ligeledes i januar var arkivet sammen med biblioteket i Ribe arrangør af en præsentation af Søren Mulvads og Torben Hestehaves bog *Finurlige fortællin-*

ger og pudsige personer i Ribe i seminarieHusets fællessal. I marts holdt arkivlederen oplæg om matrikler for Ældresagens Slægtsforskningscafé. For Esbjerg Kommune har arkivet gennemført to byvandring for tilflyttere til Ribe.

I begyndelsen af året udkom bogen *Jazzin Ribe. Jazzmusikken i Ribe 1934-1995. Klubberne – Musikerne – Koncerterne* af Peter Hyldahl, som havde fundet en del af materialet til bogen i Ribe Byhistoriske Arkiv. Bogen blev udgivet af den almenyttige forening 'Jazzfronten'. I årets løb har arkivet leveret billeder til en ny film om Balthazar Giørtz' villa, som vises på Ribe Kunstmuseum. I slutningen af året leverede arkivet tre korte historier til app'en GuideU som er under udvikling af Nicolai Kirk Flymann for Arkivsamvirket i Tønder Kommune.

Et planlagt efteruddannelsesforløb i foråret 2023 for historielærere ved Ribes skoler som led i projektet "Arkivet i den Åbne Skole", som Esbjerg Byhistoriske Arkiv fik penge til fra A.P. Møller-fondens Folkeskoledonation, kunne ikke gennemføres på grund af manglende tilslutning fra skolerne.

I årets løb har arkivets medarbejdere deltaget i arrangementer inden for SLA (Regionalt møde og årsmøde), SVA (studietur, temamøder, kurser), Arkivudvalget for Esbjerg Kommune (årsmøde) og Esbjerg Byhistoriske Arkiv (udflugt for frivillige arkivmedarbejdere og julefrokost).

Årets store begivenhed var Ribe Byhistoriske Arkivs 50-års jubilæum, som blev markeret med en velbesøgt reception den 26. september. Dagen markerede også tiåret for seminarieHusets officielle indvielse. Over 70 deltagere var mødt op på arkivet og hørte taler af formanden for Esbjerg Kommunes Kultur- og Fritidsudvalg Jacob Lose, formand for Det Antikvariske Selskab Kirsten Tygesen, forfatter og lokalhistoriker Søren Mulvad og arkivleder Mette Guldborg. Forud for dagen havde JyskeVestkysten bragt en stor artikel om Poul Anker Nielsens donation af sin store fotosamling til arkivet, ligesom der også i Ugeavisen og Rykind Ribe var fyldig omtale af jubilæet.

Samlet set har der i 2023 været 217 deltagere i arrangementer, som Ribe Byhistoriske Arkiv var arrangør eller medarrangør af.

Arkivleder Mette Guldborg gennemgår Ribe Byhistoriske Arkivs historie ved 50-års jubilæet i september. Foto: Torben Meyer. Q29137-041-1658

En tiltrængt opdatering af arkivets hjemmeside afventer færdiggørelsen af opdateringen af Esbjerg Byhistoriske Arkivs hjemmeside.

I forhold til 2022 er det samlede antal brugere af arkivet – fraregnet deltagere til foredrag etc. – vokset fra 242 til 282. Det er glædeligt, at der er efterspørgsel efter arkivets ydelser. Den tid, der medgår til at besvare spørgsmål fra brugerne, går imidlertid fra den tid, der kan bruges på registrering, og det er derfor heller ikke i år lykkedes at indhente efterslæbet i registrering af indkommet materiale.

Roager Lokalarkiv

Lille Roagervej 1a, Roager, 6760 Ribe

Åbningstid: 1. mandag i måneden kl. 15-17

Leder: Egon Christensen, Lundsmarkvej 72, Roager, 6760 Ribe

Telefon: 30577325

E-mail: roagerlokalarkiv@gmail.com

Hjemmeside: www.roager-lokalarkiv.dk

Facebook: www.facebook.com/roagerlokalarkiv

2023 blev en god arbejdsmæssig periode. Næsten hver mandag året rundt har vi mødtes og været i arbejdstøjet.

Det har betydet, at vi har registreret mange billeder og fået taget hul på arkivalierne, deres placering og registrering.

Styregruppen er blevet udvidet med Lilly Bertelsen, der har deltaget i slægtsforskning under Ældre Sagen i Ribe.

2023 har også været et godt kursusår. To fra styregruppen har gennemført modul 2 i efteråret i Farup Fælled. Og to fra gruppen har været på kursus i WordPress med Louise T. Pedersen i Helle Hallen. Men WordPress er svært, så vi deltager nu i WordPress-cafegruppen i Esbjerg.

Så har vi været på besøg hos Hviding Sognearkiv, hvor vi så deres lækre nye arkivlokaler med masser af plads og med mange computere. Besøget betød gode ideer til ny indretning og til nye arbejdsområder i vores arkiv.

Der er en voksende interesse for vores arkiv. Vi har fået ros for vore udstillinger til fællesspisning i Medborgerhuset, i Idrætsugen i Kvik 70 og ved besøg af guldkonfirmander, der kigger forbi, når de fejrer deres 50-års jubilæum.

Skads Sognearkiv

ENERGIEN, Andrup Byvej 19, 6705 Esbjerg Ø

Åbningstid: Mandag kl. 13.30-16

Leder: Svend O. Pedersen, Efterårsvej 1, 6705 Esbjerg Ø

Telefon: 61680716

E-mail: skadssognearkiv@stofanet.dk

Hjemmeside: www.sksa.dk

Vi har fået en del afleveringer i løbet af året, men vi har også stadigvæk en del fra foregående år, som ikke er registreret. Desuden har vi en del registreringer fra den tid, hvor der ikke blev registreret i Arkibas. Det har vi været, og er stadig, i gang med at få registreret. Vi har også en del registreringer med billeder, som fejlagtigt er registreret som arkivfond i stedet for billeder, hvilket betyder, at vi ikke kan uploade billederne til arkiv.dk. Det er vi i gang med at få rettet op på. Endelig har vi en del billedserier, hvor der ikke er tilknyttet billeder, så dem er vi også i gang med at få skannet ind. Så vi bliver ikke arbejdsløse i 2024.

Spandet Sognearkiv

Arnumvej 9, Spandet, 6760 Ribe

Åbningstid: Den 1. mandag i måneden kl. 19-20 (lukket juli og august)

Leder: Birthe Appel Pedersen, Spandetvej 10, 6760 Ribe

Telefon: 22441523

E-mail: birtheappel65@gmail.com

Det har været et stille år. Der er kommet lidt arkivalier ind, og der har været et par henvendelser om arkivalier, som vi måske kunne være interesseret i. Desværre har de ikke ført til noget konkret.

Arkivet arbejder på at finde nye interesserede medarbejdere, men det er svært bare at finde personer nok til at varetage bestyrelsesposterne i arkivet.

Vejrup Sognearkiv

Vejrup Endrup Fritidscenter, Skolevænget 5, Vejrup, 6740 Bramming

Åbningstid: Mandag kl. 9-11 samt efter aftale

Leder: Birger Henriksen, Fasanvej 7, Vejrup, 6740 Bramming

Telefon: 30954854

E-mail: birger07@hotmail.com

Hjemmeside: www.vejrupsognearkiv.dk

Facebook: www.facebook.com/vejrupsognearkiv

Året 2023 har budt på to store arrangementer i Vejrup Sognearkiv.

Den 13. juni havde vi kirkegårdsvandring på Vejrup Kirkegård i strålende solskin og med ca. 50 deltagere. Vi havde planlagt at fortælle om 30 gravsteder, men nåede på 1 ½ time kun godt halvdelen, så der er materiale til endnu et arrangement. Efterfølgende var menighedsrådet vært for en forfriskning.

I 2023 kunne vi fejre, at det var 50 år siden, sognearkivet blev startet. Det markerede vi med et åbent hus i Vejrup Endrup Fritidscenter på Arkivernes Dag, den 11. november. Der kom ca. 100 mennesker, der bl.a. så Vejrupfilmen, som blev optaget for 50 år siden. Desuden var der stor interesse for vores samling af scrapbøger og fotoalbums og de

I juni afholdt Vejrup Sognearkiv kirkegårdsvandring for omkring 50 deltagere.

Vejrup Sognearkivs 50-års jubilæum blev markeret med en reception på arkivernes dag.

plancher, vi havde lavet om begivenheder og personer af lokalhistorisk interesse. Det var et helt igennem vellykket arrangement.

I det daglige går det stille og roligt med at registrere og samle beslægtede udklip og arkivalier. Vores ejendomsregister er ved at være up to date, men det kræver hele tiden opmærksomhed.

Vi har haft stor interesse for opslag på Facebook med henvisning til arkiv.dk. Der har også i årets løb været en del henvendelser, først og fremmest på mail.

Vester Nebel Sognearkiv

Stokbrovej 18, 6715 Esbjerg N

Åbningstid: Sidste torsdag i måneden kl. 18.30-20.30

Leder: Henning Jørgensen, Lifstrup Hovedvej 54, 6715 Esbjerg N, tlf. 75169246

Telefon: 75169989

E-mail: hj@vnasa.dk

Hjemmeside: www.vnasa.dk

Facebook: <https://www.facebook.com/groups/838285003492631>

2023 var et stille år for Vester Nebel Sognearkiv. Igennem året har vi ført syv indkomstjournaler. Det er det laveste antal i mange år. Afleveringerne var en blanding af små og lidt større afleveringer.

Sognearkivet har stået for to arrangementer gennem året. I april afholdt vi vores årsmøde med et foredrag "Eventyret på Lifstrup Hede" og en quiz. I oktober havde vi et arrangement med foredraget "Hvem gemmer sig bag støvet", et foredrag hvor tre personers liv og samtid fortælles ved hjælp af personernes arkivalier og billeder fra sognearkivet. Derudover medvirkede arkivet med billedfremvisning ved et guldkonfirmandjubilæum.

Vester Nebel Sognearkivs Facebook-gruppe er stadig en succes, og vi oplever ikke alene at få materiale, men også hjælp til navne på billeder med ukendte personer.

Arkivet har igennem året haft ca. 11 henvendelser via e-mail og telefon. Herudover har vi haft endnu flere henvendelser via Messenger og gennem opslag på Facebook, hvilke vi dog ikke har tal på. I selve arkivet har vi haft 38 besøgende ved arrangementer og på almindelige åbningdage. På vores hjemmeside www.vnasa.dk har vi ca. 1000 besøg månedligt. På arkiv.dk har arkivet haft 158.002 visninger, hvilket er lidt flere visninger end året før.

Til slut vil vi takke Esbjerg kommune og Skads m.fl. Herreders Brandkasses fond for deres velvillige økonomiske støtte til arkivet. Og vi takker VNI for logi samt naturligvis alle, som har afleveret materiale til arkivet.

Lokalhistorisk Arkiv for Vester Vedsted Sogn

Vester Vedsted Byvej 57, Vester Vedsted, 6760 Ribe

Åbningstid: 2. onsdag i måneden kl. 9:30-11 (lukket juli og august) samt efter aftale

Leder: Anette Brandt Schmidt, Degnetoftevej 17, 6760 Ribe

Telefon: 75445554/23606054

E-mail: vadesogn@outlook.dk

Året 2023 har rent åbningsmæssigt været som de foregående år. Arkivet har flyttet sin åbningstid fra aftener til formiddage, da der stort set ikke kom besøgende. Oplysninger hentes mere og mere ad digital vej. Der har ikke været nogen stor tilgang af arkivalier i 2023, det samme gælder personlige og digitale henvendelser. Det er ligesom om, at kilderne er ved at "tørre" ud. Aktiviteten på hjemmesiden er ikke kendt pt.

Årsmødet i 2023 var pænt besøgt. Ud over beretning og aflæggelse af regnskabet var det Erik Voss Lauersen, Kolding (født og opvokset på Sdr. Farup Mejeri), som fortalte om livet i Sdr. Farup og Vester Vedsted i 1950'erne. Det var interessant og sjovt at høre om Erik V's iagttagelser af livet og om nogle af de familier, som han har kendt og er kommet hos. Efterfølgende modtog arkivet foredraget, som så er indgået i arkivet sammen med nogle fotos.

Den opgraderede hjemmeside, hvor der ud over temaer med billeder også er lagt et par lydfiler, har medført en stor trafik med interesserede "kiggere" – hvilket var meningen og glæder arkivet. Der har i 2023 været 4.819 besøg på hjemmesiden med 33.476 visninger.

Projektet "På spor af historien" som påbegyndtes i efteråret 2021 blev i store træk gennemført i slutningen af året 2023 og indviedes ved en sammenkomst den 13. november på Vadehavscenteret, hvor ca. 80 personer deltog. Det blev en fin eftermiddag med taler af borgmester Jesper Frost Rasmussen og en repræsentant fra en af donorerne, Norlys. Foruden vin og kransekage var der korsang af "Vadehavskoret". Af projektet udestod der, grundet manglende tilladelse, grus-belægning af de sidste ca. 180 m af Fløjdiget ud mod havdiget. Det er senere blevet tilladt og udført. Projektet har som før beskrevet til hensigt at formidle de mange historiske og naturmæssige

værdier, der findes i Vester Vedsted Sogn. På baggrund af det udarbejdede projekt kom der fra adskillige fonde og Esbjerg Kommune en sum ca. 675.000 kr., og dermed en fuld finansiering.

Ved indvielse i november blev bogen *Vester Vedsted, På spor af historien* lagt frem til deltagernes hjemtag, og i de følgende dage omdelt til samtlige husstande i sognet. Stien på Fløjdiget er blevet meget benyttet siden anlæggelsen. Den nye cykelsti har givet de opsatte skilte stor aktualitet. Bøgerne kan fås ved henvendelse til arkivet – også sendt mod betaling.

Som det sidste er der kommet et bord-bænkesæt ved Klæghullerne på bæremejejen tæt ved Yder Bjerrum, opsat og betalt af Naturstyrelsen.

Arkivet får igen Anette B. Schmidt som arkivleder efter projektets afslutning. Arkivet er trods det ikke voldsomt bemandedt – 3-4 personer. Så vi søger med lys og lygte efter personer, som kunne tænke sig at være med til at indsamle, registrere og formidle historisk viden om Vester Vedsted. Så der skal herfra komme en kraftig opfordring til alle om at finde interesserede personer, som har lyst og lidt PC-snilde om at melde sig – eller komme og se, om det kunne være noget, de kunne tænke sig at være med i.

Vilslev-Jedsted Sognearkiv

Kongeådal 20C, Jedsted, 6771 Gredstedbro

Åbningstid: Tirsdag 16-18 samt efter aftale

Leder: Stig Hegn, Andelsgade 18, 6771 Gredstedbro

Telefon: 51966473

Postadresse: Stig Hegn, Andelsgade 18,
6771 Gredstedbro

E-mail: stighegn@yahoo.com

Hjemmeside: www.bricksite.com/vilslevjedsted

For første gang i 15 år udkom lokalårbogen Kongeåen ikke mere. Til gengæld udkommer Sognebladet under redaktion af sognepræst Ole Madsen. Adresse: www.kongeaaal.dk, vælg Sognebladet. Bladet har et originalt navn, efter Vilslev

og Jedsted, *Sognebladet Vilje*. Blandt årets historiske artikler skal nævnes: "Smed Hansen fra Jedsted" (nr. 26, januar 2023, side 35-39) og tidligere skoleinspektør Roll Præstegaards erindringer fra byen "Tale ved Sct. Hans" (nr. 28, juli 2023, side 25-27). Arkivet oplevede ikke de store sensationer. Inddatering af førstelærer Stensigs billedarkiv er startet. Sognearkivets hjemmeside havde 184 besøg, hvert besøg af en varighed på tre minutter i snit.

Arkivet udgav *Vilslev dengang og nu - mennesker og huse* (150 sider). Det er en billedbog med historier om en landsby i Vestjylland i det 20. århundrede med alle husene, som de ser ud i dag, og en masse gamle billeder fra dengang det var en landsby med landbrug, skole, håndværkere og arbejdere med forsamlingshus og diletant hvert år. Ganske mange huse er gengivet af lokale malere. Der var omkring 150 huse og tre-fire gange så mange indbyggere som i dag. Igennem hele bogen henvises til yderligere litteratur om emnet. Receptionen var i *Åhuset*, mandag den 27. november kl. 19, hvor lokalhistorikeren Søren Mulvad causerede.

Vilslev-Jedsted Sognearkiv udgav bogen *Vilslev dengang og nu* ved en reception i *Åhuset*

Fanø Kommune

Nordby Sognearkiv

Nordby Skole, Midtbjergvej 2, Nordby, 6720 Fanø
Åbningstid: Tirsdag kl. 10-12 samt onsdag kl. 19-21
Leder: Linda Vesterbæk, Bavnebjerg 53, Nordby, 6720 Fanø, 24400892
Telefon: 75166260
E-mail: nordbyarkivet@fanonet.dk
Hjemmeside: www.mitfanoe.dk

Det har igen været et godt og rimeligt travlt år på Nordby Sognearkiv.

Vi har haft et pænt antal af besøgende, hvoraf en hel del, som sædvanligt, kom efter aftale uden for åbningstid, da mange benytter sommerferie m.v. til også at besøge arkivet for at få oplysninger om slægter m.m.

Vores historiske hjemmeside, mitfanoe.dk, blev hacket i sommer, vi kunne gendanne noget af hjemmesiden, men desværre er rigtig meget gået tabt!!

Vi har fået to nye frivillige medarbejdere, og vi siger hjertelig velkommen til Anette og Esther. Der er altid brug for flere hænder i vores arbejde!

Af aktiviteter har vi haft besøg af to første klasser fra Fanø Skole, hvor vi fortalte om hvordan det var, at være barn på Fanø for ca. 70 år siden. Det var en sjov oplevelse for de små, men også for os gamle!

På Arkivernes Dag i november havde vi 52 besøgende, det var også en god dag.

Jeg sender alle frivillige på Nordby Sognearkiv samt Aage Krog-Jensen og Flemming Jepsen rigtig mange tak for jeres store arbejde.

Tak til Sønderho Sognearkiv for det gode samarbejde.

Derudover mange tak til Fanø Kommune og Skads Herreds Brandkasse for den gode økonomiske støtte til Sønderho og Nordby Sognearkiver i 2023.

Sønderho Sognearkiv

Sognegården, Landevejen 41, Sønderho, 6720 Fanø
Åbningstid: Tirsdag kl. 16-18
Leder: Niels Erik Engsted, Vester Land 24, Sønderho, 6720 Fanø, tlf. 75164206, mail: fcbengsted@gmail.com
Telefon: 75164038
E-mail: sonderhoarkivet@soenderho-net.dk

Vi har haft et næsten "normalt år" efter corona m.m. Trods hedebløge i maj-juni og syndflod resten af året fik arkivet alligevel besøg af 63 gæster plus 12 på Arkivernes Dag. Det er navnlig slægtsforskning, der har interesse, og hvem der har boet i de gamle huse. Her har vi stor glæde af registranten *Gamle huse i Sønderho* af Steffen M. Søndergaard og Poul Tuxen fra 1980.

I slutningen af marts havde Per Hofman Hansen afsluttet kæmpearbejdet med rensningen af frk. Lunds mange glasplader. Arkivet er rigtig glad for den store håndsrækning og sender Per mange tak for det store arbejde. Nu står de flot i skabet, pakket med ti stk. i hver kasse.

Der har i årets løb været 30 indleveringer. Vi har løst 26 opgaver via mail plus tre på telefon. Der er brugt 1150 timer fordelt på fem frivillige.

I slutningen af august opgav en af de bærbare PC'er. Vi er nu på udkig efter erstatning herfor, men har ikke fundet det rigtige endnu.

I oktober havde vi en mindre vandskade, som viste sig at stamme fra skotrenden (stråtaget trænger til udskiftning). Heldigvis gik det ikke ud over vores materiel.

I november indgik vi et samarbejde med Sønderho Borgerforening. De investerede i en ny printer, som skal stå i arkivet, mod at vi printer deres pjecer i forskellige farver. Borgerforeningen lægger selv papir til. Det er en rigtig god løsning for begge foreninger.

Indberetningen til Arkibas går planmæssigt, selvom "systemet" driller engang imellem.

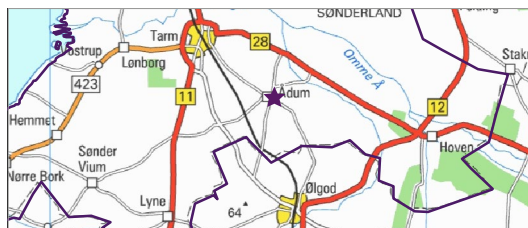
Året sluttede med en velfortjent julefrokost med det hele.

Til slut vil jeg rette en stor tak til Hanne, Lone, Ove og Arne for godt samarbejde i det år, der nu er gået. Ligeledes en stor tak til Nordbyarkivet for det samarbejde, vi har haft. Også en stor tak til Per Hofman for al den hjælp, han har leveret i 2023

Sømærket Kåveren i Sønderho. Danmarks ældste sømærke fra 1624 som blev genrejst i 2011 på Kåverbjerget, 18,65 meter over havet. Selve Kåveren er 14,50 meter høj, og er blandt andet bygget af 165 år gammelt egetræ fra en holstensk skov ved Lübeck. Foto: Sønderho Sognearkiv

Ringkøbing-Skjern Kommune

Aadum Sogns Arkiv

Tøstrupvej 26A, Ådum, 6880 Tarm

Åbningstid: Torsdag kl. 14-16 (lukket i skoleferier)

Leder: Dagmar Vestergaard, Solvænget 2 A, 6900 Skjern,
e-mail: dv.aadum@gmail.com

Telefon: 23869786

E-mail: aadumarkiv@gmail.com

Hjemmeside: www.aadumarkiv.dk

I 2023 har vi fået 15 indleveringer, store og små, bl.a. en indlevering, som indeholdt meget interessant historie fra oprettelsen af kristelige foreninger i Aadum.

Arkivet befinder sig ved Aadum Hallen, hvor vi holder til i klublokalet og har vore arkivalier i et nedlagt omklædningsrum. Vi arbejder på at forbedre vore opbevaringsmuligheder, måske med en container, som også vil være brandsikret.

Vi fortsætter med at registrere vore arkivfonds i Arkibas, hvor vi også prøver at opdatere vores gårdhistorier, som er ret omfattende.

Ved generalforsamlingen i marts havde vi besøg af stifterne af Aadum Autoophug, som fortalte om, hvordan de som helt unge startede med at køre biler hjem fra Sverige. Virksomheden er i dag en af nordens største autoophugningsfirmaer med ca. 40 ansatte.

Aadum Autoophug er en af nordens største autoophugningsfirmaer med ca. 40 ansatte.

Varde Kommune

Agerbæk Lokalhistorisk Arkiv

Agerbæk Skole, Debelvej 23, 1. sal, 6753 Agerbæk

Åbningstid: 1. og 3. onsdag i måneden kl. 13-15

Leder: Leo Mathiasen, Pilealle 3, 6753 Agerbæk, tlf. 61663367

Telefon: 21312109

E-mail: leom@thiasen.com

Året i arkivet har været stille og roligt. Der har kun været fem afleveringer i 2023 mod 11 i 2022, så en del af 2023 er gået med at rydde op på hylderne og få materialet registreret. Derudover kommer der en del henvendelser vedrørende rettelser og tilføjelser, som vi får indført i Arkibas. Der er også mange, der er i gang med slægtsforskning, og

som søger oplysninger om slægtninge, de ikke kan finde. I de fleste tilfælde kan vi hjælpe dem.

Vores registreringsprogram Arkibas og søgeprogrammet arkiv.dk har der været lidt problemer med i årets løb. Når det bliver opdateret, eller der bliver lagt en ny version ind, går det tit galt. Så bliver systemet meget langsomt, og til tider kan vi slet ikke komme ind. I Sydvestjyske Arkiver og i SLA har der i årets løb været omkring 20 kurser, hvor vi har deltaget i 2.

Endnu en god og velbesøgt generalforsamling blev afholdt i februar 2023.

Aftenen startede med fængselsbetjent Rene Jensen fra Agerbæk, som kom og fortalte om sit arbejde som fængselsbetjent.

Det var meget interessant at høre om arbejdet inden for murene og hvor belastet, det danske fængselsvæsen er med de mange indsatte.

Den 22. februar var Leo til årsmøde i Sydvestjyske Arkiver, og det foregik i Skibelund. Til dette møde får de altid gule ærter med øl og snaps.

Den 30. marts var vi til generalforsamling i Arkivsamvirket i Varde Kommune. Ved dette møde blev det bl.a. drøftet, hvad vi kunne gøre ved bankernes gebyrpolitik. Her et år efter er der stadig ingen ændringer sket, så det må vi nok leve med. En ting er sikkert: det er dyrt for de små foreninger, for der er kun to måder, vi kan hente det tabte hjem på, og det er enten en kontingentforhøjelse eller arbejde for at få flere medlemmer til foreningen.

En nyhed i Sydvestjyske Arkiv regi er Arkivcafe. Det første møde blev afholdt den 8. marts. Vi var 18 deltagere til mødet, som foregik i Varde. Temaet var kirkebøger og hvad kan vi bruge det til.

Foreningen ville godt have deltaget på torvedagen, men de fleste i bestyrelsen var optaget til anden side, så vi må se om det lykkes for os i år at deltage på torvedagen.

Det lykkedes i år at få stablet en sommerudflugt på benene, og det blev en stormfuld aftentur den 8. august. Turen gik til Starup Kirke på cykel, hvor Holger Grumme fortalte om kirkens oprindelse, og om den hellige kilde. Derpå gik turen til madpakkehuset, hvor vi nød en forfriskning inden hjemturen. Vi havde et stop ved det gamle mejeri i udkanten af Sdr. Starup Plantage, hvor der blev fortalt om mejeriets virke. Else Marie fortalte om Sdr. Starup Plantage og dens tilblivelse samt om savværket og dens betydning for området. Alt i alt en god aftentur.

Første gang vi var til Arkivcafe i Varde, blev vi enige om at vi ville afholde to møder om året, hvis det var muligt. Vi aftalte, at næste møde skulle afholdes i Agerbæk i oktober og skulle omhandle folketællinger. Fra Agerbæk Lokalhistoriske Arkiv bød vi ind med, at det kunne afholdes i vores lokaler. Datoen blev fastlagt til 9. oktober kl. 13.30, vi var 24 tilmeldte til en spændende eftermiddag.

Der bliver for tiden arbejdet på at lave en ny folder omkring GDPR-reglerne med masser af eksempler til forståel-

se af datatilsynets vejledning. Derfor vil SLA gerne komme ud og fortælle om, hvordan vi skal forholde os i de enkelte arkiver.

Til slut skal der lyde en tak til skolen, medarbejdere og bestyrelse for et godt samarbejde.

Tak til Leo for god styring af arkivet og tak til Bjarne for god hjælp når maskinerne ikke lige kører, som de skal.

Alslev Sognearkiv

Alslev Skole, Bredgade 39, Alslev, 6800 Varde

Åbningstid: Onsdag kl. 9-11:30

Kontaktperson: Søren Byskov

Telefon: 41826006

E-mail: alslev.sognearkiv@gmail.com

Hjemmeside: www.alslevsognearkiv.dk

Facebook: www.facebook.com/alslevsognearkiv

Årets aktiviteter startede allerede den 4. januar med foredrag hos Danske Seniorer Alslev. Med deltagelse af Inger Nielsen, Elly Jessing og Kurt Søgaard præsenteredes historier fra lokalområdet. 39 tilhørere hørte fortællinger om både tragiske hændelser og om fremtrædende folk i sognet.

Andre formidlingstiltag i løbet af året omfattede både byvandring, avisartikler og besøg på arkivet langvejs fra. Byvandring for Alslev Skoles 6. klassetrin blev gennemført 20. september af Inger Nielsen og Kurt Søgaard og var en god måde at inddrage arkivet i undervisning i lokalhistorie til gavn for alle generationer. Af besøg udefra kan nævnes et besøg af et søskendepar fra henholdsvis Roskilde og Hellerup, som efterspurgte oplysninger om Bastiansen-Danielsen familierne fra Alslev.

En anden form for formidling fandt sted i et nyopstartet samarbejde med Ugeavisen Varde/Jydske Vestkysten. Et møde med lokalredaktør Benny Baagø i maj udmøntedes i en aftale om, at arkivet leverede lokalhistoriske artikler til avisen. Den første portion kom til at omfatte fem artikler, og det er hensigten, at samarbejdet kan fortsætte også i 2024. De fem artikler, som udkom i 2023, var: "Et frysehus i Alslev", "Maren Pedersens triste skæbne" om et formodet

selvmord i 1877, - "Sandflugt i Alslev i 1969", "Vilhelm fra valgte København for at blive lærer i Alslev" om skolelærer Vilhelm Olldag og "Historien om Alslev Mølle".

Kursusaktivitet har også været på programmet i løbet af året. Den 23. januar deltog Inger Nielsen og Kurt Søgaard i "Arkibas for begyndere", og to torsdage i marts deltog Elly Jessing i arkivlederkursus modul 5.1 og 5.2. Elly deltog ligeledes to gange i foråret i møder i erfagrupper om hjemmesider arrangeret af arkivkonsulenten, begge gange i Hostrup Sognearkiv, samt i arkivcafé både i Varde og Agerbæk.

Elly Jessing deltog i generalforsamlingen i Sydvestjyske Arkiver den 22. februar. Inger Nielsen og Kurt Søgaard deltog i generalforsamling i Arkivsamvirket for Varde Kommune den 30. marts. Den 28. marts holdt SLA regionalt møde i Herning, hvor Elly deltog.

Alslev Sognearkivs styrelse består af fire personer, og de senere år har praksis været, at styrelsen to gange årligt mødes med alle arkivets frivillige for at diskutere stort og småt i relation til arkivets virke. I 2023 fandt møderne sted den 7. marts og den 14. september, og begge møder var konstruktive i forhold til at sikre sammenhold og opbakning bag arkivets fortsatte virke. Ud over disse fællesmøder afholdes af og til også ad hoc-møder om aktuelle forhold, i 2023 f.eks. omkring hjemmeside og forbedring af adgangen til arkivet. Sidstnævnte drejede sig mere konkret om et ønske, som arkivets brugere i længere tid har haft om etablering af en stolelift langs trappen op til arkivets lokaler. I september havde arkivet besøg af en konsulent fra firmaet Botved, hvor regler og muligheder blev afklaret. En efterfølgende dialog med Varde Kommunes ejendomsafdeling viste dog, at det af brandsikkerhedshensyn næppe vil være muligt at få tilladelse til etablering af en stolelift. Ved årets udgang var sagen endnu ikke afklaret, men forventningen er ikke, at der vil kunne etableres stolelift. Adgangen til arkivet vil derfor skulle søges forbedret på anden vis.

Det kommende års (2024) lokalhistoriske kalender blev endnu en gang udarbejdet af Erland Brydsø, denne gang med Alslev Skoles historie som tema. Kalenderen blev solgt

på det julemarked, som afholdtes i Alslev Forsamlingshus den 26. november, samt efterfølgende hos Toftnæs Landhandel og Varde Ådal Lam.

I december mødtes arkivets frivillige hos Inger Nielsen til julefrokost og rundede dermed året af.

Kernen i arkivets arbejde er den ugentlige arbejdsdag, hvor arkivets frivillige mødes hver onsdag formiddag. I 2023 påbegyndtes en gennemgang af alle kasser med A-fonde, hensigten er at identificere sager, som enten er mangelfuldt registreret eller slet ikke er registreret ud over selve nummereringen. Det har givet en række "opdagelser", som efterhånden bringer arkivets vidensbank fuldt ind i den digitale database. En anden aktivitet, som er taget op på de ugentlige arbejdsdage, er indscanning af papirer og trykte tekster ved brug af en i 2023 nyindkøbt bogscanner. Dette vil med tiden også udgøre en væsentlig forbedring af adgangen til både arkivalier og trykte materialer.

Situationen omkring den vakante plads som arkivleder forblev uændret også i 2023. Praksis fortsatte som i 2022 med hvad man kunne kalde kollektiv arkivledelse, hvor opgaverne fordeltes mellem arkivets frivillige samt medlemmer fra styrelsen. Det er dog fortsat et håb, at der på et tidspunkt igen findes en egentlig arkivleder. Kontakten med Ugeavisen/Jydske Vestkysten var i første omgang ment som en måde at gøre opmærksom på sognearkivets eksistens og måske tiltrække nye frivillige og en kommende arkivleder. Det er fortsat det langsigtede mål, som vi har for øje.

Arbejdet med at klippe ud fra de lokale aviser, Jydske Vestkysten og Ugeavisen, blev fortsat og udklipsbøger blev holdt ajour, lige som der har været et pænt niveau af besøg og forespørgsler, som besvaredes, samt afleveringer. Ved årets slutning var der følgende tilknyttet arkivet:

- 5 frivillige på arkivet
- 1 til ad hoc-opgaver
- 1 frivillig fotograf
- 2 handy men
- 4 styrelsesmedlemmer
- 2 revisorer

Ansager Lokalhistoriske Arkiv

Stationsvej 3, 6823 Ansager

Åbningstid: Mandag kl. 16-18 og onsdag kl. 13-16

Leder: Karsten Madsen, Egedalen 39, 6823 Ansager

tlf. 40106069

Telefon: 29926823

E-mail: mail@ansager-arkiv.dk

Hjemmeside: www.ansager-arkiv.dk

Fredag den 24. februar 2023 fejrede vi arkivets 40-års jubilæum, lidt forskudt på grund af corona-nedlukningen. Det markerede også arkivets leder, Ove Nøragers, 40-års jubilæum, da han i 1980 blev bedt om at starte arkivet op under sin ledelse.

Vi har fået en ny medarbejder på arkivet. Hans Henrik, der har speciale i slægtsforskning, vil fremover tilbyde sin hjælp til vores besøgende. Ud over Hans Henrik består teamet af seks faste medarbejdere samt nogle ad hoc-hjælpere.

I oktober startede vi "Kaffesnak" på arkivet. Dette er et initiativ fra Varde Kommune, hvor folk hver anden uge om formiddagen mødes over en kop kaffe, et spil kort eller hvad der er stemning for. Der har været god opbakning, og forsøget vil fortsætte, også efter kommunen stopper sin deltagelse. Vi oplever en øget interesse for arkivet i

Den Gamle Station og posthus i Ansager har siden 2013 været hjemsted for Ansager Lokalhistoriske Arkiv. Fotoet er fra 1996, mens der stadig var posthus i bygningen. 2002 flyttede posthuset til "Min Tøjpartner" på Torvet. Foto: Ansager Lokalhistoriske Arkiv

forbindelse med disse møder, og vi har modtaget flere arkivalier og har kunnet assistere de besøgende med oplysninger.

Generelt har vi modtaget mange arkivalier og har en god dialog med arkivets besøgende både personligt, via e-mail og på Facebook. Vi har bl.a. modtaget tre erindringsbøger. Det startede med den tidligere borgmester Harry Hansens bog *Optimister tager også fejl*. Vi sætter stor pris på personlige beretninger om tiden i Ansager.

I samarbejde med Starup og Skovlund Arkiv og med støtte fra VELUX FONDEN er vi ved at anskaffe en drone, som vi forventer at kunne tage i brug i begyndelsen af næste år. Vi ser frem til dette, da vi har mange ideer til dens anvendelse.

Kunstig intelligens (AI) vinder frem mange steder, også på arkivet. Vi er i gang med et projekt, hvor vi samler materiale til en vidensbank om Ansager, fortid og nutid. Vi scanner artikler, bøger og avisudklip i et AI-læsbart format. Derefter kan vi stille spørgsmål om næsten alt, og AI finder svaret i den store datamængde. Vi har en prototype kørende, og det ser lovende og brugbart ud.

I forbindelse med sit jubilæum besluttede arkivleder Ove Nielsen at trække sig tilbage som leder. Karsten Madsen overtager som ny leder og håber at kunne bevare den gode atmosfære, som Ove har været med til at skabe sammen med arkivets øvrige medarbejdere.

Billum Lokalhistoriske Arkiv

Billum Station, Kastanjevej 6, 6852 Billum

Åbningstider: Tirsdag kl. 15-17, dog første tirsdag i måneden kl. 19-21

Lukket mellem 15. juni og 15. august

Leder: Walther Bech Sørensen

Telefon: 24250925

E-mail: arkiv@billum.dk

I 2023 startede vi på at gennemgå hele samlingen vedrørende Billum Forsamlingshus, i alt tre store kasser. Forsamlingshuset er fra 1881, og vi har protokoller og regnskabsbøger for næsten hele perioden, eller rettere sagt ind til ca. 1990, hvor det begyndte med computere og digitale

referater. Herefter er det sløjt med kildemateriale. Protokollerne er svære at læse, og derfor har vi valgt at renskrive alle protokollerne. Vi har fået en af arkivets venner til at renskrive materialet, og det er blevet til ca. 175 A4-sider. Det er meget interessant læsning, som beskriver en over 130 års lang fortælling om livet omkring forsamlingshuset i Billum. Registreringen er delvis afsluttet, men vi mangler billeder, og de er svære at finde. Det har været en stor oplevelse at arbejde med forsamlingshuset, og vi overvejer at udgive et lille digitalt hæfte.

Da vi genstartede arkivet i 2017, var der ikke registreret et eneste billede, men i slutningen af 2023 fik vi lavet et overblik over omfanget af vore billeder og er så småt begyndt at registre billederne. Vi har startet 2024 med et kursus i Helle Hallen, hvor vi har lært at registrere billeder.

Vi har stadig fokus på foreninger og de referater og regnskabsmateriale, de har. Vi kontakter hver enkelt forening og får så meget som muligt af dem fra 1985 og op til i dag. Vandværket fusionerer med Oksbøl Vandværk i øjeblikket, og vi er i dialog med dem. Billum Vandværks bestyrelse har overordnet fortalt hvordan det foregår, og vi forventer at protokoller mv. er os i hænde i løbet af 2024.

Hvad angår fremtiden er vi fortrøstningsfulde, men vi erkender samtidig at ting tager tid, og så er det jo godt at være pensionist.

Blaabjerg Lokalhistoriske Arkiv

Sønder Allé 18, 6830 Nørre Nebel

Åbningstid: Mandag kl. 8.30-11.30 og onsdag kl. 14-17

Leder: Henning Harder Christiansen, tlf. 51936830

Telefon: 44184218

E-mail: lhablaabjerg@godmail.dk

Hjemmeside: www.blaabjergarkiv.dk

Året begyndte med, at vi fik det nye arkiv færdigindrettet. Det er gode anvendelige lokaler, så de var værd at vente på.

Vi har i løbet af året haft åbent hus-dage tre gange. En blev holdt i januar i samarbejde med Kulturhuset i forbindelse med åbningen efter byggeriet. Den anden blev afholdt i februar, hvor arkivet inviterede til en formiddag

for at orientere om de muligheder, arkivet kan tilbyde. Her havde vi også mulighed for at takke for den økonomiske og praktiske hjælp, vi havde i forbindelse med flytningen. Den tredje blev afholdt i samarbejde med et arrangement i Seniorklubben i Blaabjerg Landboforening. Det var gode og velbesøgte arrangementer med mange besøgende.

Arkivet og Outrup Sogneforening har i samarbejde afholdt en velbesøgt billedaften, hvor der blev fortalt og vist billeder fra Outrup by og omegn.

Arkivet har i årets løb modtaget 20 afleveringer, bl.a. en stor samling fra John Hansens arvinger. Samlingen består af glasplader og øvrige materialer fra Bork Foto, Nørre Nebel. Det er en meget stor og spændende samling, som indeholder dokumentation gennem flere årtiers liv og aktiviteter i området. Der ligger et stort og spændende arbejde forude med at få disse materialer registreret.

Arkivet får en del henvendelser via telefon og mail angående materialer, og vi har i løbet af året haft ca. 300 besøgende. Der er seks medarbejdere på arkivet, men vi kunne godt ønske os et par stykker mere.

Blåvandshuk Lokalhistoriske Arkiv

Kirkegade 3, 6840 Oksbøl

Åbningstid: Torsdag kl. 9-11. Lukket helligdage og juli måned

Leder: Anni Skov Christensen (til 1. marts 2024)

Telefon: 75271548

E-mail: blaoks23@gmail.com

Hjemmeside: www.blaavandshuk-arkiv.dk

Facebook: Blåvandshuk lokalhistoriske Arkiv

I slutningen af februar 2023 fik vi at vide, at vi skulle have ny netudbyder, idet vi skulle overgå til evercall, men kommunen ville sørge for udskiftningen af routeren. Vi fik også at vide, at så skulle vi skifte e-mail-adresse, fordi vores adresse hos YouSee ville komme til at koste penge, så vi skiftede til en adresse hos Google nemlig blaoks23@gmail.com. Vi kan dog nu i 2024 konstatere, at vores gamle adresse stadig kører, og vi har ikke set nogen regninger, så måske havde vi ikke behøvet at skifte. Det er jo et stort arbejde at få givet alle kontakter besked.

Arkivet har haft besøg af 153 gæster, hvoraf en enkelt tilbragte det meste af en uge her, og vi har haft 371 henvendelser over mail. Der har også været 15 telefoniske henvendelser, men det er sjældent vi umiddelbart kan svare i telefonen, så en forespørgsel over mail er rarere at arbejde med.

Den første halvdel af året havde vi åbent tirsdag, onsdag og torsdag fra kl. 9 til kl. 11, men fra 16 juni skar vi åbningstiden ned til kun at være torsdag fra 9-11. Det har virket udmærket.

Der er planer om, at vores arkiv skal flyttes – helst samme sted som medborgerhuset og biblioteket – og i august var der planer om, at vi skulle flyttes op på skolen. Vores skole ligger for enden af en blind vej, hvor der overhovedet ikke er trafik af andet end skolelærere, elever og transporterende forældre. Denne plan kunne vi ikke give vores tilslutning, selv om vi ved, at andre arkiver har været glade for sådan en løsning, men deres skoler ligger også ud til offentlig vej. Det sidste forslag går på at sammenlægge os med sportshallerne i forbindelse med en ombygning af disse.

Vi deltager ikke i Arkivernes Dag, fordi en fjerdedel af arkivmedarbejderne har fødselsdag lige deromkring. I stedet arrangerede Blåvandshuk Lokalhistoriske Forening lørdag den 28. oktober "Åbent hus" her på arkivet, og 30 personer kikkede forbi.

Lige før sommerferien havde vi besøg af Kathrine Tobiasen, der havde fået udgivet sin slægtshistorie *Enge, stude og jydepotter vestjyder gennem 600 år*, Et gedigent værk på 620 sider i A4 størrelse og indbundet i stift bind. Hun forærede os et eksemplar af bogen. Den kan for øvrigt læses på slægtsforskernes bibliotek. Desuden fik vi "Slægten på Skødstrup Mølle. Efterkommere efter Poul Clausen Brich" på mail. Denne slægtshistorie fyldte 82 sider, da vi skrev den ud, så der var oplysninger til mange timers studier.

Ordenshistorisk Selskab var kommet i besiddelse af en medalje, der var givet for deltagelse i Slaget på Reden 1801 til Søe-limit Christen Nielsen Börsmose. Vi søgte på ham i folketællingerne og kirkebøgerne, og det lykkedes os at kortlægge hans levnedsløb. Han var født i 1775 og

Blåvandshuk Lokalhistoriske Arkiv bidrog til at kortlægge levnedsløbet for Christen Nielsen Börsmose, som deltog i Slaget på Reden 1801.

døde 1857 som den næstlængst levende af deltagerne i slaget på reden. Det kom der en fin artikel ud af i Ordenshistorisk tidsskrift nr. 60 endog med medaljen på forsiden. Det bedste for Christen var nok, at der fulgte 15 rigsdaler med hvert år resten af hans levetid.

1. marts 2024 stopper Anni Skov Christensen som arkivleder og overgår til menigt medlem af arbejdsgruppen. Der er ikke fundet en ny arkivleder, men arbejdet bliver lidt mere fordelt. Vi håber på, at vi kan slå os sammen med Blåvandshuk Lokalhistoriske Forening.

Fåborg Lokalarkiv

Møllevej 1, Fåborg, 6818 Årre

Åbningstid: 1. tirsdag i måneden kl. 14-16

Leder: Svend Haahr Kristensen

Telefon: 75195208

E-mail: faaborg-lokalarkiv@bbsyd.dk

Fåborg Lokalarkiv afholdt generalforsamling den 15. februar 2023. 22 deltog. Efter generalforsamlingen fortalte Ingelise Wenzel om sit arbejde med hjemløse og som fængselspræst. Bestyrelsen konstituerede sig med Anna Marie Østergaard som formand, Verner Puggaard som næstformand, Verner Puggaard som kasserer og Hans Karl Østergård som sekretær.

Borgerforeningen valgte, at arkivets eneste deltagelse i årets byfestuge var åbent hus om lørdagen. Besøgende kunne deltage i en konkurrence om gamle ord.

Mandag den 15. maj arrangerede Fåborg Lokalkrav virksomhedsbesøg hos Kvist Møbler i Årre. Vi var 26 deltagere. Et vellykket arrangement, som sluttede med kaffebord i Fåborghus.

Torsdag den 21. september afholdt vi fortælleraften, hvor vi havde inviteret Naja Mikkelsen til at fortælle om sin farfar Ejnar Mikkelsen og Iver P. Iversens farlige Grønlandsfærd. Det blev en fantastisk aften. Denne gang afholdt vi fortælleraftenen i Fåborghus. Vi var 30 deltagere. Et passende tal til husets størrelse.

For tredje år i træk indbød Borgerforeningen nye tilflyttere til en info-eftermiddag i Fåborghus. Igen var arkivet og Idrætsforeningen indbudt til at fortælle om vores foreninger. Igen uddelte vi Bog 4 af Fåborgs Historie. Tilflytterne har udtrykt sig meget positivt om arrangementet.

Bestyrelse og arkivleder samt hjælpere var atter i 2023 på den årlige udflugt med et oplysende sigte. Denne gang gik turen til Skibelund Krat. Det var en god oplevelse. Vi drak den medbragte kaffe i Endrup Naturpark. Senere spiste i stegt flæsk på Hovborg Kro. Svend var arrangør for dagen. Tak for en god dag.

Arkivet bidrager fortsat med en artikel til Lokalnyt hver tredje måned.

Sammen med Borgerforeningen har vi fået lavet kuverter til fem år til opkrævning af kontingenter fra medlemmerne. I lighed med tidligere år sørgede Borgerforeningen for at trykke indbetalingsbrevene, og arkivet husstandsomdelte brevene. Medlemstallet har stort set været uændret de sidste to år. Der ses nok et lille fald.

Knud Kristensen har deltaget i relevante arkivkurser. Anna Marie Østergaard deltog for egen regning i et kursus i gotisk skriftlæsning i februar og marts samt i november og december for måske at kunne tyde gamle kort og dokumenter.

Arkivet er lidt udfordret på IT-området, men håber på en snarlig løsning.

I løbet af året har arkivet modtaget en del afleveringer, som der arbejdes på at få registreret.

I september ansøgte vi, sædvanen tro, om fondsmidler hos Skads Herreds Brandkasse. Senere på året modtog vi 3.000 kr.

Den 21. november kunne Fåborg Borgerforening holde 100-års jubilæum. Dette blev markeret den 18. november. Om eftermiddagen var der åbent hus i Fåborghus. Forud havde vi været i de gamle protokoller for at hjælpe Borgerforeningen med data. I forbindelse med åbent hus var der mulighed for at kigge i de gamle protokoller tilbage til 1923 og i Amandus Iversens kassebøger fra 1923. Interessen for at besøge arkivet var relativt stor. Om aftenen var der fest på Fåborg Kro med middag, underholdning og musik.

I marts 2022, forud for anden fortælleraften, besluttede bestyrelsen, at vi fremover forærer Bog 4 af Fåborg Sogns historie væk til dem, som måtte være interesserede. Bogen er ti år gammel, og dermed er den en del forældet. På daværende tidspunkt havde vi et lager på ca. 220 bøger. Mange har takket ja til bogen, og vi håber dermed, at interessen omkring arkivet øges. Derudover sælger vi en opdateret udgave af Bog 4 som USB-stik. Foreløbigt har vi solgt fem eksemplarer.

Tak til bestyrelsen, arkivlederen, hjælpere og Borgerforeningen/Idrætsforeningen, for samarbejdet i årets løb. Tak til medlemmerne for jeres støtte.

Horne Sognearkiv

Hornelund Plejecenter, Hornelund 27, 1. sal, Horne, 6800 Varde

Åbningstid: 1. og 3. tirsdag i måneden kl. 15-17 samt efter aftale. Juli lukket

Leder: Bente Jakobsen, Habrehøjvej 3, Horne, 6800 Varde

Telefon: 75260456 / 20604694

E-mail: hornesognearkiv@gmail.com

Hjemmeside: www.hornesognearkiv.dk

Facebook: www.facebook.com/HorneSognearkiv

2023 blev et år på lavt blus med hensyn til afleveringer og besøg. Til gengæld går det stadig godt med deltagelse i aktiviteter ud af huset.

Horne Sognearkiv har gennemført kirkegårdsvandring siden 2017.

Der var 55 deltagere i årets kirkegårdsvandring – en aktivitet, sognearkivet tog hul på i 2017 og stadig kører over den samme skabelon: besøg ved de aktuelle gravsteder efterfulgt af PowerPoint-show inde i kirken. Vi sætter som regel fokus på to markante familier. Et år satte vi også fokus på sognets smede.

Vi er også med på årets torvedag, hvor vi har en bod og får en masse snak med borgerne om navne på billeder, om deres familier, om foreningers start, eller hvad de nu interesserer sig for.

Endelig var der omkring 40 deltagere i årets billedaften, hvor vi rettede fokus og billeder både mod andelsbevægelsen, luftfotografier, skoler og konfirmationer. Det er en hyggelig aften med en helt uformel tone og masser af drillerier, deltagerne imellem om historierne bag billederne.

Vi har kun fået fem indleveringer, men de gav os større viden om bl.a. torvedagen og Hornelunds Venner.

Manglende besøg er afløst af direkte kontakt til arkivets medarbejdere. "Hvornår præcis blev gymnastikforeningen oprettet", "hvornår så 4H i Horne dagens lys", "hvad skete der med familien på Møllegården" er bare nogle af de spørgsmål, vi har fået og har søgt svar på i arkivets gemmer – med held bortset fra gymnastikforeningens oprettelsesdato på trods af, at vi har alle de gamle

protokoller, men datoen var åbenbart ikke så vigtigt for hverken den nye forening eller for den skytteforening, der stod tilbage.

Det viser noget om vigtigheden af, at foreningerne er konkrete i deres protokoller, og at protokollerne bliver afleveret til arkivet. I den digitale verden tynder det meget ud i afleveringerne til arkivet, og vi har endnu ikke trods gentagne opfordringer fundet de vise sten for, hvordan vi får foreningerne til at sætte arkivet på maillisten.

En amatørslægtsforsker ønskede at vide, hvornår hans oldefar havde siddet i sognerådet. Det spørgsmål kunne kun besvares ved et besøg på det kommunale arkiv. Horne Sognearkiv havde ingen oplysninger om valg eller sognerådsmedlemmer før 1930, så som bonus fik vi en masse nye oplysninger til brug på arkivet.

Hver måned har vi månedens billede på arkivets hjemmeside. Vi vælger et emne som f.eks. en forening, møller, elværket, brugser, juletræsfester og skolerne, som bliver præsenteret med en tekst på basis af arkivets materiale fulgt af diverse billeder. De bliver hver gang set af flere hundrede mennesker.

Arkivets situation er lidt usikker netop nu, da vi kun er to medarbejdere på grund af dels en langvarig sygdom og dels en udtræden på grund af helbredsproblemer. Vi arbejder på at få flere gjort interesseret i arkivets arbejde, og det skal nok lykkes, satser vi på.

På baggrund af de få besøg og medarbejdersituationen har vi besluttet at gå fra to til en månedlige åbningseftermiddag og stadig være tilgængelig uden for åbningstiden.

Janderup Lokalhistoriske Arkiv

Aktivitetshuset, Nybrovej 32, 6851 Janderup

Åbningstid: Mandag kl. 9-12 (undtagen i juli og august) samt efter aftale

Leder: Gregers Grau, Højen 4, 6851 Janderup, tlf. 40460489, e-mail: g.grau@bbsyd.dk.

Telefon: 21963130

E-mail: janderuparkiv@outlook.dk

Hjemmeside: www.janderup-lokalarkiv.dk

Janderup mejeri blev fjernet sommeren 2023. Foto: Janderup lokalhistoriske Arkiv v. Kristian Simonsen, Janderup

År 2023 har igen været et normalt år for arkivet. Arkivet har i årets løb modtaget 14 afleveringer, sidste år var det 20. Arkivet har i vort lokale været besøgt af 57 personer, en hel del flere end sidste år. De fleste kom, da vi var medvært ved udgivelsen af Historisk Samfund for Ribe Amts årbog 2022.

Vi får en hel del henvendelser via mail og svarer med skannede billeder, henvisninger til sognebøgerne og til relevante arkivalier, som kan findes på Janderup lokalhistoriske sider i arkiv.dk

Vi forsøger i år at præsentere os på Facebook med små historier fra arkivet. Vi får stor hjælp dertil af Erik Dyhr Thomsen, Janderup.

Vi har en stor restbeholdning af "Sognebøgerne" (*Janderup og Billum Sogne, bind I-III*). Bøgerne blev lavet og udgivet omkring 1972. Bøgerne er sendt til Slægtsforskerens Bibliotek for at blive lagt ud på deres hjemmeside.

Ejendomsoplysningerne er nu lagt ud i arkiv.dk, og vi søger at holde oplysningerne opdateret ved at tilføje det nyeste i arkivalierne via Arkibas.

Vi gemmer oplysninger om dødsfald og relevante avisudklip i databaser på arkivet. Det nyeste med hensyn til personregistreringer har til dato ikke givet problemer for arkivet. Vi er tre personer, der i år 2023 har brugt ca. 360 timer på arkivet.

Hvert år bliver årsberetningen og det reviderede regnskab lagt frem til efterretning på Janderup Lokalforenings

ordinære generalforsamling. Det gøres for at synliggøre vort arbejde og tilknytning til sognet. Vi får et årligt kommunalt driftstilskud, så det bør have almen interesse at vide, hvordan midlerne bruges. Vi vil igen takke alle, der har vist arkivet interesse og ikke mindst Skads m.fl. Herreders Brandkasses fond, der igen i år donerede os. Husk vi er sognets hukommelse, og den er stor.

Næsbjerg Sognearkiv

Troesmosevej 2, Næsbjerg, 6800 Varde

Åbningstid: Torsdag kl. 9-12. Lukket i skolernes sommerferie

Leder: Christian Christensen

Telefon: 61546404

E-mail: naesbjergsognearkiv@hotmail.com

Hjemmeside: naesbjergsognearkiv.dk

I lighed med sidste år har vi igen haft et meget roligt år på arkivet med ganske få indleveringer. Vi har til vore medlemmer i årets løb udsendt to historiske skrifter. I juni måned havde vi en personaleudflugt med påhæng til Skibelund Krat. Vores sommertur i år for medlemmer gik til Gjellerup Plantage mellem Næsbjerg og Varde. I plantagen kan stadig ses spor fra krigens tid. I forbindelse med sports- og byfesten havde vi i teltet en større udstilling af ældre sports- og idrætsbilleder. Denne udstilling lod vi weekenden efter opstille ved "Karlsgårdedagen", en årlig tilbagevendende event omkring Karlsgårde Sø. I foråret var vi en tur omkring byens ældrecenter for at vise gamle Næsbjerg-film. Vi har i årets løb haft en mindre medlems-tilbagegang.

Skovlund Sognearkiv

Solbakken 2b, th. Skovlund, 6823 Ansager

Åbningstid: Tirsdag kl. 14-17 og torsdag kl. 18-20 samt efter aftale

Leder: Niels Winter Christensen, niwich@bbsyd.dk

Telefon: 76980015 / 23831815

E-mail: skovlund-sognearkiv@bbsyd.dk

Facebook: Skovlund Sognearkiv

Det meste af 2023 har vi haft travlt med at registrere i vores system Arkibas – billeder, billedserier, kilder, arkivfonde, video og meget andet. Desuden er der gjort en ekstra indsats med at indskanne "kilder" af relevante arkivalier.

Der er modtaget ti afleveringer med billeder, billedserier, dokumenter, avisudklip og meget andet. Til alle givere siger vi en meget stor tak for alt, hvad der er afleveret i årets løb. Ikke mange, men flere spændende afleveringer, en fra Norge med rigtig mange fine billeder og en feriedrengs erindringer om hans sommerferier på Hegnsgaard i Aalling, 1946-1954.

Tak til arkivets venner: Bestyrelse og medlemmer af støtteforeningen for støtten i det forgangne år. Uden jeres støtte ville det være svært at drive arkiv.

Generalforsamling 2023 i Arkivets Venner den 14. marts. En herlig aften hvor Anna Marie Øllgaard Jacobsen, fortalte historier om familiens tid i Skovlund. Desuden spillede Anna Marie til fællessang fra Højskolesangbogen.

Arkivets registreringer har i 2023 haft 203.206 visninger på arkiv.dk og er nu oppe på i alt 842.505 visninger siden starten.

Skovlund Sognearkiv har nu i alt registreret og lagt op på arkiv.dk:

6.102 billeder – tilvækst på 538 stk.

1.152 forskellige kildematerialer, dokumenter, hæfter, sange og andet der kan læses på arkiv.dk, det hele er i læsevenlige pdf-filer – tilvækst på 519 stk.

296 videoer og lydfiles – tilvækst på 13 stk.

Arkivets Facebookgruppe "Gamle billeder fra Skovlund", blev desværre hacket og nedlagt af Facebook, uden begrundelse – beklageligt, da der var mere end 1.200 medlemmer i gruppen.

Vi har nu valgt at køre videre, nogenlunde på samme måde, med arkivets Facebook-side "Skovlund Sognearkiv", med ca. 516 medlemmer. Alle tidligere medlemmer af gruppen og alle andre er velkommen til at følge siden.

Et rigtigt godt 2024 til alle.

Thorstrup Sognearkiv

Birgitttegården, Falkevej 4, 1. sal, Sig, 6800 Varde

Åbningstid: Tirsdag og fredag kl. 9.30-12. Sidste tirsdag i måneden kl. 17-19 samt efter aftale

Leder: Hans Jørgen Gammelgård

Telefon: 23956214

E-mail: tsarkiv@hotmail.com

Hjemmeside: <https://sig.dk/kultur/thorstrup-sognearkiv>

Et tilbageblik på året 2023 viser igen god aktivitet på Thorstrup Sognearkiv, så vi otte frivillige har nok at beskæftige os med i de frivillige timer vi er på arkivet.

Vi er meget taknemlige over de 19 afleveringer, der er modtaget i årets løb.

Arkivalierne er af meget forskellig art og relevans. Vi har modtaget skøder, slægtstavler, livshistorier, postkort, avisudklip samt fotos af personer, ejendomme og begivenheder.

I forbindelse med arkivets ejendomsarkiv finder vi ofte huse og gårde, som er nedbrudt. I den forbindelse har vi haft stor glæde af gamle kort, som nu ligger tilgængelige på siden www.danmarksetfraluften.dk, så nu kan vi placere dem på lokationerne, hvor de lå i fortiden.

Nævnes kan også en bog skrevet på baggrund af breve gemt i to familier med relationer til Thorstrup Sogn i nutiden. En ung mand fra Ho udvandrede i 1906 til Amerika for at prøve lykken der og kom tilbage i 1908. Hans kæreste var født og opvokset på Thyra's Gård i Sig og blev tilbage i Danmark. En efterfølgende slægtning har på baggrund af brevsamlingen skrevet den spændende bog, som giver stof til eftertanke om datidens livsvilkår. Efter hans hjemkomst blev parret gift og fik seks børn, og som sagt er der relationer til familier, som bor her i 2024.

I årets løb har vi fået nye frivillige på arkivet. De har alle været på forskellige kurser for at komme godt i gang med arbejdet. Det har også betydet at vi har fået opgraderet arkivets IT-udstyr til de nye behov. I den forbindelse søgte vi Norlys Vækstpulje om midler til projektet, og vi fik dækket alle vores omkostninger via bevillingen derfra. Tak for det til Norlys Vækstpulje.

En borger i Sig har gennem mange år været på pletten med optageudstyr ved begivenheder i Sig/Thorstrup.

Vi er stadig i gang med at registrere omfattende afleveringer fra de foregående år, bl.a. fra skolerne i Thorstrup Sogn. Det har været en meget stor opgave, som kan afsluttes i indeværende år.

Den 11. november afholdt vi Arkivernes Dag, hvor interesserede borgere mødte op. Som tidligere år et par gode timer, hvor vi fra arkivet forsøger at finde svar på de spørgsmål, der kommer.

De lokaler vi benytter på Birgittegåden, det lokale plejehjem, var indtil i 1960'erne bolig for den ansatte bestyrer på stedet. Lejlighedens indretning fra dengang står stadig med de samme rum. Ved en tilfældighed havde den sidste bestyrerinde fået oplyst, at man kunne besøge arkivet den 11. november. Hun fik en rundvisning i de lokaler, som hun og hendes mand havde boet i under hendes ansættelse på De Gamles Hjem, som plejehjemmet hed dengang. Det var en god oplevelse for hende, vi frivillige og de øvrige gæster.

Vi har deltaget i SVAs nye initiativ med et cafemøde med et aktuelt tema. Den 22. april 2024 holdes det næste cafemøde på Birgittegården med os som arrangør.

Udgivelsen af årskalenderen og salget af denne går stabilt fra år til år. Når vi skal finde materiale til kalenderen,

inspirerer det ofte til andre historier med personer, ejendomme og begivenheder fra fortiden. Det tager Svenning Olesen fat i og udreder til beskrivelser og billeder i det lokale Sognebladet.

En borger har gennem mange år været på pletten med optageudstyr ved begivenheder i Sig/Thorstrup. Han har i 2023 afleveret en del af dette store materiale til arkivet. Efterfølgende tilbød han at digitalisere det hele, så vi nu har det hele samlet på en harddisk.

Tistrup-Hodde Lokalhistoriske Arkiv

Tistrupslund Områdecener, Søndergade 38, 6862 Tistrup

Åbningstid: 1. og 3. tirsdag i måneden kl. 14-17, undtagen juli samt efter aftale

Leder: Britta Nielsen

Telefon: 22772683

Postadresse: Ahornvej 14, 6862 Tistrup

E-mail: tistruparkiv@bbsyd.dk

Hjemmeside: www.tistruplokalarkiv.dk

Facebook: Tistrup-Hodde Lokalhistoriske Arkiv

Britta Nielsen overtog jobbet som arkivleder pr. 1. januar 2023 efter at have haft ansvaret for Facebook. Jobbet som leder blev overtaget efter Svend Svendsen, der efter rigtig mange år som leder syntes, det var på tide at træde tilbage og få sat andre øjne på tingene. Svend Svendsen har heldigvis valgt at blive her, og dette er en kæmpe hjælp for den nye arkivleder. Der er virkelig mange ting, som man skal sættes ind i, da vi på arkivet har en intern registrering, som Svend Svendsen oprettede, da han i sin tid overtog arbejdet, hvor der ikke var nogen leder tilbage at overtage det efter. Det vil sige, at han startede helt på bar bund. Det må derfor klart anbefales, at den, der er arkivleder i dag, sørger for at få en anden sat ind i tingene, så man ikke står i samme situation.

Vi har i 2023 ændret vores åbningstider til 1. og 3. tirsdag kl. 14-17 i hver måned, dog undtaget juli måned, hvor vi har valgt at holde ferie. Vi kan naturligvis også til en hver tid være behjælpelige over for interesserede, der ikke har mulighed for at komme i vores åbningstid. Her aftaler vi blot et møde på arkivet over telefonen.

Hodde-Tistrup Hallen fejrede 50-års jubilæum den 4. februar 2023, hvor vi på arkivet blev spurgt, om vi ville være behjælpelige med at komme med diverse materialer og billeder fra tiden, hvor hallen blev bygget, og op gennem årene. Arkivet lavede nogle fine stande med tegninger over Hodde-Tistrup Hallen, artikler, billeder og protokoller, og der blev fremvist film. Dette blev taget rigtig godt imod med ros, og der kom ca. 200 personer forbi vores udstilling. Vi talte med rigtig mange og håber på, at vi ad den vej kan skabe kontakt til, at givere af materiale, som vi kan bruge og gemme på arkivet. Tidligere halbestyrer Torben Haahr roste og takkede os meget for vores arbejde og sponsorerede smørrebrød til personalet som tak for hjælpen. Tak for det.

Vi står for at skulle udskifte vores pc'er, men pengene er små. Vi har i år måttet købe en ny kopimaskine med scanner, hvor vi var så heldige at finde en, der var sat rigtig meget ned, hvilket hjælper meget på et knebent budget.

Vi kunne godt ønske os flere besøg, og det ville vi helt sikkert også få, hvis vi var beliggende et andet sted, end hvor vi er nu. Vi holder til på det gamle plejehjem, hvilket ikke er optimalt. Sygeplejerskerne som holder til i stuen, er der indtil videre kun til 2025, så når de flytter, ved vi ikke, hvad kommunen så vil gøre med bygningen. Vi har rigtig godt med plads, hvilket jo selvfølgelig er dejligt. Problemet er bare, at det ligger på første sal med mange trapper, som kan gøre det vanskelig for ældre og dårligt gående at besøge os. Vi har også det problem, at når sygeplejerskerne forlader huset efter kl. 17 samt lørdag og søndag, kan vi ikke komme ind og har derfor ingen muligheder for at modtage besøg eller lave et stykke arbejde.

Vi har fået 14 indleveringer bestående af billeder og arkivalier. Vi siger mange tak til alle, der har givet os materialerne.

I årets løb har vi haft 24 besøg/henvendelser på arkivet og ca. 200 besøg på vores stand i Hodde-Tistrup Hallen. Mange af de henvendelser, vi får, er en følge af besøg på arkiv.dk, herunder tilføjelser og rettelser til vores registreringer. På arkiv.dk har arkivet registreret: 5.468 billeder, 882 diverse dokumenter m.m. (A-numre), 286 ejendomme, 51 videoer, 25 lydfiler og 231 bøger. Desuden en større

samling af skolebøger, slægtsbøger, bladsamlinger, artikler, kopier af kirkebøger og folketællinger. Vores hjemmeside, www.tistruplokalarkiv.dk, har haft 4709 besøg. På arkiv.dk har der været 70836 visninger. På Facebook har der været 436 følgere. Vi er syv frivillige medarbejdere på arkivet: Britta Nielsen, Svend Svendsen, Ansgar Hansen, Jørgen Høy, Niels Møller, Egon Pedersen og Kjeld Søndergaard. Alle er født eller har boet mange år i Hodde og/eller Tistrup sogne og har derfor en god viden om områderne.

Varde Lokalhistoriske Arkiv

Varde Gamle Rådhus, Torvet 7, 6800 Varde

Åbningstid: Mandag-fredag kl. 10-12

Leder: Karen Riisager

Telefon: 75223774

E-mail: info@vardelokalhistoriskearkiv.dk

Hjemmeside: vardelokalhistoriskearkiv.dk

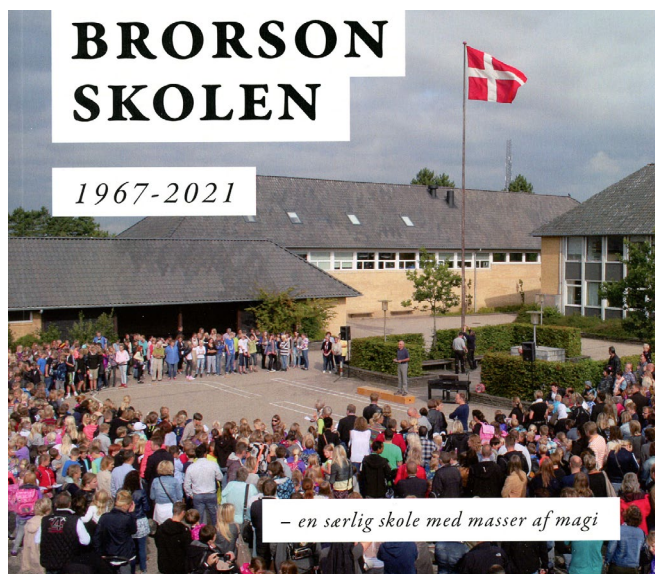
Facebook: [vardelokalhistoriskearkiv](https://www.facebook.com/vardelokalhistoriskearkiv)

Vi har været seks medarbejdere til vore otte arbejdspladser det meste af året. Vi var otte i årets første måned. Så afsluttede Henning sin tid på arkivet, og vi fik Irene som ny medarbejder i juni til oktober. Irene havde edb-færdigheder og oprettede arkivets Facebook. Hun døde desværre efter kun næsten fire måneder hos os. Carsten stoppede på arkivet i september på grund af sygdom og døde lige efter nytår.

Årets hovedindsats har igen været registrering af billeder og løbende registrering af modtagne arkivalier, billeder, bøger mv. samt levering af kopi af billeder og oplysninger fra vore samlinger.

Arkivets økonomi er ganske god: Vi har modtaget et pænt beløb fra støtteforeningen. Vi har solgt billeder til forskellige publikationer, enkeltpersoner og til udsmykning af offentlige rum i Varde by. Og vi har haft et pænt overskud på salg af årets bogudgivelse. Arkivet har fået MobilePay, hvilket har lettet arbejdet med at sælge den nye bog.

I samarbejde med Biblioteket har vi haft en billedformiddag i november med 40 deltagere. I juni deltog 25 personer i en byvandring med Ole Nørskov som guide. I

Første skoledag 2011 på Brorsonsskolen i Varde

maj havde vi besøg af 25 arkivmedarbejdere fra det gamle Ribe Amts arkiver til en eftermiddag om kirkebøger ved Elly Jessing fra Alslev Arkiv.

Arkivets Facebook blev efter et par måneders pause genstartet med hjælp fra en praktikant på arkivet.

Arkivets Nyhedsbrev udsendes to til tre gange årligt til omkring 100 arkiv-interessererede personer. Bogen *Brorsonsskolen 1967-2021 – en særlig skole med masser af magi* på 168 sider med mange illustrationer blev færdigredigeret, trykt og udgivet ved en reception i Byrådssalen på Torvet 7 lørdag den 10. juni 2023. I løbet af den sidste del af året er bogen blevet næsten udsolgt.

I 2023 har arkivet modtaget 46 afleveringer. Vi har fået postkort fra første halvdel af 1900-tallet, godt 400 plan-tegninger af husene i Varde midtby fra årene omkring 1900, billeder, arkivalier, et interview og meget andet.

Tal om arkivet: Personale 3.100 timer årligt fordelt på otte personer.

Samlingerne fylder mere end 610 hyldemeter, fordelt på 2.459 arkivfonde, 1.565 arkivfaglige og lokalhistori-

ske bøger, og 25.196 billeder – alt registreret og søgbart i arkiv.dk. Negativer på glasplader og filmstrimler fra lokale fotografer omfatter mere end 200.000 enheder, nogle registreret, andre ordnet kronologisk efter optagelsesdato.

Indretning: otte arbejdspladser med edb – de fleste med scanner til brug for billedregistreringen. Fire arbejdspladser for besøgende.

Lokaler: Arkivet har fire sammenhængende rum med ekspedition og arbejdspladser, billedopbevaring i arkivskabe og arkivets bogsamling på reoler i stueetagen. Arkivalier og aviser opbevares i kælderen i et rum på godt 200 m² med tyverialarm, røgalarm, branddøre, affugter, samt sikring mod udsivning af vand fra rør. Dertil deler arkivet avisopbevaringsplads med biblioteket og har et avismagasin i Ølgod.

Besøgende: Der har været 312 personer på arkivet med forespørgsler og til arrangementer, og der har været 266 skriftlige og telefoniske henvendelser til arkivet.

Arkivleder Karen Riisager præsenterer Varde Lokalarkivs bog om Brorsonsskolen ved en reception den 10. juni 2023. Foto: Jørn Lund, Varde

Vester Starup Sogns Lokalhistoriske Arkiv

Helle Plejehjem, Vinkelvej 2, 7200 Grindsted

Åbningstid: 2. mandag i måneden kl. 10:30-12 eller efter aftale

Kontaktperson: Niels Verner Jensen, Parallelvej 5, Tofterup, 7200 Grindsted

Telefon: 61760503

E-mail: arkivstarup@gmail.com

Hjemmeside: <http://starup-tofterup.dk/menu/starup-sogns-lokalarkiv>

Facebook: Starup-Tofterup Arkiv

I 2023 har lokalarkivet afholdt fem bestyrelsesmøder. Møderne afholdes som regel i forbindelse med vores arbejdsdag mandag formiddag. Arkivets frivillige medarbejdere og regnskabsfører deltager også i bestyrelsesmøderne. Det er en rigtig god ordning, for de har stor erfaring med arkivarbejdet. Mange tak til dem.

Medlemstallet er 141. Det er en fin fremgang fra ca. 130 medlemmer året før.

Til generalforsamlingen den 20. februar 2023, hvor temaet igen var "hvor blev de af", kom Else Jensen, som er opvokset i Puglund, og fortalte om sin opvækst, familie, venner og fritids- og arbejdsliv. Det var virkelig interessant og rørende, og mange lokale tilhørere kunne identificere sig med fortællingerne.

Det sker meget sjældent, at der kommer besøgende i åbningstiden 2. mandag i måneden. Nogle har dog benyttet sig af at kunne komme efter aftale. Vi sporer dog en øget interesse fra både yngre og ældre for at søge oplysninger om lokalhistorien. Det meste foregår digitalt. Der er en del besøg på arkivets nye Facebook-side, og vi modtager også spørgsmål og henvendelser på mail.

Hvert år åbner SLA (Sammenslutningen af Lokalarkiver) og VELUX FONDEN op for ansøgninger om udstyr til arkiverne. Sammen med Skovlund/Ansager Lokalarkiv fik arkivet bevilget penge til indkøb af en drone. Der er blevet uddannet en droneoperatør, som har fået certifikat, så de overordnede regler for droneflyvning bliver overholdt.

Den 21. august deltog 53 personer i arkivets årlige udflugt, som denne gang gik til Nørholm Gods. Karl, Martha

Arkivet i Vester Starup var på sommerudflugt til Nørholm Gods.

Karl Kristian Nielsen og hans datter Helene Braüner Bisgaard fortæller om Nørholms historie ved Vester Starup Sogns Lokalhistoriske Arkivs sommerudflugt.

og deres datter Helene viste rundt og fortalte om gods-ets historie, indretning og drift. Det var en rigtig god dag, som sluttede af med kaffe i jagstuen.

Selvom arkivalier og billeder efterhånden bliver lagt ind digitalt, har det knebet med plads til arbejdsborde, arkivkasser m.m. i lokalerne over plejecentret. Vi har været heldige at få et ekstra rum på gangen ved siden af depotet. Nu venter et arbejde i det nye år med at sortere og flytte rundt.

Ølgod-Strellev Lokalhistoriske Arkiv

Kulturhuset, Vestergade 7, 6870 Ølgod, 6870 Ølgod

Åbningstid: Tirsdag kl. 14-17

Leder: Ikke besat

Telefon: 26220810

E-mail: arkivolgod@hotmail.com

Hjemmeside: www.olgodlokalarkiv.dk

Lokalarkivet har haft åbent i 46 dage. Ved udgangen af 2023 har arkivet omkring 10.500 registreringer, der er tilgængelige på arkiv.dk. Der har i løbet af året været 48 besøgende, 60 skriftlige henvendelser og 28 telefoniske henvendelser.

I 2023 er foretaget ca. 500 registreringer. På arkiv.dk har der været 179.086 visninger, men med meldinger fra Arkibas skal dette tal sikkert tages med forbehold.

Der samarbejdes med Museumsforeningen om udgivelse af foreningens årsskrift.

Der er planer om ombygning af Kulturhuset med opstart i andet halvår af 2024. På nuværende tidspunkt kender vi ikke konsekvenserne for lokalarkivet i byggeperioden.

Vi er nu ti frivillige medarbejdere på arkivet. For os alle har 2023 igen været normalt år. Men det ændrer ikke ved, at det er vigtigt, at nye medarbejdere kommer til og kan læres op. Så har du interesse i lokalhistorie, erfaring med EDB og i det hele taget er nysgerrig omkring det lokale i fortid, nutid og fremtid, så hører vi gerne fra dig. Som ny medarbejder vil der blive tilbudt kurser i arkivuddannelse, Arkibas og IT. Er du interesseret, så kontakt os eller besøg os på lokalarkivet. Ølgod-Strellev Lokalhistoriske Arkiv er fortsat uden leder.

Øse Sognearkiv

Solhøjvej 1, Nordenskov, 6800 Varde

Åbningstid: 1. mandag i måneden kl. 14-16 samt efter aftale med arkivlederen

Leder: Aage Meldgaard, Sønderskovvej 93, Nordenskov, 6800 Varde

Telefon: 51645005

E-mail: meldgaard.aage@gmail.com

Købmanden i Øse.

Arkivet har i årets løb kun modtaget få, men meget spændende afleveringer. Der har været mange besøg både af enkeltpersoner og af familier, som var samlet til familiesammenkomster og gerne ville aflægge arkivet et besøg, ikke mindst for at se vores udstilling om sognets skoler. Ved årets generalforsamling havde vi besøg af Knud Aage Lauridsen, som er født i Øse Sogn. Han fortalte om studietiden både i Aarhus og i Moskva. Han arbejdede i mange år som translatør, men sluttede sin karriere med ansættelse ved Novo Nordisk.

Årets udflugt skulle gå til det sønderjyske, men på grund af manglende tilslutning måtte turen aflyses.

Den 3. maj havde vi sammen med Ansager Arkiv arrangeret en tur til Haltrup Hede. Det var 80-årsdagen for afsløringen af mindestenen for Ellen og Marius Hansen. De havde udført et stort arbejde med hedeopdyrkning og beplantning. Aftenen sluttede med kaffebord i Ansager Jagtforenings klubhus. Arkivlederen i Øse fortalte om familien og ikke mindst om datteren Ellen Jenny Hansen. Der var mødt ca. 80 til dette arrangement.

Fem til seks gange årligt udsender vi små fortællinger/beretninger om og fra Øse Sogn til arkivets medlemmer. Det har bevirket, at vi har fået en del flere medlemmer.

Den 2. december havde vi åbent hus med en udstilling om sognets foreninger for ungdommen – Øse Ungdomsforening, Øse Gymnastikforening og Nordenskov Idræts-

forening. Disse tre foreninger er i dag sammenlagt til Nordenskov Ungdoms- og Idrætsforening. 35 besøgte arkivet den dag.

Lokalhistorisk Arkiv for Årre Sogn

Toften 2, 6818 Årre

Åbningstid: Torsdag kl. 15-17 oktober-marts. Første torsdag i måneden april-september samt efter aftale

Leder: Ikke besat

Telefon: 40546818

E-mail: aarrelokal@hotmail.com

Hjemmeside: www.aarrelokalhistorie.dk

Efter generalforsamlingen i 2023 havde vi problemer med konstitueringen, da ingen havde lyst til at være formand. Med hjælp fra Mette Guldborg, konsulent fra SVA (Sydvestjyske Arkiver), fik vi lavet en opgavefordeling. Vi havde faktisk tilkaldt Mette Guldborg for at tale om konstitueringen, men i mellemtiden havde vi fået et nyt problem, idet vi var blevet sagt op fra vores nuværende lokaler. Ejeren tilbød tilsvarende lokaler, men mod at vi betaler husleje. De udformede en lejekontrakt, hvorefter vi indkaldte kommunen til et møde. Varde Kommune betaler nu vores husleje, og vi betaler selv for forbrug.

En folder med indkaldelse og program til generalforsamlingen er omdelt til samtlige husstande i Årre Sogn. I

den er der anvisning til at betale kontingent, som er 100 kr. pr. person.

Det daglige arbejde i arkivet (kun om torsdagen) er meget hyggeligt. Vi sidder som regel fem personer fra kl. 13.30 til 17.00. Vi sidder for det meste og registrerer billeder, udklip og arkivalier som ligger på arkivet, for at gøre det tilgængeligt på arkiv.dk. Vi har da også haft nogle få afleveringer og besøg. Vi drikker også kaffe og ordner verdenssituationen. Vi vil gerne have flere besøg.

I januar havde vi to mand på kursus i Helle Hallen (Arkibas), i august var en mand på studietur til Kolding, og i oktober en mand på kursus.

I forbindelse med byfesten i Årre arrangerede vi en cykeltur til Helle Vest Vandværk for at se det nye vandværk. 36 personer deltog i turen, hvor vandværkets formand Jens Christensen og Knud Jepsen fortalte om byggeriet.

Arkivet viste opmærksomhed ved tidligere arkivleder Arne Asps begravelse i november.

I december havde vi juleafslutning med gløgg og æbleskiver i fælleshuset på Hegnsgårdvej. Hele bestyrelsen med ægtefæller deltog.

Arkivet er medlem af tre foreninger: SLA (Sammenslutningen af Lokalarkiver), SVA (Sydvestjyske Arkiver) og Arkivsamvirket (18 arkiver i Varde Kommune).

Vejen Kommune

Historisk Arkiv for Brørup og Omegn

Stadionvej 6, 6650 Brørup.

Åbningstid: Torsdag kl. 15-17

Leder: Nanna Nørgaard Iversen

Telefon: 29791670

E-mail: broeruplokalarkiv@gmail.com

Hjemmeside: www.broerup-lokalhistorie.dk

På Historisk Arkiv for Brørup og Omegn arbejder vi stille og roligt med at registrere de afleveringer, vi får ind. Det ser ud til, at byens borgere er blevet mere bevidste om, at de gerne må spørge arkivet, inden de smider noget ud.

Vi har fået indleveret billeder, bøger, avisudklip, skøder, protokoller og filmruller. En af de store afleveringer var en "banan-kasse" med billeder og avisudklip fra Falck & Zonen i Brørup.

I begyndelsen af august 2023 fik arkivet en henvendelse fra foreningen "Kunst ud til Folket". I forbindelse med Trekantsområdet's Festuge 2023 skulle de lave et projekt i samarbejde med Brørup Skole. Projektet skulle munde ud i børnebyvandring, hvor det var børnene fra 0. til 6. klasse, der skulle stå for byvandringen. Der deltog 43 i byvandringen, det var både skolebørn, forældre, bedsteforældre, repræsentanter fra lokalarkivet samt folk udefra.

Lokalarkivet har stadig kontakt til foreningen "Kunst ud til Folket". Det er planen, at der skal etableres et tættere samarbejde med Brørup Skole, hvor lokalarkivet kan levere materiale af lokalhistorisk værdi.

Lokalarkivet deltog i SVAs studietur, der gik til Kolding. Første stop var Kolding Stadsarkiv, hvor der blev fortalt om projektet "Arkivet i den Åbne Skole" – hvilket faldt fint i tråd med lokalarkivets eget projekt med skolebørn. Derefter gik turen til Staldgården og Koldinghus.

I lighed med tidligere har arkivet udgivet et årsskrift, som vores medlemmer får, når de betaler medlemskontingentet. Der er bl.a. historier om Dræningen af Maltbæk Mose 1943-1949, En Canadarejse 1911-1913 og Brørup Bio's Venners 30-års jubilæum.

Årsskrift for Lokalarkiverne i Brørup og Lindknud

33. Årsskrift for 2023

Arkiverne i Brørup Vester Starup Sogns Lokalhistoriske Arkiv og Lindknud udgiver hvert år et fælles årsskrift.

Bække-Veerst Lokalarkiv

Vestergade 2, 6622 Bække. Postadresse Tværvej 10, 6622 Bække

Åbningstid: Tirsdag kl. 15-17 samt efter aftale

Leder: Søren Frederiksen, Tværvej 10, 6622 Bække

Telefon: 75389706 / 53159819

E-mail: bækkeveerstlokalarkiv@gmail.com

Facebook: Bække-Veerst lokalarkiv

Vi må indrømme, at denne beretning på mange måde ligner de foregående års beretninger. Vi holder os til den kendte rytme. Årets første arrangement var generalforsamlingen, som blev afholdt den 21. februar 2023. Museumsinspektør Chr. D. Rasmussen fra Sønderkov havde lovet at fortælle om sit arbejde med fredede og bevaringsværdige bygninger, men på grund af sygdom meldte han afbud i sidste øjeblik. I stedet var Jytte Rauh klar med en serie af billeder fra Bække by, så det blev en god aften alligevel.

Chr. Ditlev Rasmussen kom i stedet den 11. oktober med sit tidligere aflyste foredrag om fredede og bevaringsværdige bygninger. Det var et interessant og spændende foredrag, men beklageligvis må vi nok konstatere, at museet ikke kan bidrage til bevarelse af Bække Møllegård, som desværre får lov at forfalde. Der var ca. 20 deltagere.

Normalt har vi afholdt en byvandring hver sommer, men det undlod vi i 2023, da vi fornemmede, at der var lidt mindre interesse for byvandring end tidligere. Vi havde tænkt os at genoptage ideen, men nu har Bække Lokalråd udnyttet vores pause, og i det forløbne år har de afholdt ikke mindre end tre byvandring, så nu gør vi os nogle overvejelser om fremtidige byvandring. Det er nok usædvanligt med konkurrence fra den side, og noget tyder på, at interessen bliver mindre for hver gang.

Flere har haft bud efter os. Den 26. juli viste vi lysbilleder i Konfirmandhuset, og den 28. og 30. august deltog vi i noget, som blev kaldt "Fælles Fortællinger". Det var et arrangement, arrangeret af foreningen "Kunst ud til Folket" og Vejen Kommune, gennemført af skolen med tilrejsende instruktører, hvor eleverne skulle høre og se på byens historie, og derefter slutte af med en byvandring,

Erik Røj Jørgensen fortæller om Langbjerg Plantage ved Gesten Sognearkivs "Folkefest" i august.

hvor de skulle fortælle deres opdigtede eventyr om Bække By. Vi leverede billeder og mødte op på dagen, hvor byvandringen skulle finde sted, men vi kunne konstatere, at interessen blandt eleverne var meget begrænset, og vi fornemmede, at det var den også hos instruktørerne.

Vejen Kommune afholdt den 9. november Kulturaften på Bække Skole, hvor der var prisoverrækkelser og underholdning af forskellige frivillige aktører. I den forbindelse var vi inviteret til at komme med et lille foredrag om et lokalt emne. Af flere forskellige emner blev foretrukket et foredrag om Bække Anlæg, som i 1943 blev anlagt efter en tegning af Aksel Olsen, Geografisk Have, Kolding.

Mindesten i Langbjerg Plantage.

I øvrigt følger vi, hvad der sker i byen. Bl.a. deltager vi i de såkaldte formandsmøder, som er møder, hvor formændene fra alle foreninger samles til gensidig orientering om arrangementer m.m., og også om brug af Hærvejshuset, hvor vi har lokaler, og hvor der efterhånden afholdes mange forskellige arrangementer.

Vi har i året løb modtaget 14 afleveringer i form af billeder og arkivalier m.m., og det har bl.a. ført til registrering af seks arkivfonde, så vi nu har 536 arkivfonde. Hvor mange avisudklip, der er blevet registreret i årets løb, ved vi ikke, men det er mange. Vi klipper, hvad der skrives om Bække og Veerst sogne i JyskeVestkysten, og derudover gennemgår gamle aviser. Alt fra området scannes og klippes ud, så arkivet har en meget stor samling af avisudklip, som er registreret under ca. 1.800 forskellige emner.

I årets løb er der 31, som har besøgt os i åbningstiden, og 28 har sendt skriftlige spørgsmål eller oplysninger. Vi har glemt at registrerer telefoniske henvendelser, men dem er der ikke mange af.

Som sædvanligt udsendte vi årsskriftet, *Glimt fra Bække og Veerst Sogne*, der indeholder flere lokalhistoriske artikler.

Gesten Sognearkiv

Stadion Alle 2, 6621 Gesten

Åbningstid: 1. og 3. onsdag i måneden kl. 10-12 på skoledage samt efter aftale

Leder: Bente Pedersen

Telefon: 22993945

E-Mail: gestensognearkiv@gmail.com

Facebook: Gesten Sognearkiv

Gesten Sognearkiv har fået et luksusproblem. Vi er for mange frivillige i de små lokaler, der er til rådighed. Der er nu indført tvungne fridage.

Vi er nu ni personer der løser forskellige opgaver såsom scanning, registrering, årsskrift, Facebook, bestyrelsesarbejde, økonomi m.m.

Vi har i 2023 fået indleveret en del avisudklip fra årene 1959-1968. Her fortælles om både stort og småt fra sognet fra en tid, som mange kan huske.

I april 2023 afholdt vi generalforsamling. Efterfølgende fortalte Peter Gæmelke om barndom og ungdom på Røjgaard samt om tiden i landbrugets tjeneste.

I august måned havde vi arrangeret en "Folkefest" på festpladsen i Langbjerg Plantage. I Langbjerg Plantage befinder der sig to mindesten, som ikke mange kender i dag. Der er nok heller ikke mange, der kender festpladsen. Den ene er mindesten for Enrico Mylius Dalgas (1828-1894). Den anden er mindesten for læge August Petersen (1840-1909). Da plantningssagen i 1870'erne var aktuel i Sydjylland, var August blandt de første, der gik ind for sagen i Andst og Gesten sogne. Hans påvirkning af broderen, grosserer Holger Petersen, København (Baldersbæk Plantage), kom til at betyde meget for anlæggelse af plantager i andre sydjyske egne (Københavnplantagerne). August Petersen var formand for Staushede Plantage fra 1880 til sin død i 1909. På Beplantningsselskabet Stausgheds generalforsamling i 1892 blev det besluttet at plante løvtræer nogle steder i Langbjerg Plantage. Tanken var, at der kunne skabes en festplads, hvor der kunne afholdes møder. I 1895 blev det besluttet at rejse en mindesten for E. M. Dalgas. Først i 1900 blev stenen rejst og indviet i 1901. Mindestenen for August Petersen blev rejst i 1930. Til mødet den 19. august 2023 fortalte Erik Røj Jørgensen om plantagen, og August Petersens oldebarn Kirsten Laage-Petersen fortalte om August Petersen. Der er planer om at gentage dette arrangement.

Vi deltog som sædvanlig i byens julemarked, og her kunne vores medlemmer få udleveret årsskrift nr. 3.

Lokalhistorisk Arkiv Holsted

Højmarksvej 20, 6670 Holsted

Åbningstid: Onsdag kl. 14-18

Leder: Klaus Hansen, tlf. 50992423

Telefon: 53398633

E-mail: mail@holstedlokalarkiv.dk

Hjemmeside: www.holstedlokalarkiv.dk

Facebook: Holsted Lokalhistorisk Arkiv

2023 har været et travlt år som sædvanligt. Året er arbejdsmæssigt indledt med en større ændring i opsætningen for

at skaffe plads til flere arkivalier på den samme plads, og det er blevet færdigt. Vi har også registreret modtagne arkivalier. Bl.a. blev arbejdet med en tidligere aflevering fra Den Danske Bank, der rummer arkivalier tilbage fra 1868, færdiggjort i december 2023.

I 2023 har der været syv arkivmedarbejdere, der har været på arkivet de onsdage, hvor arkivet har været åbent. Lokalkontaktens arbejdsgruppe har afholdt tre møder i 2023, og arkivet har deltaget i de to halvårige møder. Da Lokalhøstisk Arkiv Holsted er museumstilknyttet (Det statsanerkendte Museum på Sønderkov), kan arkivet ikke deltage i det økonomiske samarbejde i arkivrådet, men kun i det faglige samarbejde.

Arkivet har i 2023 haft åbent alle onsdage på nær onsdag den 27. december, hvor vi valgte at lukke. Vi har derfor haft 51 åbningdage, og der er således tale om et normalt år i forhold til de tidligere 2020-2022. Antallet af henvendelser har været betragteligt, nemlig 281 i 2023 mod 225 i 2022. Alle henvendelser har været enten ved personligt fremmøde (134) (2022:111), telefon (29) (2022:42) eller via elektroniske medier (118) (2022:72). Vores hjemmeside, som startede op i 2010, har ifølge vores underretninger haft besøgende fra så fjerne lande som Kina og USA. Vi har forsøgt at opdatere hjemmesiden ca. hver anden måned. I 2023 har vi haft i alt 19.092 besøgende på hjemmesiden mod 15.025 i 2022 – altså endnu en stigning på 21,30% i henvendelser. I 2022 var stigningen 17,24%. I 2021 var stigningen hele 86,12% i henvendelser. I midten af december 2014 kom vi på Facebook. Ved slutningen af 2023 har arkivet 318 følgere på Facebook mod 276 i 2022 – ligeledes endnu en stigning på 15%. Antallet af afleveringer har været godt, 83 registrerede afleveringer i 2023 mod 70 for 2022.

Arkivet har deltaget i tre åbent hus-arrangementer i Holsted Aktivitetshus i løbet af året. Der kom ca. 130 personer i alt, som fik en rundvisning og forklaring om arkivet.

Fra Lokalrådet i Føvling v/Bodil Tønning Jørgensen fik Lokalhøstisk Arkiv i Holsted et ønske om, at arkivet ville deltage i en planlagt messe for postnummerområdet 6683, der skulle afholdes hos virksomheden Ehcolo, Tobøl den

15. januar – det vil sige området omkring Føvling, Stenderup og Tobøl. Lokalhøstisk Arkiv i Holsted havde udarbejdet en PowerPoint-præsentation med fremvisning af 565 billeder af ejendomme i området, med ti sekunders skift for hvert billede. Derudover kunne de interesserede se, hvad vi havde liggende på Arkibas omkring ejendomme, slægt osv. Arkivet havde en stand, hvor der blev solgt lokalhistoriske bøger for området. Der blev solgt for i alt 795 kr. hvoraf Arkivrådet skulle have 80 kr. for salg af bogen *En Kongeåmosaik* og Preben Lindegård skulle som forfatter og udgiver have 200 kr. for salg af bogen *...meget efterlod de*. Vi oplevede stor interesse for vores "stand" – både af det rullende PowerPoint, for bøgerne omkring lokalhistorien og spørgsmål omkring, hvilke oplysninger vi har liggende på Arkibas – især omkring deres egen ejendom. Omkring 225 personer besøgte vores stand. Alt i alt en rigtig god oplevelse, og vi fik gjort opmærksom på vores eksistens.

I marts gennemførte Klaus Hansen arkivuddannelsens modul 5 over to dage i Helle Hallen.

I maj deltog tre arkivmedarbejdere i Sydvestjyske Arkivers temaaften i Helle Hallen om den aktuelle status for GDPR og lokalarkiverne, i september deltog to personer i temaaftenen "Slægtsforskningens nye veje" i Helle Hallen,

Der var stor interesse for Lokalhøstisk Arkiv Holsteds stand på messen for postnummer 6683: området omkring Føvling, Stenderup og Tobøl.

og i oktober deltog tre medarbejdere i arkivuddannelsens modul 2-kursus i Rødding.

I april og oktober blev malerierne på gangen udskiftet, og det blev aftalt, at der skal være en rullende udstilling med forskellige temaer i udhængsskabet, som skifter hver anden måned. Første udstilling havde titlen "Motion i 1900-årene". I sidste halvdel af november 2023 blev en informationskærm sat op ude foran huset, og det synes at være et hit, i hvert tilfælde hvad angår arkivet, idet det tyder på at det er vores rullende billedserier, som der bliver studeret mest.

I december holdt Kristian Fink fra arkivet et foredrag i Aktivitetshuset om huse og bygninger i Holsted By. Der var ca. 70 tilhørere.

Vi ser frem til et 2024, der ser ud til at blive et aktivt år, omend det forhåbentlig vil være med knap så mange arrangementer andre steder end her i aktivitetshuset. Da vi hvert år modtager en del afleveringer, og også forholdsvis store afleveringer, synes vi, det viser, at arkivet er godt forankret i lokalsamfundet. Det er vi særdeles glade for, idet vi jo bevarer for eftertiden – ja arbejder for "evigheden". Endelig må det absolut nævnes, at arbejdet i lokalarkivet slet ikke kunne lade sig gøre uden at have en flok af gode entusiastiske hjælpere, hvad vi heldigvis har i lokalarkivets arbejdsgruppe. Tak til alle for et fantastisk godt stykke arbejde i 2023 og håb om et ligeså godt 2024.

Hovborg Lokalarkiv

Lindevej 5, 6682 Hovborg

Åbningstid: 1. og 3. tirsdag i måneden kl. 14-16.

Leder: Poul Hansen, Sandagervej 11, 6682 Hovborg

Telefon: 61779786

E-mail: hovborglokalarkiv@gmail.com

Hjemmeside: hovborgarkiv.dk

Vi er syv medarbejdere på arkivet, men vi pensionister har jo mange gøremål, så det er sjældent, vi alle er der samtidig. Men det fungerer godt. Vi får stadig en del afleveringer, og det er vi meget glade for. Ud over det almindelige arkivarbejde, hvor vi stadig prioriterer billedregistrering,

som har været vores akilleshæl i flere år, forsøger vi også at lave oplysende og mere publikumsinteressante arrangementer.

I forbindelse med en arkivaften i efteråret 2022 kom vi omkring vores "tusind-kunstner" Steffan Bertelsen. Han eksperimenterede med næsten alt og med mange forskellige materialer. Han lavede Hovborg-dukken, der som noget nyt blev støbt i et stykke. Han reparerede næsten alt, han malede mange malerier fra omegnen, og han satte for alvor gang i lokalt glasfiberarbejde. Det fulgte vi op på i 2023 med en aften, hvor Thomas Thøgersen fortalte om, hvordan hans forældre skiftede savværket ud med eksperimenter og udviklingsarbejde med glasfiber. Det blev efter flere drøje år til en produktion af flagstænger i glasfiber, Danomast. Thomas overtog fabrikken efter sine forældre og har netop afstået den. Det var en velbesøgt aften.

Den 4. maj er der kransenedlægning ved mindestenen for syv allierede flyvere, der styrtede ned og blev dræbt efter luftduel. Det er altid meget besøgt med normalt over 100 deltagere, og ca. 40 følger derefter med til arkivet til kaffe og foredrag. Denne gang var det en aften med "Alsang", som Holger Grumme stod for.

Arkivet stod selv for en byvandring i det område, hvor de fleste af vore virksomheder lå i 1940'erne og 1950'erne, og vi fortalte om udviklingen og om de personer, der havde virksomhederne. Og vi sluttede af med at se på området i dag, hvor det stadig er vores industrikvarter. Det var en velbesøgt tur med mange aha-oplevelser og kommentarer fra deltagerne.

Vi har været involveret i flere lokale begivenheder, bl.a. med indlæg ved grundlovsfesten i krohaven, og vi kan mærke, at det styrker interessen for arkivets arbejde.

Lindknud Lokalhistoriske Arkiv

Faurskovvej 8, Lindknud, 6650 Brørup

Åbningstid: Tirsdag kl. 9-12 og sidste torsdag i måneden kl. 14-16

Leder: Vagn Storm

Telefon: 61540401

E-mail: lindknudlokalhistorie@gmail.com

Årets forløb er nogenlunde uændret i forhold til sidste år. Vi fik, med bestyrelsens hjælp, solgt vores uundværlige årsskrifter, således at vi stadig har ca. 60 medlemmer i foreningen.

Vi fik gennemført årets "kend din egn" i regn og blæst med besøg på bl.a. én af egnens store langdysser.

Vi var så heldige ved årets generalforsamling at få valgt en ny mand i bestyrelsen. Leif Madsen, som er indtrådt i arbejdet på arkivet. Leif er meget dygtig og rigtig dygtig med en computer. Han har bl.a. foranlediget, at vores registrant over alle ejendomme i sognet, som blev udgivet i 2006 og mangler oplysninger, er blevet digitaliseret, således at vi nu, når vi har tid, kan få nye oplysninger om ejerskifte o.l. tilføjet. Derudover er Leif en stor hjælp i det daglige arbejde.

Vi havde planlagt interview, men pga. sygdom er det først kommet i gang i dette år.

Det er småt med indleveringer, men har haft rigeligt med arbejde til dato.

Vi er glade for det gode samarbejde med Brørup Arkiv.

Vejen Lokalarkiv

Østergade 2, 6600 Vejen

Åbningstid: Mandag og tirsdag k. 9:30-16

Leder: Christian Ditlev Rasmussen

Mail: cdr@sonderskov.dk

Telefon: 79 96 52 75

E-mail: vejenarkiv@sonderskov.dk

Hjemmeside: <https://sonderskov.dk/vejen-lokalarkiv>

2023 var på mange måder et år med store ændringer på Vejen Lokalarkiv, hvor både de fysiske rammer, udstyr og personale ændredes. Samtidig sikrede et sædvanligt højt aktivitetsniveau en fortsat stigning inden for registrerede billeder og arkivalier.

Året 2023 startede med to triste begivenheder, da vores frivillige Leif Meineche og senere Erna Andersen gik bort. Både Leif og Erna har lagt mange kræfter i arkivet og vil blive savnet. Vi siger fra arkivets side af tak for både indsats og selskab.

I forhold til arbejdet var vi dog så heldige, at vi i årets løb også har fået to nye frivillige samt haft en praktikant fra april til september. Så til trods for en god tilgang i frivillige, så slutter vi året med lige så mange frivillige som da året startede.

I 2023 blev vi færdige med genregistreringen af det store arkiv efter Estrup Gods. Samtidig har vi påbegyndt genregistreringen af arkivet fra arkitekt Frands Dahl Nielsen, der i skrivende stund indeholder 500 genregistrerede byggesager, primært fra lokalområdet. Sagerne har vist sig at være en guldgrube af informationer, da de indeholder alt lige fra bygningstegninger og budgetter til private dokumenter som fødselsattester og forsikringspapirer.

På billedfronten går det fortsat fremad. Vi har i det forgange år uploadet 1.268 nye billeder, heraf 764 helt nye billedregistreringer. Det betyder at vi nu er oppe på 19.185 billedregistreringer i Arkibas, hvoraf 7.871 har uploadede billeder.

I 2023 modtog arkivet omkring 50 indkomster. Blandt disse var arkivalier fra Falck Vejen, breve fra Ludvig Schrø-

B2891 blev uploadet af Vejen Lokalarkiv til arkiv.dk i slutningen af 2022. I løbet af 2023 opdagede en gruppe brugere på Facebook billedet, og i løbet af få uger fik billedet næsten 600 visninger på arkiv.dk. Billedet er et elevbillede fra Vejen Byskole i 1961 eller 1962 fra en udflygt til København. Billedet er tagget med elevernes navne, hvilket nok var med til at skabe en del interesse online.

der, en gennemgang af alle politibetjente i Vejen samt meget andet. Vi ser meget frem til at få registreret alle disse indkomster.

I boks-magasinet har vi længe haft problemer med fugt. Det har vi forsøgt at holde nede med en affugter med hygrometer. Derfor har vi en langt bedre klimastyring nu, hvor fugtigheden er meget tæt på konstant.

I sommeren 2023 nåede luftfugtigheden utrolige højder i Vejen Lokalarkivs boks-magasin, og det var nødvendigt at investere i en affugter med hygrometer.

I 2023 måtte vi erkende, at det har lange udsigter at få større lokaler. Derfor begyndte vi at overflytte udvalgte arkivalier til Vejle Konserveringscenter, der har gode eksterne magasiner. I første omgang sendte vi fire-seks hylde-meter afsted. På sigt skal op til 50 hylde-meter overføres. Arkivalierne vil naturligvis stadig kunne bestilles hjem af brugere på arkivet – der vil blot være en lidt længere leveringstid.

Formidlingsarbejdet har i 2023 ligget lidt stille hen, især set udefra. På de indre linjer har der dog været travlt med at forberede 2024-udstillingen om Vejen bys 150 års-jubilæum som stationsby.

I foråret fik arkivet besøg af fire introduktionshold for 1.g-klasser på Vejen Gymnasium. De blev introduceret til, hvad et arkiv er, hvordan man bruger det og nogle af de kilder man kan finde. Vi håber naturligvis, at vi ser nogle af dem senere, når de skal skrive historieopgaver.

I 2023 fik vi støtte til en række projekter. Vejens 150 års-jubilæum som stationsby blev tildelt 100.000 kr. fra

Kulturregion Trekantområdet. I slutningen af 2023 fik Vejen Arkivråd og Vejen Lokalarkiv tildelt 62.000 kr. af SLA's VELUX-pulje. Pengene går til en opdatering af vores printer, så den kan lave foldere og brochurerne samt en plotter/scanner, som kan scanne i stort format.

Endelig fik vi i 2023 lov af bestyrelsen at bruge et beløb fra arkivets egenkapital til at genindrette arkivet, som på mange måder er for småt og mangler hyldeplads, arbejdspladser og køkken-faciliteter. Vi fortsætter med denne opdatering i 2024.

I 2024 skal opdateringen af arkivet gennemføres. Dette skal gerne resultere i lidt flere arbejdspladser, hvilket til gengæld skal gøre det muligt for os at rekruttere flere frivillige.

I 2024 skal arkivet starte med at levere en jubilæumsudstilling i Vejen By. Dette er en del af et projekt, hvor vi bl.a. også skal have scannet alle sognerådsprotokoller og gjort dem tilgængelige for offentligheden, vi skal lave byvandring, og vi skal arbejde hen imod at få publiceret en nyere version af Vejen bys historie. Om denne kan nå at publiceres i jubilæumsåret er dog ikke sikkert.

Der skal fortsat registreres, og så skal vi fortsætte overleveringen af arkivalier til Vejle Konserveringscenter. Hvor mange hylde-meter der kan overleveres kan være svært at spå om, da meget afhænger af konserveringscenteret, som p.t. er ret presset på nye afleveringer.

Så hvor 2023 på ingen måde var et roligt år, så spår vi et lige så aktivt 2024. Stor tak til alle der var med os i 2023. Vi håber på at se jer alle – og gerne flere – i 2024.

Aastrup Sognearkiv

Stadionvej 2A, 6752 Glejbjerg

Åbningstid: 1. onsdag i hver måned kl. 10-12, 3. onsdag i hver måned kl. 14 til 16:30 eller efter aftale

Leder: Conny Callesen

Telefon: 30221699

Postadresse: Åbrinken 10, 6752 Glejbjerg

E-mail: aastrupsognearkiv@gmail.com

En stor del af året 2023 gik med at ansøge om lov til at sælge huset Borberggade 121 i Glejbjerg, som Vejen Kom-

mune har haft en mindre andel i, og flytte arkivet til mere tidssvarende lokaler mere centralt i byen.

Tilladelsen kom fra kommunen den 22. februar 2023. Huset blev solgt i november, og den 15. december fik vi endelig besked om, at handlen var gået i orden og effektueredes per 1. februar 2024.

Flere interessante arkivalier blev indleveret i 2023.

En del af året gik også med at deltage i kurser, både arkivleder-kurser og Arkibas-kurser, da vi fem i styrelsen stadig er meget nye i faget.

Endvidere har vi afholdt borgermøde, som viste stor opbakning til arkivet og tilbud om hjælp til flytningen og andre opgaver, der måtte være i arkivet.

Lokale folk har støttet arkivet med penge. Vi har også fået donationer fra virksomheder.

Aastrup Sognearkiv fik nye lokaler i 2023. Foto Steen Rasmussen

S
V
A

Sydvestjyske Arkiver Beretninger 2023

S

V

A

Forsidefoto: I en artikel i Billund Ugeavis fortalte Lokalthistorisk Arkiv i Vorbasse historien bag Korvetbærerlauget og den årlige søsætning af "Labri" i Vorbasse Krigshavn.